СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 2 Год. LXII Понеделник, 9 јануари 2006 Цена на овој број е 320 денари

www.slvesnik.com.mk contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

Стр.

20. **Закон** за извршување на санкциите.... 2
21. **Одлука** за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување на коефициенти за пресметување на платата на функционерите кои ги именува Владата на Република Македонија............ 63
22. **Одлука** за определување на висината на надоместокот за работата на претседателот, членовите и нивните заменици на Комисијата за жалби.................. 64
23. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Специјална болница за белодробни заболувања “Јасеново“ - Велес................................ 64
24. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај деца-Скопје 64
25. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом-Битола 64
26. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Кочани... 64
27. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Кочани... 65
28. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Струмица.................................... 65
29. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Струмица.................................... 65
30. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Струга.. 65
31. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на Јавното претпријатие за управување и заштита на повеќенаменското подрачје “Јасен“-Скопје...... 66

Стр.

32. **Решение** за разрешување од должноста директор на Управата за наменско производство.. 66
33. **Решение** за именување член на Управниот одбор на ЈП за извршување на водостопански дејности ХС “Злетовица“ - Пробиштип.................... 66
34. **Решение** за именување претседател, членови и нивни заменици на Комисијата за жалби..................................... 66
35. **Решение** за именување претседател и членови на Комисијата за извоз на стоки и технологии со двојна употреба...... 66
36. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Тетово... 67
37. **Решение** за именување претседател и членови на Комисијата за осигурување од автомобилска одговорност......... 67
38. **Решение** за разрешување и именување член на Управниот одбор на Јавното претпријатие “Македонски железници“ - Скопје............................... 67
39. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Кавадарци.................................. 67
40. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Неготино..................................... 68
41. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Радовиш...................................... 68
42. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Охрид.. 68

Стр.

43. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Охрид **68**
44. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Кичево.. **68**
45. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Штип.. **69**
46. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Штип.. **69**
47. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Свети Николе............................. **69**
48. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Велес.. **69**
49. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Републички завод за здравствена заштита-Скопје.. **70**
50. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Тетово... **70**
51. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Пробиштип................................. **70**
52. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Геронтолошки завод “13 Ноември“ - Скопје....... **70**
53. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Завод за здравствена заштита - Скопје.............. **70**
54. **Решение** за разрешување и именување член на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Ресен........................ **71**
55. **Решение** за разрешување од должноста вршител на должноста директор на Затворот Битола со Отворено одделение во Прилеп................................... **71**
56. **Решение** за именување директор на Затворот Битола со Отворено одделение во Прилеп...................................... **71**

Стр.

57. **Решение** за именување директор на Управата за наменско производство... **71**
58. **Решение** за разрешување од должноста директор на Државниот пазарен инспекторат.. **71**
59. **Решение** за именување директор на Државниот пазарен инспекторат **71**
60. **Решение** за разрешување од должноста заменик на директорот на Дирекцијата за слободни економски зони..... **72**
61. **Решение** за именување заменик на директорот на Дирекцијата за слободни економски зони................................ **72**
62. **Решение** за именување членови на Управниот одбор на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување - Скопје........... **72**
63. **Решение** за именување член на Управниот одбор на Агенцијата за планирање на просторот...................... **72**
64. **Решение** за разрешување и именување член на Управниот одбор на ЈЗУ Завод за здравствена заштита - Битола........... **72**
65. **Решение** за разрешување и именување член на Управниот одбор на Студентскиот дом “Кочо Рацин“ - Битола **73**

Исправка на Решението за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Ресен................. **73**

66. **Одлука** за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата..... **73**

Агенција за државни службеници на РМ

7. **Деловник** за работа на Комисијата на Агенцијата за државни службеници за решавање во втор степен по жалби и приговори на државните службеници................................ **74**

Објава за стапката на пораст на трошоците на живот и платите за месец декември 2005 година.......................... **75**

Огласен дел... **1-36**

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

20.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Се прогласува Законот за извршување на санкциите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 декември 2005 година.

Бр. 07-4858/1
29 декември 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски**, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Глава I

ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој закон се уредува извршувањето на санкциите изречени за кривични дела и прекршоци (во натамошниот текст: казниви дела).

(2) Санкции изречени за кривични дела чие извршување се уредува со овој закон се казните, алтернативните мерки, мерките на безбедност и воспитните мерки.

(3) Санкции изречени за прекршоци чие извршување се уредува со овој закон се казните, мерките на безбедност и воспитните мерки.

Член 2

(1) Санкциите изречени за казниви дела се извршуваат кога одлуката со која е изречена санкцијата ќе стане правосилна и кога не постојат законски пречки за нејзино извршување.

(2) Со извршувањето на одделни санкции може да се почне и пред правосилноста на одлуката со која санкцијата е изречена, само кога тоа е определено со закон.

Член 3

Лицата спрема кои се извршуваат санкциите се лишуваат или ограничуваат во правата само во границите неопходни за остварување на целта на санкцијата, а врз основа на закон.

Член 4

(1) Правилата за извршувањето на санкциите се применуваат непристрасно.

(2) Забранета е дискриминација врз основа на расата, бојата на кожата, полот, јазикот, верата, политичките или други уверувања, националното или социјалното потекло, сродството, имотната и општествената положба или некој друг статус на лицето спрема кое се извршува санкцијата.

(3) Верските чувства, личното уверување и моралните норми на лицата спрема кои се извршуваат санкциите мора да се почитуваат.

Член 5

Со лицата спрема кои се извршуваат санкциите се постапува на начин кој во најголема можна мера одговара на нивната личност.

Член 6

Со лицата спрема кои се извршуваат санкциите се постапува човечно, со почитување на човековата личност и достоинство, зачувување на нивното телесно и душевно здравје, водејќи притоа сметка за остварување на целите на одделни санкции.

Член 7

(1) Санкциите ги извршуваат органите определени со овој закон.

(2) Судот што ја донел одлуката во прв степен со која е изречена санкцијата е должен да му ја достави на надлежниот суд за извршување на санкциите според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице веднаш, а најдоцна во рок од три дена откако одлуката ќе стане извршна.

(3) Одлуката станува извршна кога по нејзината правосилност не постојат пречки определени со овој закон за извршување на санкцијата.

(4) Судијата за извршување на санкциите е должен да пристапи кон извршување на санкцијата со преземање на законски определените дејствија и мерки веднаш по приемот на одлуката.

(5) Осудените лица имаат право на заштита на своите права на начин и постапка предвидени со овој закон.

Член 8

(1) Работите на извршувањето на санкциите се во надлежност на Управата за извршување на санкциите (во натамошниот текст: Управата).

(2) Со работите на извршувањето на санкциите раководи директорот на Управата.

(3) Организацијата и делокругот на работите што се извршуваат во Управата се определуваат со овој закон.

Член 9

(1) Управата со непосреден надзор и преку информации ја следи и проучува примената на прописите за извршување на санкциите, непосредно презема или на надлежните тела им предлага мерки за подобрување на условите за извршување на санкциите, дава стручна помош за извршување на санкциите, собира и обработува статистички податоци и врши други работи предвидени со овој закон и други прописи.

(2) Управата соработува со други државни органи, научни и други установи и здруженија и други правни лица заради подобрување на условите за извршување на санкциите и помош по отпуштањето на осудените лица.

(3) Управата за состојбата и работењето на казнено-поправните установи еднаш годишно ја известува Владата и јавноста.

Член 10

Надзор врз работата на органите и другите институции за извршување на санкциите и на законитоста во извршувањето на санкциите вршат органите определени со овој закон.

Член 11

(1) Република Македонија ги обезбедува средствата за извршување на санкциите.

(2) Лицата спрема кои се применуваат санкциите не ги плаќаат трошоците на извршувањето, освен трошоците на извршувањето на паричната казна.

Член 12

На лицата отпуштени од извршувањето на санкциите им се укажува помош.

Член 13

Правото за употреба на јазикот на осудените лица во комуникацијата со Управата, установата или другите државни органи се користи согласно со одредбите на Законот за општата управна постапка.

ДЕЛ ПРВИ

НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

А. УПРАВА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Глава II

1. Надлежност на Управата за извршување на санкциите

Член 14

(1) Управата го организира, спроведува и врши надзор на извршувањето на казната затвор, малолетничкиот затвор, алтернативните мерки општокорисна работа и куќен затвор, заштитниот надзор изречен со одлука за условна осуда или за условен отпуст, како и воспитната мерка упатување во воспитно-поправен дом.

(2) Управата е орган во состав на Министерството за правда со својство на правно лице.

(3) Управата обезбедува континуирана обука и усовршување на вработените.

(4) Управата остварува соработка со установи, здруженија и организации кои се занимаваат со проблемите на извршувањето на санкциите.

2. Раководење со Управата

Член 15

(1) Со Управата раководи директор.

(2) Директорот на Управата го именува и разрешува Владата на Република Македонија по предлог на министерот за правда.

(3) Директорот се именува за време од пет години со право на повторен избор.

(4) За директор на Управата може да биде именувано лице кое има висока школска подготовка VII-1 степен и работно искуство од најмалку пет години во областа на извршувањето на санкциите или сродни работи.

Член 16

(1) Директорот ја претставува Управата, одговорен е за законито и правилно извршување на работите од областа на извршувањето на санкциите во Републиката и за својата работа одговара пред Владата на Република Македонија и министерот за правда.

(2) Директорот на Управата може од редот на вработените да овласти лице кое ќе го заменува во негово отсуство или спреченост.

3. Организација на Управата

Член 17

(1) Со општите акти за организација и систематизација на работите и задачите се определуваат организационите единици за извршување на функциите на Управата.

(2) Вработените во Управата имаат статус на државни службеници.

(3) Општите акти од ставот (1) на овој член ги донесува министерот за правда.

Б. КАЗНЕНО-ПОПРАВНИ И ВОСПИТНО-ПОПРАВНИ УСТАНОВИ

1. Мрежа на казнено-поправни и воспитно-поправни установи

Член 18

(1) Казната затвор и воспитната мерка упатување во воспитно-поправен дом се извршува во казнено-поправни и воспитно-поправни установи.

(2) Казнено-поправните и воспитно-поправните установи имаат својство на правно лице, а нивното финансирање како единки корисници се обезбедува преку буџетскиот корисник - Управата за извршување на санкциите.

Член 19

(1) Казнено-поправните и воспитно-поправните установи се основаат и укинуваат со овој закон.

(2) Казнено-поправните установи можат да бидат казнено-поправни домови и затвори.

(3) Казнено-поправни установи се: Казнено-поправен дом Идризово со Отворено одделение во Велес, Казнено-поправен дом Штип, Казнено-поправен дом од отворен вид Струга, Затвор Битола, Затвор Гевгелија, Затвор Куманово со Отворено одделение во Крива Паланка, Затвор Охрид, Затвор Прилеп, Затвор Скопје, Затвор Струмица и Затвор Тетово.

(4) Воспитно-поправни установи се: Воспитно-поправен дом Тетово и Воспитно-поправен дом Скопје.

(5) Министерот за правда со општ акт врши распоредување на осудените, казнетите и малолетните лица во казнено-поправните и воспитно- поправните установи, како и на притворените лица во притворските одделенија на казнено-поправните установи.

а) Казнено-поправни установи

Член 20

(1) Казнено-поправните установи (во натамошниот текст: установи) според степенот на обезбедувањето, степенот на ограничувањето на слободата и видовите на третман што се применуваат спрема осудените лица, можат да бидат установи од затворен, полуотворен и отворен вид.

(2) Установите од затворен вид имаат физичко и материјално обезбедување, како што се служба за обезбедување, оградни ѕидови, технички средства и други мерки за обезбедување со кои се спречува бегството на осудените лица.

(3) Установите од полуотворен вид имаат служба за обезбедување која ја обезбедува дисциплината и го контролира движењето на осудените лица.

(4) Установите од отворен вид немаат физичко и материјално обезбедување. Организацијата на животот и работата на осудените лица во овие установи се заснова врз самодисциплина и лична одговорност, а контрола врз нивното движење и работа вршат воспитувачи и инструктори.

(5) Во установите од отворен вид може да се организира служба заради обезбедување на објектот.

Член 21

Во установите од затворен вид се основаат полуотворени и отворени одделенија, а во установите од полуотворен вид отворени и затворени одделенија.

Член 22

(1) Во установите се основаат одделенија за прием на осудени лица (приемни одделенија).

(2) Во установите од полуотворен вид се основаат одделенија за прекршочно-казнети лица.

(3) За болни осудени лица се основа дом болница како посебна установа.

Член 23

(1) Во установите од затворен вид се основаат посебни одделенија за осудени лица странски државјани и за лица без државјанство.

(2) При извршувањето на казната затвор за лицата од ставот (1) на овој член се применуваат меѓународните документи што се однесуваат за издржувањето на казна затвор на оваа категорија осудени лица.

Член 24

Осудените малолетни лица задолжително ја издржуваат казната малолетнички затвор во посебна установа за малолетници.

Член 25

(1) Во одделни установи се основаат посебни одделенија за извршување на мерката притвор.

(2) Постапката со притворените лица се уредува со закон.

б) Воспитно-поправни установи

Член 26

(1) Воспитно-поправни установи за извршување на воспитната мерка упатување во воспитно-поправен дом се воспитно-поправни домови.

(2) Одделни категории малолетни лица можат да ја издржуваат воспитната мерка во посебни одделенија на воспитно-поправните домови.

(3) Малолетните лица според полот се сместуваат во посебни домови, а можат да бидат сместени во еден дом, но одвоено.

2. Организација на казнено-поправните и воспитно-поправните установи

Член 27

(1) Во установите, со оглед на сложеноста и обемот на работите во функција на извршувањето на санкциите се организираат сектори за ресоцијализација, обезбедување, стопанско-инструкторски, здравствен и извршно-управен и финансиски сектор.

(2) Доколку не е неопходно организирање на секторите од ставот (1) на овој член, работите на одделни или на повеќе сектори може да ги врши едно или повеќе лица.

а) Сектор за ресоцијализација

Член 28

(1) Ресоцијализацијата претставува основна функција на казнено-поправната и воспитно-поправната установа.

(2) Секторот за ресоцијализација се организира заради остварување на воспитен процес и координирање на работите на воспитувањето, образованието и оспособувањето на осудените и малолетните лица.

(3) Работите на воспитувањето и образованието ги вршат воспитувачи и наставници.

(4) Другите сектори се должни да соработуваат во процесот на ресоцијализацијата со овој сектор.

б) Сектор за обезбедување

Член 29

(1) Работите на обезбедувањето во установата ги врши сектор за обезбедување, кое е вооружено и единствено униформирано и опремено.

(2) Секторот за обезбедување е единствена формација на Управата.

(3) Секторот за обезбедување се организира заради обезбедување на установата, спречување на бегства, одржување на внатрешниот ред и дисциплина и спроведување на осудените и малолетните лица.

(4) Со секторот за обезбедување раководи заповедник.

(5) Работите на службата секторот за обезбедување, покрај заповедникот ги вршат командири, виши надзорници, постари надзорници и помлади надзорници.

(6) Секој припадник на секторот за обезбедување кога врши службено дејствие има овластување на полицаец.

(7) Министерот за правда донесува акт за вооружувањето и начинот на вршење на работите на секторот за обезбедување и акт за униформата и ознаките на припадниците на одделението.

в) Стопанско-инструкторски сектор

Член 30

(1) Стопанско-инструкторскиот сектор ја организира работата и остручувањето на осудените и малолетните лица.

(2) Работното ангажирање на осудените лица се остварува во стопански единици што ги основаат установите или надвор од установата во правни лица и други институции, по претходно дадено мислење на инструкторскиот, секторот за ресоцијализација и здравствениот сектор.

(3) Работите на стопанско-инструкторскиот сектор ги вршат инструктори и други остручени лица.

г) Сектор за здравствена заштита

Член 31

(1) Секторот за здравствена заштита се организира заради вршење на работи на здравствена заштита, спроведување на хигиенски мерки и контрола на исхраната и водата за пиење на осудените и малолетните лица во согласност со општите прописи.

(2) Работите на секторот за здравствена заштита ги вршат лекари и други здравствени работници, со завршен соодветен степен на образование според општите прописи.

д) Извршно-управен и финансиски сектор

Член 32

(1) Извршно-управниот и финансискиот сектор се организираат заради вршење на извршните, управните, правните и финансиските работи на установата, како и за давање на правна помош на осудените и малолетните лица.

(2) Работите на извршно-управниот и финансискиот сектор ги вршат лица со завршен соодветен степен на образование од соодветна струка според општите прописи.

3. Раководење со казнено-поправните и воспитно-поправните установи

Член 33

(1) Со работата на установата раководи директор.

(2) Директорот на установата е лично одговорен за законито, правилно и навремено извршување на функцијата на установата.

(3) Директорот на установата има заменик кој го заменува во случај на негова спреченост или отсутност и го застапува во работите што тој ќе ги определи.

Член 34

(1) Директор на установа и негов заменик именува и разрешува Владата на Република Македонија по предлог на министерот за правда.

(2) За директор на установа и негов заменик може да биде именувано лице кое има завршено високо образование - VII-1 степен и работно искуство од најмалку пет години во областа на извршувањето на санкциите или на сродни работи.

В. СУДИЈА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Член 35

Во сите основни судови се установува судија за извршување на санкциите.

Член 36

(1) Судијата за извршување на санкциите ги штити правата на осудените лица, врши надзор над законитоста во постапката за извршување на санкциите и обезбедува рамноправност и еднаквост на осудените лица пред законот.

(2) Судијата за извршување на санкциите презема активности и одлучува за:

- упатување на издржување на казната затвор;
- одлагање на издржување на казната затвор;
- прекин на издржување на казната и ставање вон сила на прекинот на издржување на казната затвор;
- пресметување на казната, доколку надлежниот суд не донел соодветна одлука;
- настапување на застареност на извршување на казната или запирање на извршување на казната поради смрт на осуденото лице, го известува надлежниот суд заради донесување на соодветна одлука;
- соработка со надлежните центри за социјална работа за постпеналната помош и извршувањето на алтернативните мерки;
- замена на паричната казна со затвор;
- плаќање на паричната казна на рати и
- други работи пропишани со закон.

ДЕЛ ВТОРИ

ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ ИЗРЕЧЕНИ ЗА КРИВИЧНИ ДЕЛА

Извршување на казната затвор

Глава III

ОСНОВНИ НАЧЕЛА

Член 37

(1) Целта на извршувањето на казната затвор е оспособување на осудените лица да се вклучат во општеството со најдобри изгледи за самостоен живот во согласност со закон.

(2) Заради постигнување на целта на извршувањето на казната затвор кај осудените лица се развива чувството на одговорност и се поттикнуваат да го прифатат и активно да учествуваат во третманот за време на извршувањето на казната, мотивиран и насочен кон превоспитување и развивање на позитивните карактерни особини и способности што го забрзува успешното враќање во општеството.

Член 38

(1) При извршувањето на казната затвор мора да се заштити психофизичкиот и моралниот интегритет на осуденото лице и да се почитува човековата личност и достоинство.

(2) Се забранува секој облик на мачење, нечовечно или понижувачко однесување и казнување.

(3) Мора да се обезбедува правото на лична сигурност на осуденото лице и самопочитувањето на неговата личност.

Член 39

Системот на извршувањето на казната затвор се организира така што може во одвоени установи или во одвоени одделенија на одделни установи и групи во нив да се спроведе распоредување, класификација и разместување на одделни категории на осудени лица, за полесно спроведување на различни видови на третман, спречување на меѓусебното штетно влијание на осудените лица и одржување на дисциплината.

Член 40

(1) Осудените лица се распоредуваат во различни установи за извршување на казната затвор и нивната положба и системот на постапувањето се определува врз одредбите на овој закон и во согласност со судската одлука.

(2) Осудените лица од различен пол казната затвор ја издржуваат одвоено.

(3) Осудените лица кои за прв пат издржуваат казна затвор се одвојуваат од осудените лица во повраt.

(4) Казната малолетнички затвор спрема малолетните лица до наполнување на 23-годишна возраст се извршува одвоено од полнолетните лица осудени на казна затвор.

(5) Лицата кои се наоѓаат во притвор се одвојуваат од лицата кои ја издржуваат казната затвор.

Член 41

Во установа за извршување на казната затвор осудените лица се класификуваат според неопходноста за примена на мерки на третман и видот на потребниот третман, нивната возраст, личните карактеристики и други околности од значење за оцена на личноста на осуденото лице.

Член 42

(1) При распоредувањето, класификацијата и разместувањето на осудените лица, мора да се има предвид видот и природата на кривичното дело и степенот на кривичната одговорност.

(2) Министерот за правда со општ акт поблиску ги определува распоредувањето, класификацијата и разместувањето на осудените лица.

(3) Министерот за правда со општ акт ги определува видовите и начините на третман на осудените лица.

Член 43

На младите осудени лица треба да им се обезбедат услови кои, колку што е тоа можно, ќе ги заштитат од штетното влијание на другите осудени лица, како и да им се создадат услови за живот и работа и за културни, спортски и други активности соодветни на нивната возраст.

Член 44

(1) Осудените лица според можностите на установата и со нивна согласност се сместуваат во засебни соби за ноќевање.

(2) Осудените лица ја издржуваат казната затвор по правило групно и се распоредуваат во групи во кои можат да се применуваат мерки на воспитување и превоспитување од ист вид.

Член 45

(1) Осудените лица се должни да се придржуваат кон одредбите на куќниот ред на установата.

(2) Спроведувањето на дисциплината во установата за извршување на казната затвор се остварува строго, но справедливо и со почитување на човековата личност.

(3) Забрането е колективно казнување на осудените лица.

(4) Забранета е употреба на средства на присилба како казна.

Член 46

(1) На осудените лица им се обезбедува здравствена заштита.

(2) Осудените лица не можат да бидат подложени на медицински или други експерименти со кои се нарушува физичкиот, психичкиот и моралниот интегритет на осудените лица.

(3) Согласноста на осудените лица за нивно учество во експериментот од ставот (2) на овој член не ја исклучува одговорноста на лицето кое тоа го дозволило.

Член 47

(1) На осудените лица треба да им се овозможи работа која ќе биде корисна и соодветна на начинот на нејзиното вршење на слобода. Постигнувањето на економска корист не смее да биде единствена цел на работата.

(2) Со работата осудените лица се здобиваат и ги развиваат работните навики, ги одржуваат работните способности и се стекнуваат со стручно знаење за работа на слобода.

(3) Од осудените лица не смее да се бара да вршат работи што се опасни и штетни за нивното здравје.

(4) Работното време мора да биде соодветно со работното време на слобода.

Член 48

За поднесоците, службените дејствија и одлуките донесени во врска со примената на одредбите на овој закон осудените лица не плаќаат такса.

Глава IV

УСТАНОВИ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНАТА ЗАТВОР

1. Надлежност на установите

Член 49

(1) Во установа од затворен вид се извршува казната затвор во траење подолго од три години, како и казната затвор над шест месеца спрема повторници порано осудувани на казна затвор.

(2) Лица осудени на казна доживотен затвор, казната ја издржуваат во согласност со одредбите за извршување на казната затвор и ги уживаат сите права и погодности, освен оние кои се ограничени со куќниот ред на установата.

Член 50

Во установа од полуотворен вид се извршува казната затвор во траење до три години кога, со оглед на кривичното дело, побудите од кои тоа е извршено и личноста на сторителот, може да се оцени дека и со извршување на казната во установа од полуотворен вид ќе се постигне целта на извршувањето на казната затвор, како и казната затвор до шест месеца спрема осудени лица за кривични дела извршени во повраt.

Член 51

Во установа од отворен вид се извршува казната затвор за осудени лица за сите кривични дела извршени од небрежност и за други кривични дела за осудени ли-

ца на казна затвор од три до пет години, доколку основано може да се очекува дека постапувањето во овие установи одговара на карактерот на кривичното дело и личноста и дека во овој вид установа со чувство на лична одговорност ќе ги извршуваат своите обврски и нема да го злоупотребат престојувањето.

Член 52

Одредбите од членовите 49, 50 и 51 на овој закон соодветно се однесуваат и на распоредувањето и третманот на осудените лица во затворено, полуотворено и отворено одделение на установите.

2. Куќен ред на установата

Член 53

(1) Во установата се донесува општ акт со кој се уредува куќниот ред и поблиску се определува организацијата на работата и се пропишува начинот на живеењето на осудените лица во установата.

(2) Општиот акт од ставот (1) на овој член го донесува директорот на установата во согласност со директорот на Управата.

Глава V

РАБОТНИ ОДНОСИ

1. Засновање и престанок на работен однос во казнено-поправна и воспитно-поправна установа

Член 54

За засновање и престанок на работен однос и на работните односи во казнено-поправните и воспитно-поправните установи се применуваат општите прописи за работните односи и општите и посебните прописи од областа на здравственото, пензиското и инвалидското осигурување, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Член 55

Звањата на работниците во установата и работите што тие ги извршуваат се уредуваат со овој закон и со општ акт за организација и работа и за систематизација на работните места што ги донесува директорот на установата во согласност со директорот на Управата.

Член 56

(1) Вработувањето на работниците во установата се врши врз основа на јавен оглас за слободно работно место објавен во најмалку два дневни весника, од кои на еден од јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот.

(2) Во установа за вршење на работите може да се заснова работен однос со лице кое ги исполнува општите услови утврдени со закон и посебните услови определени со овој закон и со општиот акт за систематизација.

(3) Работен однос во установата може да се заснова со лице кое не е осудувано за кривични дела против државата, против вооружените сили на Република Македонија, против животот и телото, против слободите и правата на човекот и граѓанинот, против јавните финансии, платниот промет и стопанството, против имотот или кривично дело извршено од користољубие, против службената должност и против човечноста и меѓународното право; против кое не се води кривична постапка; на кое не му е изречена казна забрана на вршење на професија, дејност или должност додека трае забраната и кое е здравствено и психофизички способно за работа во установа.

(4) Во постапката за вработување, директорот на установата може да побара од надлежни државни институции податоци за пријавен кандидат за постоење на околности што можат да ја загрозуваат безбедноста на работењето на установата.

(5) Директорот на установата одлучува за избор од пријавените кандидати. Во рок од осум дена од денот на донесувањето на одлуката за избор, пријавените кандидати кои не се избрани писмено ќе бидат известени за извршениот избор. Против таа одлука, неизбраните кандидати имаат право на жалба до надлежното тело на Владата на Република Македонија во рок од осум дена од приемот на известувањето.

(6) Работниот однос се заснова со склучување на договор за работа во писмена форма.

Член 57

(1) За работно место воспитувач или наставник, работен однос може да се заснова со лице кое има завршено високо образование VII-1 степен од соодветна струка.

(2) За работно место инструктор или друго стручно лице работен однос може да се заснова со лице кое има завршено најмалку више образование VI-1 степен или ВКВ работник од соодветна струка.

Член 58

(1) За приправник во одделението за обезбедување, работен однос може да се заснова со лице кое има завршено најмалку средно образование (IV-1 степен), кое не е постаро од 25 години, кое е физички и психички способно за вршење на работи на надзорник во установа и кое го има отслужено воениот рок.

(2) За работни места командир и заповедник во службата за обезбедување, работен однос може да се заснова со лице кое има високо образование VII-1 степен, кое е физички и психички способно за вршење на овие работи во службата за обезбедување и кое го има отслужено воениот рок.

Член 59

(1) Психофизичките способности на лицето кое се прима за вршење работи во службата за обезбедување ги утврдува стручна комисија, врз основа на претходен телесен преглед и спроведен тест според посебна програма.

(2) Комисијата за утврдување на психофизичките способности од ставот (1) на овој член ја именува директорот на Управата.

(3) Програмата за утврдување на психофизичките способности на лицето кое се прима за вршење работи во службата за обезбедување ја донесува министерот за правда.

Член 60

(1) Со приправникот се заснова работен однос на определено време.

(2) Приправничкиот стаж на работното место надзорник трае една година.

(3) По истекот на приправничкиот стаж приправникот полага стручен испит за вршење на работите на надзорник пред комисија што ја именува директорот на Управата.

(4) Начинот на стручното оспособување и проверката на стручната подготвеност се утврдуваат со програма што ја донесува министерот за правда.

Член 61

(1) Со лицето кое со успех ќе го положи стручниот испит се заснова работен однос на неопределено време за работно место надзорник.

(2) На лицето кое нема да го положи стручниот испит му престанува работниот однос.

2. Работни места кај кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење

Член 62

За работните места во установите кои поради специфичностите и тежината на работите, како и посебните услови под кои тие се извршуваат во непосредните кон-

такти со осудени и малолетни лица со што битно се влијае врз намалувањето на работната способност, стажот на осигурување согласно со Законот за пензиското и инвалидското осигурување се смета во зголемено траење и тоа секои 12 месеца ефективно поминати на тие работи им се сметаат како 16 месеца стаж на осигурување.

3. Плата на работниците во установите

Член 63

(1) На работниците во установата им се обезбедуваат плати од средствата наменети за финансирање на работата на Управата и установата.

(2) Висината на платата се определува според платни групи утврдени врз основа на видот, тежината и сложеноста на работите и условите под кои тие се вршат и должината на работниот стаж.

(3) Платните групи се определуваат со закон.

(4) На вработените на работни места кај кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење, платата им се зголемува до 30% од утврдената плата.

4. Пензиско и инвалидско осигурување

Член 64

Општите прописи за пензиско и инвалидско осигурување се однесуваат и на работниците во установата, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Член 65

(1) На работниците на работни места кај кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење, кај кои ќе настапи неспособност или битно намалена способност за вршење на работите на кои се распоредени, доколку не постои можност за распоредување на други работи, им престанува работниот однос.

(2) Настапувањето на неспособноста или битното намалување на способноста од ставот (1) на овој член го утврдува стручната комисија од членот 59 став (1) на овој закон.

(3) Работниците на кои по основот од ставот (1) на овој член, со оглед на промените во психофизичките својства или на општата здравствена способност, им престанува работниот однос имаат право на инвалидска пензија доколку тоа во пропишана постапка го утврди надлежен орган.

Член 66

Работниците на работни места кај кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење кои ќе остварат право на пензија имаат право на отпремнина согласно со општите прописи.

5. Едукација на вработените

Член 67

(1) Вработените имаат право и обврска на континуирана обука, едукација и проверка на нивните знаења и способности.

(2) Обуката и едукацијата се извршуваат во Тренинг-центар во состав на Управата за извршување на санкциите.

(3) Актот за основање и организација на Тренинг-центарот го донесува министерот за правда, а програмата за обуката и едукацијата ја донесува директорот на Управата во согласност со министерот за правда.

(4) Средствата за работа на Тренинг-центарот се обезбедуваат со Буџетот на Република Македонија.

Глава VI

ФИНАНСИРАЊЕ НА УСТАНОВИТЕ

1. Обезбедување на средства за работа

Член 68

(1) Средствата за работа на Управата, установите и воспитно-поправните установи се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, сопствени приходи и други приходи во согласност со закон.

(2) Установите и воспитно-поправните установи како единки корисници се финансираат преку буџетскиот корисник - Управата.

(3) Од остварените приходи од самофинансирачки активности задолжително се издвојуваат средства за изградба и опремување на установите и службата за обезбедување.

Член 69

Средствата за работа на установите и воспитно-поправните установи и Управата се состојат од: средства за плати и надоместоци на вработените; средства за стоки и услуги; за храна, облека, здравствена заштита и други наменски потреби на осудените и притворените лица; за надоместок за работа на осудените лица; за набавка на униформи, вооружување и друго опремување на службата за обезбедување; за стручно усовршување на вработените, за спроведување на осудените и притворените лица до надлежен орган, односно за упатување на осудени лица во установата и при отпуштање од установата; за набавка на капитални средства и за изградба, реконструкција и одржување на објектите и опремата во установите и управата.

Член 70

(1) Владата на Република Македонија донесува програма со определена висина на средства за изградба, реконструкција, одржување на објектите и опремување на установите и ја утврдува нивната поблиска намена.

(2) За обезбедување на услови за работа во установите и за реализација на програмата од ставот (1) на овој член се грижи Управата.

Глава VII

ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТА НА СТОПАНСКИТЕ ЕДИНИЦИ

1. Организирање на стопански единици

Член 71

Во состав на установите и воспитно-поправните установи, како нивни организациони единици, може да се организираат една или повеќе стопански единици заради работа на осудените и малолетните лица.

Член 72

Приходите и расходите на стопанските единици се составен дел на буџетите на установите.

Член 73

(1) Стопански единици се организираат заради остварување на целта на извршувањето на санкциите.

(2) Производите и услугите добиени од стопанските единици првенствено се наменети за потребите на установите по цена на чинење. Вишокот на производи се продава на слободниот пазар во постапка и начин определени со закон.

Член 74

(1) Со работата на стопанската единица може да раководи раководител.

(2) Раководителот го назначува директорот на установата.

Член 75

(1) Стопанската единица нема својство на правно лице и во прометот настапува во име и за сметка на установата.

(2) Приходите што ги остварува стопанската единица се уплатуваат на трезорска сметка и ќе се евидентираат на посебна сметка за самофинансирачки активности.

Член 76

Стопанската единица на остварениот приход и добивка не плаќа данок и други обврски, освен данокот на додадена вредност.

Глава VIII

НАДЗОР ВО РАБОТАТА НА УСТАНОВИТЕ

1. Стручно-инструкторски надзор во извршувањето на санкциите

Член 77

(1) Управата преку свои инспектори врши стручно-инструкторски надзор врз работата на установите.

(2) Стручно-инструкторскиот надзор се состои во обезбедување казната затвор да се извршува соодветно со основните начела утврдени со овој закон, со настојување притоа да дојдат до израз современите пенолошки принципи за унапредување и развој на системот на извршувањето на санкциите, како и позитивните искуства од функционирањето на современите системи за извршување на казната затвор, како и во анкетирање, согледување и анализа на состојбите и отстранување на проблемите и слабостите во работата на установите.

(3) Стручно-инструкторскиот надзор од ставот (2) на овој член непосредно го остварува инспектор за извршување на санкциите.

(4) Во вршењето на надзорот инспекторот може да ангажира учество на научни и стручни установи или одделни научни и стручни работници од соодветната област.

2. Судски надзор во извршувањето на санкциите

Член 78

Судски надзор во извршувањето на санкциите во однос на постапувањето со осудените лица и во остварувањето на нивните права и обврски врши судија за извршување на санкциите во основниот суд во седиштето на установата.

Член 79

Директорот на установата е должен на инспекторот за извршување на санкциите и на судијата за извршување на санкциите да им ја обезбеди на увид потребната документација, да им овозможи непречена работа во вршење на надзорот и непречен разговор со осудените лица и, зависно од потребите, со и без присуство на работници на установата.

Член 80

(1) За извршениот надзор и утврдените состојби, инспекторот за извршување на санкциите и судијата за извршување на санкциите составуваат, секој во рамките на своите овластувања, записник.

(2) Кога при извршената инспекција од ставот (1) на овој член инспекторот за извршување на санкциите и судијата за извршување на санкциите утврдат неправилности, донесуваат решенија за отстранување на утврдените неправилности во определен рок и за воспоставување на повредените права на осудените лица.

Член 81

Инспекторот за извршување на санкциите и судијата за извршување на санкциите меѓусебно се известуваат за утврдените состојби во установата и за утврдените незаконитости при вршењето на надзорот.

3. Надзор од страна на Државната комисија во извршувањето на санкциите

Член 82

(1) Владата на Република Македонија основа Државна комисија за вршење надзор во установите, составена од пет члена од редот на судии, пенолошки, социјални и просветни работници, Министерството за правда, Министерството за здравство, Министерството за труд и социјална политика, Министерството за економија и од научни и стручни работници од други институции за време од пет години.

(2) Државната комисија од своите членови избира претседател и негов заменик.

(3) Државната комисија има задача со повремени посети на установите да ги согледува состојбите во однос на примената на законот и другите прописи и правила за извршувањето на санкциите, третманот на осудените лица, условите во кои тие живеат и работат и да спроведува анкета за положбата и правата на осудените лица. Директорот на установата е должен да и овозможи увид во состојбите и во документацијата на установата и да и овозможи разговор со осудените лица без присуство на службени лица на установата.

(4) За утврдените состојби Државната комисија составува записник со соодветни предлози и мерки и определува рок за отстранување на неправилностите.

(5) Записникот од ставот (4) на овој член со предлозите и мерките, Државната комисија го доставува до Владата на Република Македонија, Управата и судот надлежен за извршување на санкциите.

(6) Установите и Управата се должни да постапат по забелешките на Државната комисија и во определениот рок да ги отстранат неправилностите.

Глава IX

ПОСТАПУВАЊЕ ПРИ ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНАТА ЗАТВОР

1. Упатување на осудени лица

Член 83

(1) Надлежен орган за преземање на потребните дејствија заради извршување на казната затвор е судијата за извршување на санкциите според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице.

(2) Ако живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице е непознато, надлежен за упатување на осуденото лице на извршување на казната затвор е судот што ја донел првостепената одлука.

(3) Судот што ја донел првостепената одлука, ако не се знае живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице или ако осуденото лице е недостапно, ќе побара од Министерството за внатрешни работи да го пронајде и веднаш да го извести судот за неговата адреса.

(4) Постапката за упатување на осудените лица е итна.

Член 84

Судот што ја донел првостепената одлука ќе му ги достави на основниот суд за извршување на санкциите, заедно со одлуката за извршување и сите податоци за личноста на осуденото лице прибавени во текот на постапката од значење за извршување на казната затвор.

Член 85

Судијата за извршување на санкциите е должен да ги преземе потребните дејствија заради извршување на казната затвор веднаш по приемот на извршната одлука, а најдоцна во рок од осум дена по нејзиниот прием.

Член 86

(1) Повикувањето за извршување на казната затвор на осуденото лице се врши на начин што лично му се доставува упатен акт во кој е означен денот кога треба да се јави во определена установа.

(2) Со упатниот акт осуденото лице се предупредува дека доколку не се јави во определениот ден во установата ќе биде присилно спроведено и ќе ги сноси трошоците на спроведувањето.

(3) Денот на јавувањето во установата се одредува така што на осуденото лице да му останат најмалку осум, а најмногу 13 дена од денот на приемот на упатниот акт.

Член 87

(1) Судијата за извршување на санкциите со доставувањето на упатниот акт на осуденото лице истовремено ја известува и установата за денот во кој осуденото лице треба да се јави и доставува препис од правосилната и извршна пресуда со која е изречена казната, извод од казнената евиденција, како и други податоци за личноста на осуденото лице со кои располага.

(2) Ако осуденото лице не се јави во определениот ден на извршување на казната затвор, установата за тоа без одлагање ќе го извести судијата за извршување на санкциите.

(3) Судијата за извршување на санкциите во случајот од ставот (2) на овој член веднаш ќе издаде наредба до Министерството за внатрешни работи за приведување на осуденото лице со која, исто така ќе побара, доколку осуденото лице се крие или се наоѓа во бегство, органот да издаде и потерница за пронаоѓање и спроведување на осуденото лице во установата за извршување на казната затвор.

Член 88

(1) Судијата за извршување на санкциите донесува решение за наплата на трошоците од осуденото лице направени за неговото пронаоѓање и спроведување во установата.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член осуденото лице има право на жалба до кривичниот совет на судот надлежен за извршување на санкцијата во рок од три дена од приемот на решението.

(3) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

2. Одлагање на почетокот на извршувањето на казната затвор

Член 89

(1) На осуденото лице кое се наоѓа на слобода може по негова молба да му се одложи почетокот на извршувањето на казната затвор, ако:

1) се наоѓа на болничко лекување од потешка акутна болест или од зависности;

2) се случила смрт или тешка болест во потесното семејство на осуденото лице;

3) одлагањето е потребно заради извршување или довршување на неодложни полски или сезонски работи, или работи предизвикани од елементарна непогода, или со друга несреќа, а во семејството на осуденото лице нема доволно друга работна сила;

4) осуденото лице е обврзано да изврши одредена работа што веќе ја започнало, а поради неизвршувањето на таа работа би настапила позначителна штета;

5) одлагањето на осуденото лице му е потребно заради завршување на училишната година или за полагање на испит за кој се подготвувало;

6) заедно со осуденото лице се осудени неговиот брачен другар или други членови на заедничкото домаќинство, или ако некои од нив се наоѓаат на издржување на казната, а со упатувањето на сите овие лица на издржување на казна би била загрозена издршката на старите, болните или малолетните членови на семејството, или би се довело во прашање нормалното стопанисување на домаќинството;

7) е осудена жена чие дете е помало од една година или која е бремена, а до породувањето не преостануваат повеќе од три месеца и

8) е потребно осуденото лице одредено време да се грижи за воспитување и чување на децата или згрижување на немоќни лица за кои е должно да се грижи, според мислењето на органите за социјална заштита на општината на чие подрачје децата или тие лица имаат живеалиште или престојувалиште.

(2) Извршувањето на казната во случаите од ставот (1) точка 1 на овој член може да се одложи додека трае болеста, односно лекувањето, во случаите од точките 2 до 4 и точката 8 најдолго за три месеца, во случаите од точката 5 до завршување на училишната година и шест месеца за испит, во случаите од точката 6 најдолго за шест месеца, а во случаите од точката 7 до наполнувањето на една година од животот на детето.

(3) Осуденото лице на кое му е одложено издржувањето на казната по основ од ставот (1) точка 1 на овој член, е должно на секои 30 дена да достави веродостоен доказ за неговата здравствена состојба.

(4) Во случаите од ставот (1) точка 1 на овој член молба за одлагање на почетокот на извршувањето на казната може да поднесе и неговиот брачен другар, роднина по крв во права линија, посвоител, посвоеник, брат, сестра и хранител.

Член 90

(1) Молбата за одлагање на почетокот на извршувањето на казната затвор се поднесува во рок од три дена од денот на приемот на упатниот акт. Ако причината за одлагање од членот 89 став (1) точки 1 и 2 на овој закон настанала по тој рок, молбата може да се поднесе до денот кога осуденото лице треба да се јави заради извршување на казната.

(2) Кон молбата се прилагаат веродостојни докази за причините кои го оправдуваат одлагањето.

(3) По молбата за одлагање на почетокот на извршувањето на казната затвор решава судијата за извршување на санкциите, кој е должен да донесе решение во рок од три дена по приемот на молбата. Пред донесувањето на решението тој може да ги извиди околностите наведени во молбата. До донесувањето на решението по молбата се одлага почетокот на извршувањето на казната.

Член 91

Против решението донесено по молбата за одлагање на почетокот на извршувањето на казната затвор, осуденото лице и надлежниот јавен обвинител имаат право на жалба до кривичниот совет на судот надлежен за извршување на санкцијата во рок од три дена од денот на приемот на првостепеното решение. Жалбата го одлага извршувањето на казната. Кривичниот совет е должен да донесе решение по жалбата во рок од три дена по приемот на жалбата.

Член 92

(1) Ако осуденото лице на казна затвор е повикано на отслужување на воениот рок или воена вежба, се упатува на издржување на казната пред отслужувањето на воениот рок, односно воената вежба.

(2) Ако лицето кое во текот на отслужувањето на воениот рок или за време на воена вежба е осудено на казна затвор до шест месеца за кривично дело сторено пред да отпочне со отслужување на воениот рок или на воената вежба, ќе му се одложи почетокот на извршувањето на казната до завршувањето на воениот рок, односно воената вежба.

(3) Извршувањето на казната се одлага и на осудено лице на казна затвор или малолетнички затвор до две години, ако е изречена за кривично дело сторено пред да отпочне со отслужувањето на воениот рок, а до завршувањето на воениот рок не му преостануваат повеќе од шест месеца.

Член 93

(1) Кога надлежниот јавен обвинител, врз основа на законското овластување ќе побара одлагање на почетокот на извршувањето на казната затвор, судијата за из-

вршување на санкциите нема да го повика осуденото лице, а ако веќе го повикал, но уште не поминал рокот за јавување во установата, ќе донесе решение за одлагање на почетокот на извршувањето на казната.

(2) Одлагањето на почетокот на извршувањето на казната во случаите од ставот (1) на овој член трае додека јавниот обвинител не го извести судијата за извршување на санкциите дека може да се отпочне со извршувањето на казната затвор, односно до донесувањето на одлука по правното средство на јавниот обвинител.

(3) Одлуката за одлагање на почетокот на извршувањето на казната донесена по барање на јавниот обвинител престанува да важи ако јавниот обвинител во рок од 30 дена од денот на приемот на одлуката не употреби правно средство.

Член 94

(1) Судијата за извршување на санкциите може, по спроведената постапка, да го отповика одложениот почеток на извршувањето на казната затвор ако престанат причините поради кои тоа е дозволено, како и кога осуденото лице не го користело одобреното одлагање за целите за кои тое е дадено.

(2) Центарот за социјална работа, јавниот обвинител и органот за внатрешни работи ќе го известат судијата за извршување на санкциите за причините за отповикување на решението за одлагање на казната затвор.

Член 95

Одлагање на почетокот на извршувањето на казната затвор може да одреди и надлежниот суд за решавање по барање за повторување на кривичната постапка поднесено во корист на осуденото лице, по барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда и по барање за замена на казната затвор со парична казна, под условите предвидени со закон.

Член 96

(1) Судијата за извршување на санкциите ќе ја отфрли како недозволена повторно поднесената молба по ист основ од членот 89 на овој закон за одлагање на почетокот на извршувањето на казната.

(2) Повторно поднесената молба не го одлага почетокот на извршувањето на казната.

3. Прием на осудени лица

Член 97

(1) При приемот на осуденото лице во установата се утврдува неговиот идентитет врз основа на податоците во личната карта или друга исправа подобна за утврдување на идентитетот.

(2) Податоците во пресудата за осуденото лице треба да се идентични со податоците содржани во личните исправи врз основа на кои се утврдува идентитетот на осуденото лице.

(3) Доколку податоците од ставот (2) на овој член не се идентични или не може да се утврди идентитетот на осуденото лице, установата е должна во рок од 24 часа да преземе мерки за утврдување на идентитетот преку евиденцијата на Министерството за внатрешни работи.

(4) Осуденото лице при приемот во установата се фотографира и дактилоскопира и се врши скенирање на документацијата.

Член 98

(1) Податоците за денот и часот на приемот на осуденото лице во установата, неговиот идентитет, бројот на упатниот акт и бројот и датумот на пресудата, податоците од испитувањето на личноста на осуденото лице и извештајот за неговата здравствена состојба се запишуваат, комплетираат и чуваат како службени документи од доверлива природа кои им се достапни само на овластените службени лица.

(2) По приемот, осуденото лице се упатува во одделението за испитување на личноста и за утврдување на третманот и постапувањето со него (приемно одделение). Во ова одделение осуденото лице останува најмногу 30 дена.

(3) Во установите во кои се извршува казната затвор до три години во приемното одделение осуденото лице се задржува до 15 дена.

Член 99

Во приемното одделение осуденото лице се запознава со куќниот ред во установата, правата и обврските за време на издржувањето на казната и начинот на нивното остварување.

Член 100

(1) За приемот на осуденото лице во установата веднаш се известува судијата за извршување на санкциите.

(2) Установата е должна за приемот на осуденото лице да го извести надлежниот центар за социјални работи.

(3) Установата во известувањето од ставот (2) на овој член е должна да укаже ако осуденото лице има малолетни деца или други лица за кои единствено само тој се грижи.

Глава X

ПОЛОЖБА НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА

1. Класификација на осудените лица

Член 101

Тргнувајќи од општите начела за извршување на казната затвор и положбата на осуденото лице определена со судската пресуда, како и од целите и критериумите на класификацијата, стручниот тим на установата и директорот ја утврдуваат класификацијата, сместувањето, програмата за третман и работното ангажирање на осуденото лице.

2. Сместување на осудените лица

Член 102

Просториите за сместување на осудените лица треба да ги исполнуваат основните хигиенски услови и да бидат сообразени со климатските услови на средината, да бидат соодветно опремени, да го овозможуваат потребното проветрување и во нив да навлегува доволно дневна светлина.

Член 103

(1) Просториите во кои се сместуваат осудените лица не смеат да бидат влажни и за секое осудено лице просечно треба да се обезбеди најмалку 9 $м^3$ простор.

(2) Просториите во кои престојуваат и работат осудените лица мора да ги имаат потребните санитарни и хигиенски инсталации и да се обезбедат други услови за одржување на личната хигиена, мора да бидат доволно осветлени за работа и читање, така што на осудените лица да не им се оштетува видот и мора да бидат затоплени и проветрени.

(3) Сите простории во установата се одржуваат уредно и чисто.

(4) Како погодност на осудените лица може да им се дозволи украсување на просториите, доколку со тоа не се нарушува куќниот ред.

Член 104

(1) Осудените лица ноќе согласно со можностите на установата се сместени во посебни соби, освен во случаи кога се смета дека заедничкото сместување на осудените лица има некои предности.

(2) Кога осудените лица се сместуваат во заеднички простории треба внимателно да се избираат осудените лица на кои им одговара дружење со другите осудени лица во овие установи. Ноќе мора да постои надзор, сообразно со карактерот и видот на установата.

(3) Сместувањето на осудените лица во заеднички простории не смее да го надминува бројот од пет лица во една соба за ноќевање.

(4) Секое осудено лице мора да има посебна постела.

3. Облека и постелнина на осудените лица

Член 105

(1) На осудените лица им се обезбедува облека.

(2) На осудените лица може да им се дозволи да носат сопствена облека.

(3) На осудените лица кои работат им се обезбедува работна облека.

(4) Облеката, долната облека и обувките треба да одговараат на климатските услови и годишното време.

Член 106

(1) Облеката не смее на кој било начин да влијае деградирачки или понижувачки.

(2) Облеката и обувките треба да бидат чисти и во исправна состојба. Долната облека треба да се менува толку често колку што е потребно да се одржува личната хигиена.

(3) Кога осуденото лице ќе добие дозвола за излегување надвор од установата, мора да му се дозволи носење на облека која не предизвикува внимание на околината.

Член 107

(1) На осуденото лице мора да му се обезбеди соодветна постелнина која одговара на климатските услови.

(2) Постелнината треба да се одржува во добра состојба и да се менува толку често колку што е потребно да биде секогаш чиста.

4. Лична хигиена на осудените лица

Член 108

(1) Осудените лица се должни да ја одржуваат личната хигена за што е потребно да им се обезбеди вода и хигиенски прибор, неопходни за одржување на хигиената и зачувување на здравјето.

(2) Од здравствени причини, како и за да го сочуваат добриот изглед и самопочитувањето, на осудените лица треба да им се овозможи одржување на косата, потстрижување, а на машките лица и бричење.

5. Исхрана на осудените лица

Член 109

(1) На осудените лица им се обезбедува исхрана која дневно мора да има најмалку 12.500 џули по едно осудено лице.

(2) Храната се дава во три оброци дневно, во вообичаени термини за тоа и пристојно сервирана.

(3) Храната мора да одговара на научните сознанија за прехранување и мора да биде разновидна и вкусно подготвена.

(4) Министерот за правда донесува акт за нормативите за подготвување на храна.

Член 110

(1) За сите осудени лица храната е иста и им се овозможува избор на храна што се подготвува во установата.

(2) Осудените лица кои работат на потешки работи добиваат четири оброци дневно.

(3) Болните осудени лица, бремените жени и породилките пред и по породувањето, добиваат храна според видот и количеството што го определува лекар.

(4) Директорот, лекарот или друго стручно лице во установата секој ден пред делењето на оброците го проверуваат квалитетот на храната и тоа што ќе го утврдат го внесуваат во контролната книга.

(5) На осудените лица во секое време им се обезбедува здрава вода за пиење.

6. Одмор на осудените лица

Член 111

Осудените лица имаат право на осумчасовен непрекинат одмор во текот на денот и на еден ден одмор во неделата.

Член 112

На осудените лица мора да им се обезбеди надвор од затворените простории да поминат најмалку два часа дневно.

7. Работа на осудените лица

Член 113

(1) Осудените лица работат сообразно со своите физички и психички способности што ги утврдува лекарот на установата.

(2) При определувањето на работното ангажирање, имајќи ги предвид можностите на установата ќе се води сметка и за желбата на осуденото лице за вршење на определени работи.

Член 114

(1) Работата на осудените лица се организира и врши, по правило, во стопански единици во установата.

(2) Осудените лица со третман на отворено одделение можат да работат и надвор од установата. Осудените лица со третман на полуотворено одделение можат да работат повремено и под надзор во правни лица и други институции, доколку се обезбедени услови за извршување на казната затвор определени со овој закон и доколку се обезбедени минимални технички услови за работа.

(3) Лицето осудено на казна затвор до шест месеца за кривично дело што не е поврзано со природата на работата, може во работно време да работи во правното лице каде што работело пред издржувањето на казната.

(4) Согласност за работа надвор од установата дава директорот на Управата кој склучува договор со правното лице, односно институцијата и обезбедува писмена согласност на осуденото лице.

Член 115

(1) Полното работно време на осудените лица е 40 часа неделно.

(2) По исклучок, полното работно време на осудените лица може да трае и повеќе од 40 часа неделно, во случаите и под условите определени со закон.

(3) Надвор од полното работно време осудените лица можат да работат најмногу до два часа дневно на работи потребни за одржување на хигиената и на други тековни работи неопходни за нормален живот во установата.

(4) На осудените лица кои посетуваат настава по основно или средно образование им се скратува траењето на полното работно време.

Член 116

(1) Осудените лица имаат право на надоместок за работата.

(2) Висината на надоместокот се определува во зависност од видот, количеството и квалитетот на призводот и на работата што ја остварило осуденото лице, неговата острученост за извршување на тој вид работа, ангажираноста во работата и придонесот за намалување на трошоците во производството.

(3) На надоместокот и на наградите за работа на осудените лица не се плаќа данок и други придонеси.

(4) Со општ акт на министерот за правда во согласност со одредбите на овој закон, поблиску се определува надоместокот и наградата за работа на осудените лица, како и за лицата кои без своја вина не работат им се обезбедуваат најнеопходни средства за задоволување на личните потреби.

Член 117

(1) Осудените лица кои без своја вина се времено неспособни за работа поради болест имаат право на надоместок од средствата остварени од работа на осудените лица, со соодветна примена на општите прописи за здравствено осигурување.

(2) Осудените лица кои без своја вина не работат, а немаат сопствени средства, установата им ги обезбедува најнеопходните средства за задоволување на личните потреби.

Член 118

Од надоместокот за работа осуденото лице 70% може да искористи за задоволување на личните потреби, а остатокот од 30% се чува како депонирани средства во установата и му се предава на осуденото лице при отпуштањето од издржувањето на казната, или по негово барање во текот на издржувањето на казната се дава на неговото семејство.

Член 119

За пронајдоци и технички унапредувања остварени во текот на издржувањето на казната на осудените лица им припаѓаат правата според општите прописи.

Член 120

(1) Осудените лица кои за време на издржувањето на казната работеле повеќе од шест месеца, вклучувајќи го и времето за лекување поради повреда на работа или професионална болест, имаат право на непрекинат одмор во текот на една година, според општите прописи.

(2) Доколку со овој закон поинаку не е определено, одморот се користи во посебни простории на установата. Престојот во овие простории во текот на годишниот одмор треба да биде организиран така што да овозможува опуштање, рекреација и одмор на осуденото лице.

(3) За време на користењето на одморот осуденото лице прима надоместок за работа како да работел.

Член 121

(1) Просториите и работилниците во кои работат осудените лица современо се опремуваат.

(2) При организирањето на просториите и работилниците се води сметка за еколошка заштита на животната средина, на земјиштето, воздухот и водите од секаков вид загадување.

Член 122

(1) Осудените лица при работа користат минимални технички услови за заштита при работа според општите прописи.

(2) Осудените лица имаат право на инвалидско осигурување за несреќа на работа или професионална болест.

8. Пензиско осигурување на осудените лица

Член 123

На осудените лица за време на издржувањето на казната им се признава во пензиски стаж времето што непрекинато ќе го поминат на работа со полно работно време според општите прописи, доколку од надоместокот за работа ги плаќаат определените придонеси.

9. Здравствена заштита на осудените лица

Член 124

(1) Во установите задолжително се вработува лекар кој се грижи за здравствената состојба на осудените лица.

(2) Осудените лица имаат право на здравствена заштита според општите прописи.

(3) На осудените лица им се обезбедува потребна медицинска помош и болничко лекување според општите прописи.

(4) Трошоците за здравствена заштита на осудените лица паѓаат на товар на Буџетот на Република Македонија.

Член 125

(1) Лекарот мора да го прегледа секое осудено лице и да ја утврди неговата здравствена состојба при приемот на издржувањето на казната и при отпуштањето од установата.

(2) Податоците за здравствената состојба се внесуваат во личниот лист на осуденото лице.

Член 126

Осудените лица кај кои ќе се утврдат телесни и душевни растројства како и одделни зависности, подлежат на медицински третман во установата, а кога тоа е потребно врз основа на наод на лекар се упатуваат во соодветна здравствена установа.

Член 127

Осудените лица за кои се сомнева дека боледуваат од некоја заразна болест, или кај кои е забележано дека имаат телесни или душевни оштетувања што можат да го попречат вклопувањето во средината, по наод и упат на лекарот, ќе се сместат во посебни простории на установата.

Член 128

Осудените лица кои за време на издржувањето на казната душевно ќе заболат или покажуваат тешка психичка растроеност утврдена од лекар - психијатар, установата ќе ги упати во соодветна здравствена установа на лекување и чување додека не престане потребата од нивно натамошно лекување и чување, што се утврдува според општите прописи.

Член 129

(1) Заболено осудено лице може да бара специјалистички лекарски преглед на свој трошок, доколку таков преглед не определи лекарот на установата.

(2) За барањето на осуденото лице одлучува директорот на установата по прибавено мислење од лекарот на установата.

Член 130

Времето поминато на лекување на осуденото лице му се смета во времето поминато на издржување на казната затвор.

Член 131

(1) Ако осуденото лице со одбивање на употреба на храна или со одбивање на лекување го доведува во опасност својот живот или здравје, спрема него можат да се применат неопходни медицински мерки и без негова согласност заради исхрана и лекување.

(2) За трошоците за примена на неопходните медицински мерки од ставот (1) на овој член одлучува директорот на установата, согласно со куќниот ред на установата.

Член 132

За секоја потешка болест и за потешко нарушување на здравствената состојба на осуденото лице установата ќе го извести неговото семејство.

Член 133

Врз младите полнолетни лица најмалку еднаш во годината се врши систематски преглед.

Член 134

(1) На осудените жени за време на бременоста, породувањето и мајчинството во однос на отсуството од работа се применуваат општите прописи.

(2) На осудени бремени жени и породилки им се обезбедува стручна лекарска нега.

(3) Осудените бремени жени по предлог на лекарот се упатуваат во породилното одделение во установата, по правило, четири недели пред породувањето.

(4) Осудените бремени жени по правило се породуваат во општите здравствени установи, освен во случаите кога во установата се обезбедени потребните услови за безбедно породување на осудената бремена жена.

(5) Во породилното одделение осудената породилка по правило останува до навршената една година од животот на детето, ако не биде пред тоа отпуштена од издржувањето на казната.

(6) Во матичната книга на родените не смее да е содржан податок дека детето е родено во казнено-поправна установа.

10. Образование на осудените лица

Член 135

(1) Во установите задолжително се организира основно образование како дел на општиот систем на образование и воспитување.

(2) Образованието на осудените лица може да се организира во самата установа или во местото на седиштето на установата.

(3) Министерството за образование и наука е должно да го организира и финансира основното образование на осудените лица по предлог на Управата.

Член 136

(1) На осудените лица кои ќе го завршат соодветниот вид и степен на образование им се издава сведителство.

(2) Од сведителството не смее да се види дека образованието и воспитанието е стекнато во казнено-поправна установа.

(3) На осуденото лице може да му се одобри вонредно школување на негов трошок во сите видови на образовни установи на слобода, ако со тоа не се нарушува куќниот ред и работата во установата.

Член 137

Установите можат да организираат и посебни форми за стручно оспособување на осудените лица во вид на курсеви, семинари и други видови на стручно оспособување со практична работа, согласно со општите прописи за стручно оспособување.

11. Слободни активности, спорт и рекреација на осудените лица

Член 138

(1) Во установите мора да се обезбедуваат услови за организирање и развој на спортот, рекреацијата и другите слободни активности, од значење за одржување на телесното и душевното здравје на осудените лица.

(2) Програмата за спортски активности, рекреација, стекнување и задоволување на културно-уметнички и други потреби на осудените лица, се уредува како составен дел на третманот и оспособувањето на осуденото лице. За таа цел се обезбедуваат неопходниот простор и опрема во установата.

Член 139

(1) Установите имаат библиотеки.

(2) Осудените лица можат да користат книги и дневен печат на македонски јазик и на јазикот и писмото на припадниците на етничките заедници или на јазикот од земјата на која осуденото лице зборува.

(3) Книгите и дневниот печат осудените лица можат да ги користат од библиотеката или сами да ги набавуваат.

(4) На осудените лица им се овозможува користење и на другите средства за јавно информирање и комуницирање.

12. Воспитна работа со осудените лица

Член 140

(1) Воспитната работа со осудените лица, определена со програмата, се остварува со посебна грижа и за решавање на личните и заедничките проблеми на осудените лица, со поединечни и групни разговори и со примена на соодветни методи и постапки на третман.

(2) Заради воспитно влијание, како форма на работа се користи и осуденичкото самоорганизирање, особено по прашања за подобрување на условите за заедничкиот живот и работа и за разрешување на проблемите на одделни осудени лица.

13. Задоволување на верските потреби на осудените лица

Член 141

На осудените лица им е дозволено да ги задоволуваат своите верски чувства и потреби согласно со условите и можностите на установата.

14. Контакти со надворешниот свет на осудените лица

а) Допишување

Член 142

(1) Осуденото лице има право да се допишува.

(2) Во установите од затворен вид и во затворените одделенија допишувањето се врши под надзор на установата.

(3) Директорот на установата ќе спречи доставување на писмо, ако тоа е потребно за заштита на личноста на осуденото лице, или заради безбедноста на установата.

(4) Осуденото лице има право без ограничување да се допишува со својот бранител, органите на државната власт и со меѓународните организации за заштита на човековите права.

б) Телефонирање

Член 143

(1) На осуденото лице може да му се дозволи телефонски разговор.

(2) По барање на семејството, телефонски разговор со осуденото лице ќе се дозволи ако е потребно на осуденото лице нешто итно да му се соопшти што не трпи одлагање.

(3) Телефонскиот разговор во установа од затворен вид и во затворено одделение може да се врши во присуство на службено лице.

в) Посети

Член 144

Осудените лица имаат право да примаат посети од членовите на потесното семејство, а по одобрение на директорот на установата можат да ги посетуваат и други лица.

Член 145

(1) Осуденото лице има право, по негово барање да го посети бранител или полномошник што го застапува во неговите правни или други работи.

(2) Посетата на бранителот се врши без присуство на службено лице.

Член 146

(1) Ако е осуден странски државјанин, лице без државјанство или бегалец, конзуларниот претставник на неговата држава или на државата што ги штити нејзините интереси, можат да го посетуваат осуденото лице сообразно со правилата на меѓународното право, под услови на реципроцитет.

(2) Конзуларниот претставник е должен претходно да ја најави и закаже посетата во установата во која лицето ја издржува казната.

Член 147

При вршењето на посетата, овластен работник на установата, ако тоа е потребно заради безбедноста, може да го претресе лицето кое ја врши посетата.

Член 148

(1) Посетата на осудените лица може да трае до 60 минути.

(2) Со куќниот ред на установата се одредува времето, начинот и должината на траењето на посетата.

Член 149

(1) Директорот на Управата ќе овозможи посета на претставници или на овластени лица на државните органи и други тела кои во согласност со овој закон, општите прописи и меѓународното право вршат надзор над работата на казнено-поправните установи.

(2) Директорот на Управата ќе овозможи посета на претставници или на овластени лица на надлежните државни органи да извршат увид и собирање на податоци потребни за водење на кривичната постапка.

(3) Директорот на Управата може да одобри посета на претставници на:

1) институции и здруженија кои се занимаваат со заштитата на човековите права на осудените лица;

2) средствата за јавно информирање и

3) институции, научно-образовни установи, здруженија и лица кои се занимаваат со проучување на сузбивањето и превенцијата на криминалот.

(4) Посетителот е должен да достави писмено барање со образложение за целта на посетата.

(5) Директорот на Управата може на посетителот од ставот (3) на овој член да одобри разговор со осудени лица.

(6) Директорот на Управата може да одобри фотографирање на објекти на казнено-поправната установа. Вработените, како и осудените лица во казнено-поправните установи можат да се фотографираат само со нивна согласност.

(7) Посетителите ќе се предупредат кои податоци се службена и професионална тајна и дека можат да се објават единствено по добиено одобрение од директорот на Управата.

(8) Посетата на лицата од ставот (3) на овој член може да се одложи или ускрати од безбедносни причини.

(9) Во установите се врши претрес на посетителите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член.

Член 150

Осуденото лице има право да го одбие фотографирањето, снимањето, како и средбата со посетителот.

г) Примање на пратки

Член 151

(1) Осудените лица имаат право да примаат пратки.

(2) Видот на предметите и тежината на пратката се одредуваат со куќниот ред на установата.

(3) Пред врачувањето на пратката нејзината содржина се прегледува во присуство на осуденото лице.

(4) Осудените лица имаат право да примаат парична пратка, со која располагаат согласно со куќниот ред на установата.

15. Склучување на брак на осудените лица

Член 152

(1) За време на издржувањето на казната осуденото лице може да склучи брак.

(2) Ако не постојат услови бракот да се склучи пред надлежниот орган на слобода, склучувањето на брак се организира во посебна просторија на установата.

16. Погодности на осудените лица

Член 153

(1) За добро поведение и залагање во работата, како и за поттикнување на добро однесување и за развивање на чувство за одговорност и за интерес и соработка во третманот што се спроведува во установата, на осудените лица можат да им се дадат одделни погодности, како што се особено:

- продолжени посети или посети без надзор во просториите на установата,
- престој со брачен или вонбрачен другар во посебна просторија без надзор,
- посети надвор од просториите на установата,
- слободен излез од установата до 7 часа,
- отсуство до 15 дена во текот на годината, со тоа што отсуството во текот на месецот не може да биде подолго од три дена и
- целосно или делумно користење на одморот надвор од установата.

(2) Заради неоправдано доцнење при враќање од излез надвор од установата повеќе од 24 часа, директорот на установата ќе издаде наредба за распишување потерница.

(3) Времето на неоправданото доцнење од излезот надвор од установата подолго од 24 часа, не се смета во издржувањето на казната.

(4) Условите и начинот на давањето на погодностите од ставот (1) на овој член и други видови на погодности со оглед на видот на установата се определуваат со куќниот ред на установата.

17. Разместување на осудените лица

а) Прогресирање на осудени лица

Член 154

(1) Осудените лица во текот на издржувањето на казната, зависно од резултатите на воспитувањето, поведението и залагањето во работата, можат да прогресираат од установа од затворен во полуотворен или отворен вид, односно во соодветните одделенија на истата установа, а по нивно барање, осудените лица можат да прогресираат од установа од полиберален вид во отворено или полуотворено одделение на установа од построг вид или пак од една во друга установа од ист вид, доколку постојат основани причини што ќе придонесат за нивна поуспешна ресоцијализација.

(2) Поблиски одредби за времето што треба да го помине и условите што треба да ги исполни осуденото лице во установата од определен вид или во соодветно одделение на установата од општ вид, се определуваат со овој закон и со општиот акт што го донесува директорот на Управата.

Член 155

(1) За прогресирање на осудените лица од една во друга установа одлучува директорот на Управата по предлог на директорот на установата или по барање на осуденото лице.

(2) За прогресирање на осудените лица од едно во друго одделение во установата, под условите од членот 154 на овој закон, одлучува директорот на установата.

(3) Повторно барање за прогресирање осуденото лице може да поднесе по истекот на три месеца од правосилноста на решението со кое е одлучено по неговото претходно барање.

б) Репрогресирање на осудени лица

Член 156

(1) Ако осуденото лице со своето поведение и односот кон работата не ја оправда довербата за упатување или прогресирање во установа од полиберален вид, може да биде вратено од установата со полиберален вид во установа од построг вид, односно во соодветно одделение на истата установа.

(2) За враќање на осуденото лице од установа со полиберален во установа од построг вид по предлог на директорот на установата одлучува директорот на Управата.

(3) За враќање на осуденото лице од полуотворено, односно отворено во затворено одделение на иста установа одлучува директорот на установата.

в) Преместување на осудени лица

Член 157

(1) Осуденото лице по негова молба или по предлог на директорот на установата може да биде преместено на натамошно издржување на казната затвор од една во друга установа од ист вид кога со натамошното престојување во таа установа му е загрозен животот или телесниот интегритет или поради неговиот престој во установата на друго осудено лице или кога со неговото престојување во установата се загрозува безбедносната состојба во установата.

(2) Осудено лице може да биде преместено на натамошно издржување на казната затвор од една во друга установа од различен вид само по предлог на директорот на установата кога со натамошното престојување во таа установа се загрозува безбедносната состојба во установата, неговиот живот и неговиот телесен интегритет или интегритетот на друго осудено лице, или кога поради преполнет капацитет на установата нема услови за нормално или безбедно извршување на казната затвор, или поради рационалност на судската постапка што се води против осуденото лице за време на издржувањето на казната пред суд надвор од седиштето на установата каде ја издржува казната, или од причини поради кои е неопходна соодветна здравствена заштита.

(3) За преместувањето одлучува директорот на Управата.

(4) Против решението на директорот на Управата може да се изјави жалба во рок од осум дена по приемот на одлуката до министерот за правда.

18. Прекин на издржувањето на казната на осудени лица

Член 158

(1) По молба на осуденото лице или по предлог на директорот на установата, врз основа на мислење на затворската здравствена служба и по претходно мислење на надлежниот јавен обвинител, судијата за извршување на санкциите може да го прекине издржувањето на казната подолго од 30 дена поради лекување, кога не постојат услови лекувањето да се спроведе во установата или установата да го упати во соодветна здравствена установа.

(2) Примерок од одлуката се доставува и до надлежниот јавен обвинител.

(3) Осуденото лице на кое му е дозволен прекин на издржувањето на казната заради лекување е должно секој месец да достави потврда на судијата за извршување на санкциите за неговата здравствена состојба. Ако се утврди дека престанале причините поради кои е одобрен прекинот на казната, судијата за извршување на санкциите ќе го стави вон сила решението за прекин на казната.

(4) Предлог за ставање вон сила на решението може да поднесе и надлежниот јавен обвинител. Со предлогот, јавниот обвинител може да побара судијата за извршување на санкциите да изврши независни медицински прегледи над осуденото лице.

(5) Против решението донесено по молбата за прекин на издржувањето на казната, осуденото лице и надлежниот јавен обвинител имаат право на жалба до кривичниот совет на судот надлежен за извршување на санкцијата.

Член 159

(1) На осудени лица на кои им е изречена казна затвор, директорот на Управата може да им го прекине издржувањето на казната во траење до 30 дена, од причините наведени во членот 89 од овој закон.

(2) Против решението на директорот на Управата осуденото лице има право на жалба до министерот за правда во рок од три дена од приемот на решението.

Член 160

Времето поминато на прекин на казната не се смета во издржаната казна.

Член 161

Ако по истекот на времето на прекинот на казната од членовите 158 и 159 на овој закон осуденото лице не се јави на натамошно издржување на казната, установата веднаш за тоа ќе го извести судијата за извршување на санкциите кој ќе преземе законски мерки за приведување на осуденото лице на натамошно издржување на казната затвор.

Член 162

Прекин на издржувањето на казната може да определи и надлежниот суд кога решава по некои од вонредните правни средства поднесени од странките во кривичната постапка.

19. Однос на службените лица спрема осудените лица

Член 163

(1) Службените лица во установите во извршувањето на своите работни обврски, остварувањето на третманот и воопшто во контактите или комуникацијата со осудените лица треба да се однесуваат со должно внимание кон нивната личност, спокоен пристап, толеранција, тактичност, сериозност и неопходна цврстина и правичност, што ќе ја поттикнува нивната самопочит и чувство на лична одговорност.

(2) Службените лица своите обврски треба да ги извршуваат чесно и непристрасно, без злоба и лоша намера, независно од положбата, полот, расата, националноста, вероисповедта и политичките уверувања на осудените лица.

Член 164

За време на работата и по извршувањето на работните обврски службените лица со својот изглед и однесување треба да им служат како пример на осудените лица, постојано имајќи го предвид значењето на функцијата и целите што треба да се постигнат од работата со осудените лица, во што видно место има и нивниот личен однос.

Член 165

(1) Установата и службените лица ги преземаат потребните мерки за постигнување и одржување на високо ниво на стручност и проширување на знаењата и компетентноста на личноста кои непосредно извршуваат работи во третманот на осудените лица.

(2) За остварување на работите од ставот (1) на овој член, министерот за правда донесува програма за постојано оспособување на службените лица во установите.

(3) Министерот за правда донесува кодекс за однесување на службените лица во извршувањето на работните задачи.

20. Заштита на правата на осудените лица со употреба на правни средства

а) Правни совети и правни средства на осудените лица

Член 166

(1) Установата е должна да им дава информации и правна помош на осудените лица во однос на користењето на правните средства и преземањето на дејствијата заради заштита на нивните права.

(2) Осуденото лице кое е неписмено, правното средство или друг поднесок може да го даде и на записник во установата.

Член 167

(1) Осудените лица за заштита на своите права во врска со положбата и третманот во установата, по прашања во врска со осудата, како и за заштита на семејството и неговите интереси, имаат право да поднесуваат правни средства, претставки и други поднесоци до надлежните органи и други институции и од нив да добиваат одговор.

(2) Правните средства, претставките, другите поднесоци од ставот (1) на овој член и добиените одговори се упатуваат и добиваат преку установата.

(3) На правното средство, претставката и другите поднесоци и на обвивката на добиените одговори во установата, ќе се констатира времето и датумот на приемот и веднаш ќе се упатат до адресантот односно одговорот ќе му се предаде на осуденото лице.

(4) Осудените лица имаат право на дискреција во поднесувањето на правните средства.

Член 168

Осудените лица имаат право на усна поплака до директорот на установата или лице овластено од него за повредено право или сторена друга неправилност.

Член 169

(1) Осудените лица имаат право и на писмена поплака до директорот на установата, во рок од осум дена од денот на повредата на правото или од сознавањето за повредата на правото.

(2) Неписмените лица имаат право писмената поплака од ставот (1) на овој член да ја поднесат на записник пред службено лице на установата овластено од директорот на установата.

Член 170

(1) Директорот на установата е должен да ги испита наводите во поплаката и да донесе решение во рок од осум дена од денот на приемот на поплаката.

(2) Против решението на директорот на установата или доколку директорот не се произнесе по поднесената поплака во рокот предвиден во ставот (1) на овој член, осуденото лице има право на жалба во рок од осум дена до директорот на Управата.

Член 171

(1) Директорот на Управата е должен да ги испита наводите во жалбата и да донесе решение во рок од 15 дена од приемот на жалбата.

(2) Решението на директорот на Управата од ставот (1) на овој член е конечно и осуденото лице има право на судска заштита.

(3) Осуденото лице има право на судска заштита и во случај ако не добие одговор од Управата во рокот определен во ставот (1) на овој член.

Член 172

Против решението на надлежниот суд за прекин на казната подолго од 30 дена, како и во други случаи определени со овој закон, осуденото лице и надлежниот јавен обвинител имаат право на жалба до повисокиот суд во рок од три дена од приемот на решението.

Член 173

(1) Ако со овој закон поинаку не е определено, жалбата на осуденото лице не го одлага извршувањето на решението против кое е изјавена жалба.

(2) Постапката за заштита на правата на осудените лица со употреба на правни средства е итна.

б) Право на жалба на осудените лица до меѓународни тела и органи

Член 174

(1) Осуденото лице може да поднесе барање до Европскиот комитет за превенција од тортура и нечовечко постапување и до Високиот комесар за човекови права на Обединетите нации кога смета дека му се повредени основните човекови права во текот на издржувањето на казната.

(2) На барање од телата од ставот (1) на овој член, директорот на Управата целосно ќе ги испита наводите на осуденото лице и за утврденото, преку Министерството за правда, ќе го извести соодветното тело, односно орган.

(3) Директорот на Управата ќе им овозможи на претставниците на телото, односно органот од ставот (1) на овој член непосреден увид и разговори со осудените и службените лица за утврдување на состојбите по барањето на осуденото лице упатено до телото, односно органот.

21. Заштита на правата на соработниците на правдата

Член 175

(1) Соработник на правдата кој се наоѓа на издржување на казната затвор во Република Македонија ужива посебна заштита утврдена со посебен акт донесен од министерот за правда.

(2) Соработник на правдата од друга држава ќе биде прифатен на издржување на казната затвор во Република Македонија согласно со постапка утврдена со позитивните законски прописи и ратификуван меѓународен договор.

Глава XI

ОДРЖУВАЊЕ НА РЕДОТ И ДИСЦИПЛИНАТА

1. Должност на осудените лица за одржување на редот и дисциплината

Член 176

(1) Редот и дисциплината се одржуваат во интерес на безбедноста на установата, за да се овозможи заеднички живот на осудените лица и за постигнување на целите на третманот.

(2) Осудените лица се должни да се придржуваат на одредбите на овој закон и на куќниот ред, да ги исполнуваат обврските од програмата за третман и да се придржуваат на наредбите на службените лица.

2. Дисциплинска и материјална одговорност на осудените лица

Член 177

(1) Дисциплинските повреди можат да бидат потешки и полесни повреди.

(2) Потешки дисциплински повреди се:

- неисполнување на наредба на службено лице со што би се предизвикале поголеми нарушувања во работењето на установата,
- физички напад на службено или друго осудено лице,
- внесување или изготвување на предмети што можат да се користат за напад, бегство или за вршење на кривично дело,
- бегство од издржување на казната затвор,
- злоупотреба на доделените погодности,
- внесување или изработка на алкохолни пијалаци и наркотични средства, нивно уживање или растурање,
- намерна повреда на прописите за заштита при работа, заштита од пожар, експлозија или други природни несреќи,
- предизвикување на поголема материјална штета, ако била предизвикана намерно или од големо невнимание,
- занимавање со препродавање,
- позајмување на пари и меѓусебно задолжување за лихварска камата;
- присилување, вршење на психички и физички облик на притисок над други осудени лица и поттикнување кон тоа и
- повторување на полесни повреди.

(2) Полесните повреди на дисциплината се утврдуваат со куќниот ред на установата.

Член 178

За повреда на редот и дисциплината спрема осудените лица можат да се применат следните дисциплински казни:

1) опомена,

2) јавна опомена,

3) одземање на дел од надоместокот за работа во висина до 20%,

4) ограничување на доделување на погодности до три месеца, ако осудениот ги злоупотребил дадените погодности и

5) упатување во самица од три до 15 дена со или без право на работа.

Член 179

(1) Дисциплинските казни ги изрекува директорот на установата или лице кое го заменува.

(2) Во дисциплинската постапка осуденото лице мора да биде сослушано и неговата изјава проверена.

(3) При изрекувањето на дисциплинската казна ќе се земе предвид поведението на осуденото лице и дали порано било дисциплински казнувано.

(4) Пред издржувањето на дисциплинската казна за упатување во самица ќе се прибави мислење од лекарот за здравствената состојба на осуденото лице.

Член 180

(1) Дисциплинските казни ограничување на доделување на погодности до три месеца ако осудениот ги злоупотребил дадените погодности и упатување во самица од три до 15 дена со или без право на работа, можат да се изречат за потешки повреди на дисциплината.

(2) Извршувањето на дисциплинските казни, ограничување на доделување погодности и упатување во самица може условно да се одложи до шест месеца ако основано се очекува дека и без извршување на изречената казна ќе се постигне целта на дисциплинското казнување.

(3) Условното одлагање на извршувањето на дисциплинската казна ќе се отповика ако условно казнетото осудено лице во рокот за кој е одложено извршувањето е повторно дисциплински казнето. Ако се отповика изречената казна ќе се изрече една казна и за поранешната и за новата дисциплинска повреда, при што упатувањето во самица може да се изрече во траење до 30 дена.

(4) Дисциплинската казна самица во траење до 30 дена може да му се изрече и на осудено лице за сторена потешка дисциплинска повреда која претставува кривичо дело за кое е пропишана парична казна или казна затвор до една година.

(5) Извршувањето на изречената дисциплинска казна не може да се одлага ако осуденото лице е казнето за повреда која е предвидена како кривично дело за кое законот пропишува казна затвор до една година.

Член 181

(1) При извршувањето на дисциплинската казна упатување во самица на осуденото лице му се обезбедуваат потребните хигиенски и здравствени услуги и му се овозможува читање на книги и весници.

(2) Просторијата во која се извршува дисциплинската казна упатување во самица мора да е во големина од најмалку 9 $м^3$, да е осветлена со дневно светло, да има санитарен јазол, вода за пиење, кревет со постелнина, маса и столица и да е загреана.

(3) На дисциплински казнетиот со упатување во самица му се обезбедува престојување на свеж воздух надвор од затворените простории еден час дневно.

(4) Казнетото лице секојдневно го посетува лекар, а директорот на установата еднаш неделно.

Член 182

Дисциплинската казна упатување во самица нема да се изврши или ќе се прекине ако со извршувањето се загрозува здравјето на осуденото лице. Притоа, изречената дисциплинска казна може да се замени со друга поблага казна.

Член 183

Директорот на установата може да го запре извршувањето на дисциплинската казна ако утврди дека со дотогашното извршување на казната е постигната целта на дисциплинското казнување.

Член 184

(1) Осуденото лице е одговорно за штетата што ја предизвикало во установата намерно или со крајно невнимание.

(2) За постоењето на штета, нејзината висина, кој и под кои околности ја предизвикал, како и за начинот и рокот на нејзиното надоместување, ја утврдува комисија именувана од директорот на установата.

(3) Ако осуденото лице одбие да ја плати штетата, установата може своето побарување да го оствари со тужба пред надлежниот суд.

Член 185

(1) Против решението за изречена дисциплинска казна, како и против решението од членот 184 на овој закон со кое е одлучено за надоместување на штетата, осуденото лице има право на жалба во рок од три дена до директорот на Управата.

(2) Жалбата на осуденото лице не го задржува извршувањето на решението.

(3) Постапката за решавање по жалбата е итна.

3. Употреба на средства на присилба и огнено оружје

Член 186

(1) Спрема осуденото лице можат да се употребат средства на присилба само во онаа мера и кога тоа е неопходно да се спречи бегство од установа и бегство при спроведување, физички напад, нанесување на повреда, самоповредување, причинување на материјална штета или совладување на отпор на осудени лица по повод на законита наредба на службено лице.

(2) Како средства за присилба што можат да се употребат се: издвојување, врзување, гумена палка, шмркови со вода, хемиски средства и кучиња.

(3) Со општ акт на министерот за правда се определуваат условите и начинот на употребата на средствата за присилба.

Член 187

(1) Припадник на службата за обезбедување при вршењето на службено дејство може да употреби огнено оружје само ако не може поинаку да постапи за да:

1) го заштити животот на човекот;

2) одбие непосреден напад со кој се загрозува неговиот живот;

3) одбие напад на објект кој го обезбедува;

4) спречи бегство на осудено лице од установа од затворен вид, односно од затворено одделение и

5) спречи бегство на осудено лице при негово спроведување ако е осудено за кривично дело за кое е предвидена казна затвор од 15 години или потешка казна затвор.

(2) Припадникот на службата за обезбедување може да употреби огнено оружје само ако со употреба на други средства на присилба не може да го обезбеди извршувањето на службеното дејство.

(3) Кога службеното дејство се врши под непосредно раководство на директорот на установата или на службеното лице кое раководи со службата за обезбедување, припадникот на службата за обезбедување смее да употреби огнено оружје само по нивна наредба. Наредбата за употреба на огнено оружје може да се издаде само кога се исполнети условите од ставовите (1) и (2) на овој член.

(4) При употребата на огнено оружје припадникот на службата за обезбедување е должен да внимава да не го загрози животот на другите лица.

Член 188

(1) За употребата на секое средство на присилба и огнено оружје, припадникот на службата за обезбедување составува извештај.

(2) За употребата на секое средство на присилба и огнено оружје писмено се известува Управата која ја оценува оправданоста на употребата на средството на присилба.

Член 189

(1) Ако средствата на присилба и огненото оружје се законито употребени, исклучена е противправноста и одговорноста на службеното лице кое го употребило или ја наредило употребата на средството на присилба.

(2) Ако против службеното лице кое законито употребило или наредило употреба на средството на присилба и огненото оружје се води казнена, дисциплинска или друга постапка, ќе му се обезбеди стручна помош во постапката.

4. Фаќање на избегано осудено лице

Член 190

(1) Заради непосредно фаќање на осудено лице кое избегало од установа или при спроведување, припадникот на службата за обезбедување со судска одлука може да влезе во дом на граѓанин или други простории и по потреба да изврши претрес заради пронаоѓање на избеганото осудено лице, ако видел или добил информација дека избеганото лице се засолнило во домот или просторијата.

(2) Припадникот на службата за обезбедување во случаите од ставот (1) на овој член може да се послужи со сообраќајните средства и средствата за врски што му се достапни заради превоз или помош на лице кое притоа е повредено.

(3) На корисникот на сообраќајното средство или средството за врска му се издава потврда заради надоместок на трошоците од установата чиј припадник го искористил средството.

Член 191

(1) Ако осудено лице избега, установата е должна веднаш да го извести Министерството за внатрешни работи.

(2) Установата ќе го извести Министерството за внатрешни работи и за поголеми нарушувања на редот во установата и ќе побара помош за воспоставување на редот.

(3) Во случаите од ставовите (1) и (2) на овој член установата ќе ги извести Управата и судијата за извршување на санкциите.

Глава XII

ОТПУШТАЊЕ НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА ОД ИЗДРЖУВАЊЕ НА КАЗНАТА

1. Основи за отпуштање на осудените лица

Член 192

Осудените лица се отпуштаат од издржувањето на казната по издржаната казна, по простување на остатокот на казната со акт на надлежен орган, одлука за условен отпуст или по одлука на директорот на установата за предвремено отпуштање од издржувањето на казната.

2. Подготвување за отпуштање од установата

Член 193

(1) Осуденото лице се подготвува за отпуштање од издржувањето на казната од почетокот на издржувањето на казната во установата.

(2) Активностите на подготвување за отпуштање на осуденото лице се интензивираат во последните три месеца пред истекот на казната, односно пред денот кога се претпоставува дека ќе биде отпуштено. Овие осудени лица се упатуваат во одделение за отпуштање во кое активностите за подготвување се остваруваат според посебна програма за подготвување за отпуштање на осудените лица.

(3) Осудените лица во текот на подготвувањето за отпуштање се поучуваат за последиците на осудата од повторното вршење на кривично дело и за можностите за отстранување на овие последици и за одбегнување на повторот.

(4) На осуденото лице може да му се дозволи по потреба во времето додека е во одделението за отпуштање да излегува од установата заради барање на работа и заради сместување.

(5) На два дена пред отпуштањето осуденото лице се ослободува од работа за да може да се подготви за излегување.

Член 194

(1) Пред отпуштањето осуденото лице го прегледува лекар на установата кој писмено ќе ја констатира неговата здравствена состојба во моментот на отпуштањето.

(2) Ако осуденото лице во времето кога се отпушта од издржувањето на казната е тешко болно, установата ќе го смести во најблиската здравствена установа.

(3) Ако осуденото лице нема средства да ги плати трошоците за лекување, за првиот месец на лекувањето тие ќе паднат на товар на установата, а за натамошното лекување ќе се постапува според општите прописи.

Член 195

Установата ги поднесува превозните трошоци на осуденото лице од установата до местото на неговото живеалиште, односно престојувалиште, доколку лицето кое се отпушта нема средства за таа намена.

Член 196

(1) При отпуштањето од установата на осуденото лице му се предава неговата лична карта и отпусниот лист од установата. На осуденото лице му се предаваат и другите негови предмети, како и заштедените пари од работа во установата.

(2) Во отпусниот лист се содржани податоци за времето на отпуштање и времето и местото кога и каде треба да се јави на подрачниот орган за внатрешни работи.

(3) Ако осуденото лице нема лична карта, отпусниот лист служи како доказ за утврдување на неговиот идентитет.

3. Отпуштање по издржаната казна

Член 197

(1) Осуденото лице се отпушта од издржување на казната од установата во денот и часот кога му истекнува издржувањето на казната.

(2) Ако последниот ден на издржувањето на казната паѓа во недела или празник, осуденото лице се отпушта во денот што му претходи.

4. Отпуштање по простување на казната

Член 198

Осуденото лице се отпушта од издржувањето на казната од установата во денот кога со акт на амнестија или помилување донесен од страна на надлежен орган се ослободува од натамошно издржување на казната затвор.

5. Отпуштање по условен отпуст

Член 199

Осуденото лице се отпушта од издржувањето на казната во денот кога со решението за условен отпуст е определено отпуштањето.

6. Постапка за условен отпуст

Член 200

(1) Молба за отпуштање по основ на условен отпуст, под услови определени со закон, може да поднесе осуденото лице или неговиот брачен другар, роднина по крв во права линија, посвоител, посвоеник, брат, сестра и хранител.

(2) Предлог за отпуштање на осуденото лице по основ на условен отпуст може да поднесе и директорот на установата.

Член 201

За условно отпуштање на осуденото лице одлучува судот што ја донел пресудата во прв степен во совет составен од тројца судии, кој одлучува надвор од главниот претрес.

Член 202

(1) Пред одлучувањето за условниот отпуст првостепениот суд ќе побара податоци од установата, а може да се сослуша осудениот и да се побара мислење од судијата за извршување на санкциите, како и од службените лица на установата за околности што се однесуваат на личноста на осуденото лице, неговото поведение за време на издржувањето на казната, извршувањето на работните обврски и за други околности од кои може да се заклучи дали е постигната целта на казнувањето и особено дали осуденото лице во иднина нема да врши кривични дела.

(2) Предлогот на директорот на установата го застапува и го образложува претставник на установата во која осуденото лице ја издржува казната.

Член 203

(1) Молбата односно предлогот за условен отпуст може повторно да се поднесе по истекот на шест месеца за казна затвор над една година, односно три месеца за казна затвор под една година од правосилноста на решението со кое е одбиена претходната молба на осуденото лице, односно предлогот на директорот.

(2) Решението со кое судот одлучува за условен отпуст се доставува до осуденото лице, членот на семејството што поднел молба за условен отпуст, установата во која осуденото лице издржува казна, надлежниот јавен обвинител и до подрачната единица на Министерството за внатрешни работи според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице, ако одлуката е позитивна.

Член 204

Судот во решението за условен отпуст може на условно отпуштениот да му одреди заштитен надзор, што се состои во посебни мерки на помош, грижа, надзор или заштита кои ги спроведува социјалниот орган.

Член 205

Против решението по молбата или предлогот за условен отпуст осуденото лице и надлежниот јавен обвинител имаат право на жалба во рок од осум дена до повисокиот суд.

7. Отпуштање по одлука на директорот на установата

Член 206

(1) Директорот на установата може да го отпушти осуденото лице и пред истекот на казната најмногу 30 дена, ако осуденото лице издржало најмалку три четвртини од казната затвор, доколку осуденото лице не добило условен отпуст.

(2) Директорот на Управата со општ акт утврдува критериуми за предвремено отпуштање на осуденото лице пред истек на казната.

Глава XIII

ПОМОШ НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА ПО ОТПУШТАЊЕ ОД УСТАНОВАТА

Член 207

(1) Помошта по отпуштањето претставува збир на мерки и постапки што се применуваат заради вклучување на отпуштените осудени лица во животот на слобода, а се состои од: обезбедување на сместување и исхрана, обезбедување на лекување, совети за изборот на живеалиштето, односно престојувалиштето, усогласување на семејните односи, пронаоѓање на вработување, довршување на стручното оспособување, давање парична помош за покривање на најнеопходните потреби, како и други облици на помош и поддршка.

(2) Установата на три месеца пред отпуштањето на осуденото лице на кое му е потребна помош по излегувањето на слобода го известува центарот за социјални работи според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице за денот кога треба да биде отпуштено и ќе го наведе видот на помошта, што особено му е потребна заради негово успешно вклучување во живот на слобода.

Член 208

Ако осуденото лице нема своја облека, долна облека или обувки, ниту средства да ги набави, установата му доделува таква облека без надоместок.

Член 209

(1) По отпуштањето од установата, осуденото лице може да се обрати до судијата за извршување заради давање помош и поддршка.

(2) Судијата за извршување на санкциите соработува со центарот за социјални работи на кого може со писмено решение да му нареди преземање на потребни мерки од членот 207став (1) на овој закон.

Глава XIV

ПОДГОТВУВАЊЕ НА ЗАКЛУЧЕН ИЗВЕШТАЈ

Член 210

(1) Пред отпуштањето на осуденото лице од установата, службата за превоспитување спроведува анкета и подготвува заклучен извештај за извршената превоспитна програма со осуденото лице, како и за оцената за остварениот степен на ресоцијализација на осуденото лице.

(2) Непосредно пред излегувањето, директорот или работникот што тој ќе го определи, разговара со осуденото лице и му дава совети за живот на слобода.

(3) Заклучниот извештај се внесува во личниот лист на осуденото лице.

(4) Заклучниот извештај се доставува до подрачната единица на Министерството за внатрешни работи и центарот за социјални работи според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на отпуштеното осудено лице, судијата за извршување на санкциите, а по потреба и до други државни органи.

Глава XV

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА СМРТ НА ОСУДЕНО ЛИЦЕ

Член 211

(1) Ако осуденото лице за време на издржувањето на казната почине, установата е должна за тоа веднаш да ги извести: потесното семејство на осудениот и судијата за извршување, Управата и матичарот во седиштето на установата, а по потреба и други државни органи.

(2) Телото на починатото осудено лице ќе го прегледа лекар кој ќе ги утврди и причините за смртта.

(3) Ако постои сомнение за смртта на осуденото лице, задолжително се врши обдукција и се постапува согласно со Законот за кривичната постапка и меѓународните документи од оваа област.

(4) Посмртните останки на осуденото лице ќе му се предадат на семејството на осуденото лице. Ако членовите на семејството не сакаат да ги прифатат посмртните останки, осуденото лице ќе се погребе на месните гробишта на трошок на установата.

Глава XVI

ИЗВРШУВАЊЕ НА ПАРИЧНА КАЗНА

Органи и постапка за извршување на паричната казна на физички лица

Член 212

(1) Постапката за наплата на парична казна на физички лица по службена должност ја поведува судот што ја изрекол паричната казна во прв степен.

(2) Доколку осуденото лице нема живеалиште, односно престојувалиште во седиштето на судот што му ја изрекол паричната казна во прв степен, тогаш првостепениот суд е должен да му ја достави правосилната пресуда за наплата на паричната казна на судот според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето.

Член 213

(1) Ако осуденото лице во определениот рок не ја плати паричната казна се пристапува кон присилна наплата.

(2) Трошоците на присилната наплата на паричната казна паѓаат на товар на осуденото лице.

Член 214

(1) Судијата за извршување на санкциите пред да пристапи кон присилна наплата, на осуденото лице му праќа опомена да ја плати паричната казна во рок кој не може да биде подолг од 15 дена од денот на приемот на опомената.

(2) Ако осуденото лице во определениот рок не ја плати казната се пристапува кон присилна наплата согласно со членот 2 став (4) од Законот за извршување.

(3) Ако присилното извршување остане без успех, се пристапува кон замена на паричната казна со затвор.

Член 215

(1) Ако осуденото лице не може паричната казна да ја плати веднаш, тогаш може да ја отплаќа на рати, но рокот на исплата не може да биде подолг од две години, со можност за продолжување на рокот за уште три месеца.

(2) Доколку осуденото лице не ги плаќа на време ратите, судот ќе ја отповика својата одлука за плаќање на рати и ќе пристапи кон наплата на паричната казна веднаш или со замена со затвор (заменски затвор).

Член 216

Ако едновремено се врши присилна наплата на паричната казна и на трошоците на кривичната постапка, најнапред се наплатуваат трошоците на кривичната постапка.

Член 217

Во текот на извршувањето на паричната казна осуденото лице има право да поднесе приговор само во однос на исправноста на клаузулата за правосилност и извршност на пресудата.

Член 218

(1) По приговорот одлучува судијата за извршување на санкциите.

(2) Приговорот ќе се уважи доколку се утврди неисправност на клаузулата за правосилност и извршност на пресудата, односно ако се утврди дека доставувањето на пресудата не е извршено согласно со одредбите на Законот за кривичната постапка и Законот за прекршоците кои се однесуваат на начинот на доставување на пресуда.

(3) Против одлуката со која ќе се одбие приговорот, осуденото лице има право на жалба во рок од три дена од денот на доставувањето на одлуката преку основниот суд што ја донел оклуката во прв степен до кривичниот совет на судот надлежен за извршување на санкцијата.

Член 219

(1) Средствата од наплатените парични казни се уплатуваат на сметка на Буџетот на Република Македонија.

(2) Средствата од ставот (1) на овој член во висина од 50% се користат како наменски средства за изградба, опремување и осовременување на условите за работа на установите и правосудните органи.

ИЗВРШУВАЊЕ НА СПОРЕДНИ КАЗНИ

Глава XVII

ЗАБРАНА НА ВРШЕЊЕ НА ПРОФЕСИЈА, ДЕЈНОСТ ИЛИ ДОЛЖНОСТ

Член 220

(1) Правосилната пресуда со која е изречена казната забрана на вршење професија, дејност или должност надлежниот суд му ја доставува на извршување на правното лице или друга институција во која осуденото лице е вработено, на надлежниот орган за издавање

одобрение за вршење професија, дејност или должност, на надлежниот орган на инспекцијата на трудот во местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице, како и на надлежниот орган за регистрација.

(2) Изречената казна забрана на вршење на професија, дејност или должност, по правосилноста на одлуката, по службена должност ќе ја изврши судот кај којшто е запишан субјектот на уписот.

(3) Судот ќе изврши упис на изречената казна со прибелешка во регистарската влошка и тоа ќе го објави.

(4) Правосилната пресуда од ставот (1) на овој член í се доставува и на подрачната единица на Министерството за внатрешни работи според местото на живеалиштето односно престојувалиштето на осуденото лице.

(5) Ако лицето спрема кое е изречена казната од ставот (1) на овој член го промени местото на живеалиштето, односно престојувалиштето, а времето за кое оваа казна е изречена не поминало, Министерството за внатрешни работи за оваа казна ќе го извести надлежниот суд во местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице.

Член 221

(1) Кога вршењето на професија, дејност или должност е поврзано со дозвола или одобрение од надлежен орган, оваа казна се извршува со одземање на дозволата односно одобрението или со забрана на нивно издавање за времето додека трае казната.

(2) Инспекцијата на трудот, казната од ставот (1) на овој член ја извршува со преземање на дејствија со кои на осуденото лице му се оневозможува да врши определена професија, дејност или должност.

(3) За извршување на казната, инспекцијата на трудот го известува надлежниот суд.

ЗАБРАНА НА УПРАВУВАЊЕ СО МОТОРНО ВОЗИЛО

Член 222

(1) Правосилната пресуда со која е изречена казната забрана на управување со моторно возило надлежниот суд му ја доставува на извршување на подрачната единица на Министерството за внатрешни работи според местото на живеалиштето односно престојувалиштето на осуденото лице на кое му е изречена оваа казна.

(2) Извршувањето на казната од ставот (1) на овој член се спроведува со впишување во возачката дозвола на забраната за управување со моторно возило од определен вид или категорија или во забрана на нејзино издавање на осуденото лице за времето за кое му е изречена.

(3) Изречената казна забрана на управување со моторно возило се запишува во казнената евиденција.

(4) Ако лицето спрема кое е изречена казната од ставот (1) на овој член го промени местото на живеалиштето, односно престојувалиштето, а времето за кое оваа казна е изречена не истекло, подрачната единица на Министерството за внатрешни работи за оваа казна ќе го извести надлежниот суд во местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице.

Член 223

(1) Казната забрана на управување со моторно возило од одреден вид или категорија за лице кое има странска возачка дозвола за управување со моторно возило ја извршува подрачната единица на Министерството за внатрешни работи според местото на извршувањето на кривичното дело.

(2) Возачката дозвола ќе му се врати на странецот при напуштањето на територијата на Република Македонија.

ПРОТЕРУВАЊЕ НА СТРАНЕЦ ОД ЗЕМЈАТА

Член 224

(1) Правосилната пресуда со која е изречена казната протерување на странец од земјата, надлежниот суд му ја доставува на извршување на Министерството за внатрешни работи.

(2) Казната од ставот (1) на овој член се извршува според одредбите на закон со кој се регулира движење и престој на странци.

ИЗВРШУВАЊЕ НА АЛТЕРНАТИВНИТЕ МЕРКИ

Глава XVIII

ОРГАНИ И ПОСТАПКА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА АЛТЕРНАТИВНИТЕ МЕРКИ

Член 225

Со одредбите на оваа глава се уредува извршувањето на заштитниот надзор изречен со одлука за условната осуда или за условен отпуст, општокорисната работа и куќниот затвор.

1. Орган за извршување на алтернативните мерки

Член 226

(1) Алтернативните мерки се извршуваат по правосилноста на судската одлука со која се изречени.

(2) Алтернативните мерки ги извршува одделението за извршување на алтернативни мерки (во натамошниот текст: одделение), во надлежниот центар за социјални работи, според живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице.

(3) Одделението е составено од стручни лица кои поседуваат дозвола за извршување на алтернативни мерки што ја издава Управата за извршување на санкциите.

(4) Условите, постапката и начинот за издавање и одземање на дозволата од ставот (3) на овој член се пропишани со посебен акт донесен од Управата за извршување на санкциите.

(5) Трошоците на извршувањето на алтернативните мерки, ако со закон поинаку не е определено, паѓаат на товар на органот што ги спроведува.

2. Постапка за извршување на алтернативните мерки

Член 227

(1) Одделението утврдува индивидуален план и програма за спроведување на алтернативните мерки, сообразен со видот на кривичното дело, личноста на сторителот, неговата семејна положба, имотниот статус и со исполнувањето на одделни обврски од страна на осуденото лице, доколку тие се определени.

(2) Одделението уредно води матична евиденција и досие за осуденото лице во текот на спроведувањето на извршувањето на алтернативната мерка и за тоа редовно ја известува Управата.

Член 228

Одделението најмалку еднаш на три месеца или по барање на судот ќе го извести судот за резултатите од спроведувањето на алтернативната мерка и извршувањето на обврските од страна на осуденото лице, доколку истите се определени.

Член 229

(1) Ако осуденото лице не ја прифати алтернативната мерка, одделението е должно за тоа да го извести судот најдоцна во рок од осум дена.

(2) Надзор над законитоста во извршувањето на алтернативните мерки врши судот што ја изрекол мерката.

(3) Стручно-инструкторски надзор над извршувањето на алтернативните мерки врши Управата за извршување на санкциите.

(4) За извршениот надзор и утврдените состојби, инспекторот за извршување на санкциите и судијата за извршување на санкциите составуваат, секој во рамките на своите овластувања, записник.

(5) Инспекторот за извршување на санкциите и судијата за извршување на санкциите меѓусебно се известуваат за утврдените состојби во извршувањето на алтернативните мерки и за утврдените незаконитости при вршењето на надзорот.

(6) Министерот за правда со посебен акт го уредува извршувањето на стручно-инструкторскиот надзор.

Член 230

Одредбите од Законот за извршување на санкциите соодветно се применуваат и во однос на извршувањето на алтернативните мерки, доколку со оваа глава поинаку не е определено.

1. Извршување на заштитниот надзор изречен со условна осуда

Член 231

Заштитниот надзор изречен со условна осуда го извршува одделението од членот 226 став (2) на овој закон.

Член 232

Одделението во планот за спроведување на заштитниот надзор, го утврдува видот, времетраењето и спроведувањето на надзорот што треба да го остварува во однос на исполнувањето на одделни обврски од страна на осуденото лице.

Член 233

(1) Одделението при извршувањето на заштитниот надзор, може на судот да му предложи изречените обврски да ги замени со други, или да го продолжи траењето на заштитниот надзор во рамките на времето на проверување или да ја отповика условната осуда.

(2) Ако одделението оцени дека целта на оваа мерка е постигната ќе го извести за тоа судот што ја изрекол мерката и може да му предложи да го запре натамошното извршување на заштитниот надзор.

2. Извршување на општокорисната работа

Член 234

(1) За извршување на општокорисната работа, Управата склучува договор за општокорисна работа со државен орган, јавно претпријатие, установа, единица на локална самоуправа или со хуманитарна организација во која осудениот ќе ги извршува своите работни обврски.

(2) Управата за склучените договори за спроведување на општокорисната работа ги известува одделението од членот 226 став (2) на овој закон и судот што ја изрекол мерката.

(3) Директорот на Управата донесува посебен акт за видот и условите на извршување на општокорисната работа.

(4) Општокорисната работа е бесплатна.

Член 235

Одделението најдоцна во рок од 15 дена определува лице кое ќе врши непосреден надзор над извршувањето на општокорисната работа.

Член 236

(1) Ако осудениот не ги исполнува или неуредно ги исполнува работните обврски, одделението усно го опоменува и за тоа веднаш ќе го извести надлежниот суд.

(2) Ако осудениот и по писмената опомена продолжи со таквото однесување, одделението ќе му предложи на судот да го зголеми бројот на часовите или да го продолжи извршувањето на мерката за најмногу три месеца, ако за тоа постојат оправдани причини, или да го замени неизвршениот дел од мерката со парична казна или казна затвор, така што за секои три часа општокорисна работа се засметува една дневна глоба или еден ден затвор.

(3) Ако осудениот не ја извршува општокорисната работа изречена како замена за паричната казна или казната затвор, одделението ќе му предложи на судот да донесе одлука за извршување на изречената казна.

3. Извршување на куќен затвор

Член 237

Куќниот затвор го извршува одделението од членот 226 став (2) на овој закон според живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице.

Член 238

(1) Одделението определува лице кое ќе врши надзор над извршувањето на куќниот затвор.

(2) Во спроведувањето на извршувањето на куќниот затвор, одделението може да побара помош од полицијата.

Член 239

(1) Одделението во текот на извршувањето на куќниот затвор му дава помош и заштита на осудениот согласно со индивидуалниот план за спроведување на мерката.

(2) Одделението усно го опоменува осудениот, доколку не се придржува на забраната за напуштање на домот и за тоа го известува судот.

(3) Доколу осудениот продолжи со таквото однесување, одделението ќе му предложи на судот заменетата казна затвор целосно да се изврши во казнено-поправна установа.

ИЗВРШУВАЊЕ НА МЕРКИТЕ НА БЕЗБЕДНОСТ

Глава XIX

ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПСИХИЈАТРИСКО ЛЕКУВАЊЕ И ЧУВАЊЕ ВО ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА

Член 240

(1) Мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа се извршува во здравствена установа основана за таа цел, или во специјална болница за психијатрија.

(2) Во одлуката со која е изречена мерката на безбедност од ставот (1) на овој член, судот ја определува и здравствената установа во која ќе се извршува мерката.

(3) Кога мерката на безбедност од ставот (1) на овој член е изречена со казна затвор, осуденото лице прво се упатува на извршување на мерката на безбедност.

Член 241

(1) Лицето спрема кое треба да се изврши мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа, во здравствената установа го упатува судијата за извршување на санкциите, а го спроведува здравствен работник на установата определена од судот. Од причини на безбедност може да се определи спроведувањето да го обезбедува Министерството за внатрешни работи.

(2) Ако лицето од ставот (1) на овој член се наоѓа во притвор во здравствената установа го спроведува припадник на службата за обезбедување во установата во која се наоѓа во притвор.

(3) Трошоците на спроведувањето паѓаат на товар на надлежниот суд.

Член 242

Спрема лицата во однос на кои се извршува мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа можат да се применат ограничувања на движењето и контактирањето во мера што е неопходна за спроведување на третманот на лекување и чување и за одржување на куќниот ред и дисциплина во здравствената установа.

Член 243

(1) Здравствената установа во која се извршува мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување е должна најмалку два пати годишно да го извести судот што ја изрекол мерката за здравствената состојба на лицето.

(2) Кога здравствената установа ќе оцени дека престанала потребата за лекување и чување ќе му предложи на надлежниот суд да го запре натамошното извршување на оваа мерка. Здравствената установа за осудените лица со битно намалена пресметливост на кои не им истекла казната може да предложи условен отпуст.

Член 244

Ако судот одлучи осуденото лице да биде упатено на издржување на остатокот на изречената казна затвор, од казнено-поправната установа во која осуденото лице треба да ја издржува казната ќе побара да го спроведе во установата.

Член 245

(1) Стручно-инструкторски надзор во здравствената установа во која се извршува мерката на безбедност задолжително психијатриско лекуање и чување врши овластена комисија од Министерството за здравство најмалку еднаш годишно.

(2) Надзор на законитоста во извршувањето на мерката од ставот (1) на овој член врши судијата за извршување на санкциите.

Член 246

Општ акт со кој се уредува куќниот ред во здравствената установа во однос на лицата спрема кои се извршува мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување донесува министерот за здравство во согласност со министерот за правда.

Член 247

Трошоците на извршувањето на мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа паѓаат на товар на буџетот на Република Македонија, а се обезбедуваат во посебна ставка во буџетот на Министерството за здравство.

Глава XX

ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПСИХИЈАТРИСКО ЛЕКУВАЊЕ НА СЛОБОДА

Член 248

(1) Мерката на безбедност задолжително психијатриско лекување на слобода се извршува во здравствена установа која првостепениот суд ја определил во својата одлука.

(2) Мерката од ставот (1) на овој член ја извршува судијата за извршување на санкциите според живеалиштето, односно престојувалиштето на лицето.

Член 249

Здравствената установа во која се извршува задолжителното психијатриското лекување на слобода должна е најмалку на секои шест месеца да го известува судот што ја донел одлуката во прв степен за здравствената состојба на лицето спрема кое се извршува оваа мерка и за резултатот на лекувањето.

Член 250

Во однос на стручно-инструкторскиот надзор, надзорот на законитоста, општиот акт за куќниот ред и трошоците на извршувањето на оваа мерка се применуваат одредбите на членовите од 245 до 247 од овој закон.

Глава XXI

ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЛЕКУВАЊЕ НА АЛКОХОЛИЧАРИ И НАРКОМАНИ

Член 251

Мерката на безбедност задолжително лекување на алкохоличари и наркомани се извршува во здравствена установа предвидена во членот 240 став (1) од овој закон.

Член 252

Ако во установата не постојат услови за задолжително лекување на алкохоличари и наркомани, кога оваа мерка е изречена со казна затвор, или кога е изречена со парична казна или условна осуда, мерката се извршува во здравствена установа што ќе ја определи судот во одлуката со која е изречена мерката.

Член 253

Судијата за извршување на санкциите согласно со одредбата на членот 252 од овој закон го упатува лицето на извршување на задолжителното лекување на алкохоличари и наркомани непосредно во установата, односно во здравствената установа.

Член 254

Здравствената установа во која се извршува задолжителното лекување на алкохоличари и наркомани е должна најмалку на шест месеца да го известува судот што ја донел одлуката во прв степен за здравствената состојба на лицето спрема кое се извршува оваа мерка и за резултатот од лекувањето.

Член 255

(1) Здравствената установа ќе го извести судот што ја донел одлуката во прв степен за завршеното лекување на лицето спрема кое е изречено задолжително лекување на алкохоличари и наркомани.

(2) Ако осуденото лице без оправдана причина не се подложи на лекување или лекувањето го напушти, здравствената установа ќе го извести за тоа судот што ја донел одлуката во прв степен.

Член 256

(1) Трошоците на извршувањето на задолжителното лекување на алкохоличари и наркомани во здравствената установа паѓаат на товар на Буџетот на Република Македонија, а се обезбедуваат во посебна ставка во буџетот на Министерството за здравство.

(2) Трошоците на извршувањето на задолжителното лекување на алкохоличари и наркомани откако осуденото лице ќе биде упатено остатокот на казната затвор да ја издржи во установата, паѓаат на товар на установата.

Член 257

Во однос на стручно-инструкторскиот надзор, надзорот на законитоста и општиот акт за куќниот ред на оваа мерка се применуваат одредбите на членовите 245 и 246 од овој закон.

ИЗВРШУВАЊЕ НА КРИВИЧНИ САНКЦИИ СПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИ

Глава XXII

ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНАТА МАЛОЛЕТНИЧКИ ЗАТВОР

Член 258

Во извршувањето на казната малолетнички затвор се применуваат одредбите на овој закон, ако во оваа глава поинаку не е определено.

Член 259

(1) Малолетните лица казната малолетнички затвор до наполнување на 23 годишна возраст ја издржуваат во посебни установи за извршување на казната малолетнички затвор (во натамошниот текст: установи за малолетници), одвоено од полнолетните лица.

(2) Малолетните лица од машки пол мораат да бидат сместени одделно од малолетните лица од женски пол. Тие можат да бидат здружени во рамките на образовни, социјални и забавни програми или програми за професионално оспособување.

(3) По наполнување на 23-годишна возраст, лицата осудени на казна малолетнички затвор, казната ја издржуваат согласно со актот за распоредување на осудените и малолетните лица во установите и воспитно-поправните установи.

Член 260

Установите за малолетници неопходно е да го имаат минимумот на безбедност и да имаат физички пречки до степен да го спречуваат бегството на малолетните лица, но така поставени што ако се направи обид за бегство да не предизвикаат физичко повредување кај малолетното лице што се обидело да бега.

Член 261

Бројот на малолетните лица во една установа за малолетници треба да ја овозможува индивидуализацијата во третманот.

Член 262

Установата за малолетници мора да има отворено одделение во кое малолетното лице ќе прогресира, кога ќе се утврди дека поради отсуство на физичко обезбедување нема да побегне и дека ќе се придржува на редот заснован врз самодисциплина во одделението.

Член 263

Постапката за прием на малолетно лице во установата за малолетници треба да биде спроведена на начин што ќе ги сведе на минимум неповолните психолошки ефекти од лишувањето од слобода.

Член 264

Со третманот што се спроведува спрема малолетните лица, според стручно изготвена програма утврдена од министерот за правда во согласност со министерот за образование и министерот за труд и социјална политика треба да се охрабрува и да му се помага на малолетното лице, кај него да се поттикнуваат позитивни особини и развој на личноста и да му се овозможува остручување и оспособување за живот на слобода.

Член 265

(1) Во една просторија ноќе малолетните лица се сместуваат во засебни соби за ноќевање, согласно со можностите на установата.

(2) Ако поради недостиг на простор, ноќе во една просторија се сместени повеќе малолетни лица, чиј број не смее да биде поголем од пет лица треба да се обезбеди надзор што ќе се остварува на начин со кој ќе може да му се укаже заштита на секое малолетно лице.

Член 266

На малолетните лица видот на работите и основното образование треба да им се определува според програмата за третман.

Член 267

(1) Во установата за малолетници може да се организира настава за основно воспитание и образование и други видови на стручно оспособување на малолетните лица во зависност од условите и можностите на установата.

(2) Изборот на работата, видот на наставата и стручното оспособување се врши според можностите на установата за малолетници, имајќи ги притоа предвид физичките способности, личните својства и склоноста на малолетното лице за одделен вид занимање.

(3) Ако во установата за малолетници нема услови за организирање на настава, малолетните лица можат да посетуваат настава во училиште во седиштето на установата за малолетници.

Член 268

На малолетно лице му се обезбедува исхрана која дневно мора да има најмалку 14.600 џули.

Член 269

(1) На малолетното лице треба да му се обезбедат услови за занимање со физичка култура и спорт.

(2) Малолетното лице треба да се занимава два часа дневно со спорт и други слободни активности на чист воздух, а ако временските прилики тоа не го дозволуваат, тоа треба да го остварува во посебна просторија за физичко и рекреативно воспитување.

(3) Малолетното лице најмалку два часа дневно треба да поминува во забава.

(4) Малолетното лице најмалку два часа дневно треба да поминува во оспособување и вршење на занаетчиски активности.

Член 270

(1) Медицинската служба и лекарот во установата за малолетници треба да имаат познавања од детската психологија, како и од третманот во случаи на ментална болест и други психички растројства.

(2) Лекарот треба да врши редовни прегледи и контроли на здравјето на малолетните лица, а во случај на болест да ги преземе неопходните мерки за лекување на малолетното лице.

(3) За здравствената состојба на малолетното лице треба да се извести неговото семејство.

Член 271

(1) На малолетното лице, директорот на установата за малолетници може да му дозволи отсуство заради посета на родителите и семејството два пати во текот на една година, во време кога не се одржува настава.

(2) Отсуството од ставот (1) на овој член може да трае до 14 дена, имајќи го предвид поведението и залагањето на малолетното лице во учењето и во установата за малолетници.

Член 272

На малолетните лица треба да им се даваат погодности кои ќе го поттикнуваат вклучувањето во активностите во установата за малолетници, развивање на позитивните црти на личноста и самопочитувањето.

Член 273

(1) На малолетното лице може да му се изрече дисциплинската казна упатување во самица најмногу до десет дена.

(2) Траењето на дисциплинската казна од ставот (1) на овој член, ќе престане веднаш кога ќе се оцени дека нема повеќе потреба од нејзиното извршување.

ИЗВРШУВАЊЕ НА ВОСПИТНИ МЕРКИ

Глава XXIII

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 274

(1) Одредбите на оваа глава се применуваат на малолетни лица сторители на кривични дела на кои им е изречена воспитна мерка.

(2) Одредбите на оваа глава се применуваат и на помлади полнолетни лица на кои им е изречена воспитна мерка и во однос на кои се извршува воспитната мерка.

Член 275

Целта на извршувањето на воспитните мерки е со заштита, помош и надзор, образование и воспитување на малолетните лица сторители на кривични дела, да се обезбеди правилен развој на нивната личност.

Член 276

(1) При извршувањето на воспитните мерки, постапувањето со малолетните лица мора да биде хумано и достоинствено, да одговара на возраста, степенот на душевната развиеност и на способностите и склоностите на малолетното лице, кај малолетните лица да се развива чувството на лична одговорност и да се поттикнуваат и самите да учествуваат во своето воспитување и превоспитување.

(2) На малолетните лица им се обезбедуваат услови за основно и средно воспитание и образование и за стручно оспособување.

Член 277

(1) Извршувањето на воспитните мерки е итно.

(2) Воспитните мерки се извршуваат веднаш по правосилноста на судската одлука со која се изречени и кога не постојат пречки за нивно извршување.

(3) Извршувањето на воспитните мерки може да се одложи само во случај и под услови предвидени со овој закон.

Член 278

(1) Судот што ја донел одлуката со која е изречена воспитната мерка, ако самиот не е надлежен за извршување на одлуката, е должен веднаш по правосилноста да му ја достави на судијата за извршување на санкциите според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на малолетното лице. Заедно со одлуката првостепениот суд ќе достави и извод од матичната книга на родените, свидетелство, податоци дали малолетното лице и порано вршело кривични дела и како завршиле постапките, податоци за здравствената состојба на малолетното лице, социјална и психолошка анамнеза и други податоци од испитувањето на личноста на малолетникот.

(2) Судијата за извршување на санкциите извршната одлука со другите податоци од ставот (1) на овој член ја упатува на извршување до центарот за социјални работи кој, со оглед на видот на воспитната мерка, самиот ја извршува воспитната мерка, врши социјален надзор над извршувањето на воспитната мерка или малолетното лице го упатува во соодветната заводска установа.

(3) За подготовката и за почетокот на извршување на воспитната мерка центарот за социјални работи ги известува родителите, односно старателот на малолетното лице и надлежниот суд.

Член 279

За извршувањето на воспитните мерки надлежни се да постапуваат надлежниот суд и центарот за социјални работи според местото на живеалишето, односно престојувалиштето на малолетното лице спрема кое се извршува воспитната мерка.

Член 280

Трошоците на извршувањето на воспитната мерка паѓаат на товар на органот, односно установата што ја извршува воспитната мерка, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Член 281

(1) Лицата кои се должни да го издржуваат малолетното лице поднесуваат дел од трошоците за извршување на воспитната мерка во висина од една третина од личните примања, ако со тоа не се загрозува издржувањето на семејството.

(2) Висината на делот на трошоците од ставот (1) на овој член и начинот на нивното плаќање го определува судот во одлуката со која е изречена воспитната мерка, имајќи ја предвид имотната состојба на лицето.

(3) Износот на средствата од ставот (1) на овој член се уплатува во Буџетот на Република Македонија.

Член 282

(1) Стручно-инструкторски надзор над извршувањето на воспитните мерки врши Управата и Министерството за труд и социјална политика.

(2) Судски надзор на извршувањето на воспитните мерки врши надлежниот суд.

Глава XXIV

ИЗВРШУВАЊЕ НА ДИСЦИПЛИНСКИТЕ МЕРКИ

Упатување во дисциплински центар
за малолетници

Член 283

(1) Воспитната мерка упатување во дисциплински центар за малолетници се извршува во дисциплински центар за малолетници (во натамошниот текст: центар за малолетници).

(2) Центарот за малолетници од ставот (1) на овој член се основа со акт на Владата на Република Македонија.

(3) Воспитната мерка од ставот (1) на овој член може да се извршува и во постојните прифатилишта, интернати и други образовни установи и установи за работа со младината, ако во нив во слободното време се организира дисциплински центар за малолетници во местото на живеалиштето односно престојувалиштето на малолетното лице.

(4) Министерот за труд и социјална политика определува во кои установи од ставот (3) на овој член ќе се организира центар за малолетници во согласност со министерот за образование.

Член 284

(1) По приемот на одлуката центарот за социјални работи во договор со центарот за малолетници должен е во рок од десет дена да го повика малолетното лице заедно со родителите во определен ден и час да се јави во центарот за малолетници заради извршување на дисциплинската мерка.

(2) Родителите или старателот се должни да обезбедат редовно доаѓање на малолетното лице во центарот за малолетници.

(3) Ако малолетното лице не се јави во определеното време во центарот за малолетници, не доаѓа редовно или престане да доаѓа, центарот за малолетници за тоа ќе ги извести центарот за социјални работи и надлежниот суд.

Член 285

(1) Упатувањето на малолетното лице во центарот за малолетници во празнични денови и на определен број часови во денот се извршува во време од 8,00 до 20,00 часот во слободното време на малолетното лице.

(2) Упатувањето на малолетното лице во центарот за малолетници на непрекинат престој на определен број денови се извршува во време кога малолетното лице е слободно. Оваа мерка се извршува и кога малолетното лице е работно ангажирано при што тоа продолжува да го посетува училиштето или да оди на работа, а од центарот за малолетници му е обезбедена исхрана и сместување.

Член 286

(1) Во центарот за малолетници малолетното лице го поминува времето во работа и учење и слободни спортски и културни активности, под контрола на стручни лица.

(2) Програма за активностите на центарот за малолетници донесува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за образование и министерот за правда.

Член 287

(1) Малолетните лица во центарот за малолетници мораат да се придржуваат на одредбите на куќниот ред, правилата за работната дисциплина и наредбите на службените лица.

(2) На малолетното лице кое ќе ја наруши работната дисциплина и куќниот ред или неуредно доаѓа, директорот на центарот за малолетници може да му изрече укор.

(3) Ако малолетното лице продолжи со нередовност и го повтори нарушувањето на редот и дисциплината, директорот на центарот за малолетници може да му го продолжи престојот во центарот за малолетници до два часа во текот на денот. За изречената дисциплинска мерка директорот ќе ги извести центарот за социјални работи и надлежниот суд.

Член 288

(1) Во центарот за малолетници се води дневник за престојот на малолетното лице.

(2) По извршената воспитна мерка, центарот за малолетници им доставува на центарот за социјални работи и надлежниот суд извештај за влијанието на преземените мерки спрема малолетното лице и за постигнатите резултати во воспитната работа.

(3) Ако судот по извршувањето на оваа воспитна мерка го стави малолетното лице под засилен надзор на центарот за социјални работи со извештајот од ставот (2) на овој член ќе достави и мислење на стручните работници на центарот за малолетници за личноста на малолетникот и за постигнатите резултати во извршувањето на мерката.

Глава XXV

ИЗВРШУВАЊЕ НА МЕРКИТЕ НА ЗАСИЛЕН НАДЗОР

1. Засилен надзор од страна на родителите, посвоителот или старателот

Член 289

Извршувањето на воспитната мерка засилен надзор од страна на родителите, посвоителот или старателот започнува во денот кога надлежниот суд ќе му ја достави одлуката со која е изречена оваа мерка заради нејзино извршување на родителот, посвоителот или старателот задолжен за извршување на мерката.

Член 290

Родителот, посвоителот или старателот ја извршува мерката така што води постојана и целосна грижа за воспитувањето на малолетното лице, презема мерки кои ќе го спречат штетното влијание врз малолетното лице и ги извршува налозите и упатствата на центарот за социјални работи и надлежниот суд во текот на извршувањето на мерката.

Член 291

(1) Родителот, посвоителот или старателот е должен да му овозможи на центарот за социјални работи да го проверува извршувањето на оваа мерка.

(2) Родителот, посвоителот или старателот на малолетното лице и центарот за социјални работи, во рокот што ќе го определи судот, а најмалку еднаш на шест месеца, ќе го известат надлежниот суд за текот на извршувањето на воспитната мерка.

Член 292

Ако во текот на извршувањето на воспитната мерка засилен надзор од страна на родителите, посвоителот или старателот дојде до несогласување меѓу родителот, посвоителот или старателот на малолетното лице и центарот за социјални работи, несогласувањето за начинот на извршувањето на оваа мерка ќе го реши судот што ја изрекол мерката.

Член 293

(1) Центарот за социјални работи составува извештај за начинот на извршувањето на воспитната мерка засилен надзор од страна на родителите, посвоителот или старателот и за постигнатите резултати во извршувањето на оваа мерка.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член центарот за социјални работи го доставува на надлежниот суд.

2. Засилен надзор во друго семејство

Член 294

(1) Извршувањето на воспитната мерка засилен надзор во друго семејство, центарот за социјални работи му го доверува на семејството определено во судската одлука.

(2) По добивањето на одлуката од надлежниот суд, центарот за социјални работи ќе го извести семејството од ставот (1) на овој член дека на определен датум во рок од 15 дена ќе му го предаде малолетното лице на извршување на воспитната мерка засилен надзор во друго семејство.

Член 295

(1) Центарот за социјални работи склучува писмен договор со семејството определено во судската одлука во која ќе се утврдат меѓусебните права и обврски во врска со сместувањето и спроведувањето на засилениот надзор спрема малолетното лице.

(2) Со договорот од ставот (1) на овој член се определуваат и висината и начинот на плаќањето на трошоците за сместувањето на малолетното лице и условите и рокот на престанувањето на договорот.

Член 296

За време на извршувањето на воспитната мерка засилен надзор во друго семејство на малолетното лице му се обезбедува одржување на врските со семејството, доколку надлежниот суд по предлог на центарот за социјални работи не определи поинаку.

Член 297

Одредбите на членовите 287 и 288 од овој закон ќе се применуваат и при извршувањето на воспитната мерка засилен надзор во друго семејство.

3. Засилен надзор од страна на социјалниот орган

Член 298

(1) По приемот на одлуката со која е изречена воспитната мерка засилен надзор од страна на социјалниот орган од надлежниот суд, овој орган подготвува програма за остварување на засилен надзор спрема малолетното лице со која се определува начинот на остварувањето на грижата во однос на школувањето, вработу-

вањето, лекувањето ако тоа е потребно, издвојувањето од средината која штетно влијае врз малолетното лице и средување на семејните и други прилики во кои малолетното лице живее.

(2) Веднаш по приемот на одлуката, центарот за социјални работи ќе ги извести родителите, посвоителот или старателот дека во рок од 15 дена ќе започне со остварување на засилениот надзор спрема малолетното лице и ќе ги запознае со програмата на засилениот надзор која ќе ја спроведува.

(3) Центарот за социјални работи ќе определи стручен работник кој постојано и непрекинато ќе се грижи за извршување на засилениот надзор и спроведување на програмата од ставот (1) на овој член.

Член 299

Одредбата на членот 285 од овој закон соодветно се применува и на извршувањето на воспитната мерка засилен надзор од страна на центарот за социјални работи.

Глава XXVI

ИЗВРШУВАЊЕ НА ЗАВОДСКИТЕ МЕРКИ

1. Општи одредби

Член 300

Заводските мерки според одредбите на овој закон се извршуваат со упатување во воспитна установа и со упатување во воспитно-поправен дом.

Член 301

(1) Центарот за социјални работи по приемот на одлуката од надлежниот суд со која на малолетното лице му е изречена некоја од заводските мерки ќе побара од родителот, посвоителот или старателот на малолетното лице спрема кое оваа мерка е изречена на определен ден во текот на 15 дена да го доведе малолетното лице во установата. Центарот за социјални работи, исто така, ќе ја извести и установата за датумот кога малолетното лице треба да се јави за извршување на воспитната мерка.

(2) Установата во која се извршува заводската мерка ќе го извести центарот за социјални работи и надлежниот суд за датумот на приемот на малолетното лице и почетокот на извршувањето на заводската мерка.

Член 302

Ако малолетното лице не се јави на извршување на заводската мерка или самоволно ја напушти установата, раководителот на установата ќе ги извести центарот за социјални работи, надлежниот суд и подрачната единица на Министерството за внатрешни работи за фаќање на малолетното лице и приведување во установата за извршување на заводската мерка.

Член 303

Установата во која се извршува заводската мерка, најдоцна три месеца пред планираното отпуштање на малолетното лице, треба да го извести центарот за социјални работи за отпуштањето и да му предложи мерки што треба да се преземат за натамошно воспитување на малолетното лице.

Член 304

(1) Центарот за социјални работи во консултација со родителите, посвоителот или старателот на малолетното лице и со нивно вклучување во подготвувањето за прифаќање на малолетното лице во установата, посебно се грижи за средување на семејните прилики на малолетното лице, за обезбедување на негово времено сместување и исхрана ако тоа не му е обезбедено во семејството, за обезбедување на облека и обувки, за лекување, за избор на соодветна средина и за школување и вработување на малолетното лице.

(2) За подготовките што ги презел центарот за социјални работи ќе го извести надлежниот суд.

Член 305

(1) Почетокот на извршувањето на заводската мерка по молба на малолетното лице, неговите родители, посвоителот или старателот, може да се одложи под условите определени во членот 89 став (1) точки 1, 2, 5 и 7 и членовите 90 и 91 од овој закон.

(2) За повторно поднесена молба се применува одредбата на членот 96 од овој закон.

2. Упатување во воспитна установа

Член 306

Воспитната мерка упатување во воспитна установа се извршува во воспитна установа наменета за воспитување и социјална заштита на деца и младина.

Член 307

Центарот за социјални работи ќе го запознае раководителот на воспитната установа со одлуката со која е изречена воспитната мерка, како и со други податоци за личноста на малолетното лице, за семејните, социјалните и други прилики во кои живее и ќе го извести надлежниот суд за установата во која ќе се извршува воспитната мерка спрема малолетното лице.

Член 308

(1) Малолетното лице во воспитната установа се става во исти услови и има исти права и должности како и другите малолетници сместени во установата, со тоа што во однос на воспитувањето и надзорот ќе му се посвети посебно внимание.

(2) Со околноста дека спрема малолетното лице е изречена и се извршува воспитна мерка од заводски вид се запознаваат само раководителот на установата и воспитувачот на кого малолетното лице му е доверено.

Член 309

(1) За време на училишниот распуст и празниците кога воспитната установа не работи, малолетното лице може да се испрати кај родителите, посвоителот или старателот или кај блиски роднини.

(2) Ако малолетното лице нема каде да се смести согласно со ставот (1) на овој член, центарот за социјални работи за тоа време ќе определи привремено сместување на малолетното лице.

(3) Времето поминато надвор од воспитната установа во текот на училишниот распуст и празниците се смета како време поминато во установата.

Член 310

Раководителот на воспитната установа е должен најмалку на секои шест месеца или кога надлежниот суд или центарот за социјални работи тоа ќе го побараат да ги извести за успехот во примената на оваа воспитна мерка спрема малолетното лице.

3. Упатување во воспитно-поправен дом

Член 311

(1) Работата во воспитно-поправниот дом се организира така што на малолетното лице му се обезбедуваат услови за основно и средно образование и воспитание, за стекнување и развивање на позитивни навики, на вредносни особини и за работно оструччување и оспособување за одделни занимања.

(2) Ако во воспитно-поправниот дом не постои настава од одредена насока или степен на образование малолетното лице може таквата настава да ја посетува и надвор од воспитно-поправниот дом.

(3) Во воспитно-поправниот дом на малолетното лице му се обезбедуваат услови за активно користење на слободното време со културни, забавни и спортски активности.

(4) Малолетното лице во воспитно-поправниот дом може да одржува контакти со семејството и други лица и институции кои можат позитивно да влијаат на неговата ресоцијализација.

Член 312

(1) При приемот во воспитно-поправниот дом се утврдува идентитетот на малолетното лице.

(2) Во почетокот на извршувањето на воспитната мерка малолетното лице се запознава со куќниот ред, правата и должностите што ги има во текот на извршувањето на воспитната мерка, начинот на кој ги остварува утврдените права и со дисциплинските мерки што можат да му се изречат.

Член 313

(1) По приемот во воспитно-поправнит дом малолетното лице престојува во приемното одделение до 30 дена.

(2) Во приемното одделение стручен тим, со примена на научни методи, врши социјално-медицинско и психолошко-педагошко испитување на личноста на малолетното лице.

(3) Стручниот тим што го врши испитувањето од ставот (2) на овој член го сочинуваат психолог, педагог, социјален работник, лекар, а по потреба и други стручни лица.

Член 314

(1) Во приемното одделение се утврдуваат методите за воспитна работа со малолетното лице, се координира работното ангажирање со наставата во училиштето за основно воспитание и образование и средно образование, со работилниците и економијата во која се изведува практична обука и се предлагаат мерки заради поуспешно остварување на процесот на превоспитувањето.

(2) Врз основа на резултатот од испитувањето на личноста на малолетните лице во приемното одделение се врши класификација и се утврдува програма за индивидуална работа која ги опфаќа сите позначајни карактеристики за личноста, содржините и методите на работа кои ќе го стимулираат малолетното лице за активно учество во превоспитниот процес за време на престојот во воспитно-поправниот дом.

Член 315

(1) Во воспитно-поправниот дом малолетните лица се распоредуваат во воспитни групи според возраста, карактеристичните лични особини или други својства, кои овозможуваат примена на индивидуално прилагодени стимулативни методи на работа со малолетните лица во групата и воспитни и превоспитни мерки со кои ќе се оневозможуваат или спречуваат меѓусебните негативни влијанија, како и преземање на мерки за одржување на редот и дисциплината и за почитување на нормите на групните активности.

(2) Воспитните групи од ставот (1) на овој член можат да опфатат најмногу десет малолетни лица и имаат посебен воспитувач.

Член 316

(1) На малолетните лица, во согласност со потребите од нивното превоспитување, им се определува видот на работата според нивните телесни и душевни способности и можностите на воспитно-поправниот дом.

(2) При определувањето на видот на работата се води сметка за желбата на малолетните лица да вршат одреден вид работи.

(3) При изборот на струката што ќе ја изучуваат малолетните лица, за кои се организира настава за средно образование, ќе се води сметка за нивните способности и склоности, за можностите на воспитно-поправниот дом и за други околности од значење за остварувањето на целта на воспитната мерка.

Член 317

(1) Од малолетните лица кои го завршиле школувањето или се стручно оспособени, се бара да работат со полно работно време, согласно со општите прописи.

(2) Од малолетните лица кои посетуваат училиште за ученици за средно воспитание и образование или за одделен вид занимање, се бара да работат според прописите и програмата на наставата предвидена од училиштето што го посетуваат.

Член 318

(1) За основно воспитание и образование и средно образование, во воспитно-поправните домови се организира настава од соодветен вид, работилници и економии за практична обука.

(2) Малолетните лица кои ќе се здобијат со квалификација во воспитно-поправниот дом добиваат свидетелство. Од свидетелството не смее да се гледа дека квалификацијата е добиена во воспитно-поправен дом.

(3) Кога според општите прописи времето поминато на работа од одреден вид се признава за здобивање со одредена квалификација, за таква квалификација се признава и времето поминато на ист вид работа во воспитно-поправен дом, со тоа што ова време не се смета во работен стаж и не може да биде основ за стекнување на други права.

Член 319

На малолетно лице во воспитно-поправен дом, кое започнало средно образование или друго образование може да му се овозможи продолжување на школувањето надвор од домот, ако со своето однесување и залагање во учењето им служи за пример на другите и тоа го заслужува.

Член 320

(1) На малолетните лица во воспитно-поправен дом им се обезбедува исхрана по три оброка дневно, која содржи најмалку 14.600 џули.

(2) Болните малолетни лица добиваат храна во вид и количество што ќе ги одреди лекарот.

(3) На малолетните лица им се обезбедува бесплатна облека, чевли и долна облека.

Член 321

Воспитно-поправниот дом ги задоволува најнужните потреби на малолетните лица кои без своја вина не работат, а немаат сопствени средства.

Член 322

Малолетните лица имаат право без ограничување да примаат посети на членовите на потесното семејство во границите на куќниот ред, а со одобрение на директорот на воспитно-поправниот дом можат да ги посетуваат и други лица.

Член 323

(1) Малолетните лица можат без ограничување да се допишуваат со родителите и блиските роднини.

(2) Директорот на воспитно-поправниот дом може да одобри допишување и со други лица, ако тоа не влијае штетно врз малолетните лица.

Член 324

(1) Малолетните лица имаат право да примаат пратки со облека, предмети за лична употреба, книги и дневен печат, чија содржина не е воспитно штетна.

(2) Малолетните лица можат да примаат и пари кои можат да ги трошат само во рамките одредени со куќниот ред.

Член 325

(1) Директорот на воспитно-поправниот дом може да им одобри отсуство на малолетните лица во текот на годината до еден месец заради посета на родителите или на блиски роднини.

(2) Отсуството се дава, по правило, за време на училишниот распуст и за време на празници и викенди.

(3) За малолетните лица што се наоѓаат во воспитно-поправен дом може да се организира заедничко летување надвор од домот.

(4) Времето поминато на отсуство или на заедничко летување се засметува во времето поминато во домот.

Член 326

(1) Малолетните лица кои не посетуваат настава за основно воспитание и образование и средно образование, а на работа поминале непрекинато 11 месеца, вклучувајќи го тука и времето поминато на лекување поради повреда на работа или професионално заболување, имаат право на одмор од најмалку 18 дена во годината со можност за користење на да два дела, летен и зимски одмор.

(2) Одморот, по правило, се користи кај родителите, старателот или поблиските роднини. За оние што немаат кај кого да одат, а се склони на бегство или постои опасност да продолжат со вршење на кривични дела и нарушување на јавниот ред и мир, управата на домот може да организира заеднички одмор во домот или надвор од него.

(3) Одлука за користење на одморот донесува директорот на домот, по предлог на воспитувачот.

Член 327

(1) За повреда на редот и дисциплинати пропишани со куќниот ред за малолетно лице дисциплинската казна упатување во самица може да трае од три до седум дена.

(2) Малолетното лице не смее само да ја издржува оваа дисциплинска казна во просторијата определена за таа цел.

Член 328

Одредбите на овој закон се применуваат и на организацијата и работата на воспитно-поправниот дом и на извршувањето на воспитно-поправната мерка упатување во воспитно-поправен дом, доколку со одредбите од оваа глава поинаку не е определено.

ИЗВРШУВАЊЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ МЕРКИ СПРЕМА МАЛОЛЕТНИ ЛИЦА

Глава XXVII

Член 329

(1) Алтернативната мерка општокорисна работа изречена спрема малолетно лице се извршува согласно со одредбите од Главата XVIII на овој закон.

(2) Ако на малолетникот му е заменета алтернативната мерка општокорисна работа со мерката упатување во дисциплински центар за малолетници, ќе се применуваат одредбите за извршување на таа мерка согласно со овој закон.

ДЕЛ ТРЕТИ

ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНИ СПРЕМА ПРАВНИ ЛИЦА

Глава XXVIII

Органи и постапка за извршување на паричната казна спрема правни лица

Член 330

(1) Постапката за наплата на паричната казна на правни лица, по службена должност ја поведува судот што ја изрекол паричната казна во прв степен.

(2) Судот пристапува кон наплата на парична казна откако пресудата ќе стане правосилна и ќе истече доброволниот рок за плаќање кој е определен во самата пресуда.

Член 331

Судот на осуденото правно лице му праќа опомена да ја плати паричната казна во рок не подолг од 15 дена од денот на праќањето на опомената.

Член 332

Паричните казни наплатени од правното лице се внесуваат во Буџетот на Републиката.

Член 333

(1) Банката кај која се води сметката на осуденото правно лице и на која í е наложено извршувањето на паричната казна, должна е во рок од осум дена од извршувањето да го извести надлежниот суд кој ја донел одлуката во прв степен.

(2) Банката од ставот (1) на овој член е должна да го извести судот и во случај кога не може го спроведе извршувањето, во рок од осум дена откако тоа ќе се утврди.

Член 334

(1) Ако осуденото правно лице во определениот рок не ја плати паричната казна, судот по службена должност ќе прати налог за присилна наплата на казната од сметката на правното лице кај носителот на платниот промет каде што правното лице е евидентирано.

(2) Ако во времето кога носителот на платниот промет го примил налогот за присилна наплата нема средства на сметката на осуденото правно лице, должен е да го држи налогот во евиденција и да изврши наплата кога ќе пристигнат средства на сметката на правното лице и за тоа веднаш да го извести судот.

(3) Доколку судот е известен од носителот на платниот промет дека налогот за присилна наплата не може да се изврши, тогаш судот ќе побара податоци од регистарскиот суд и Централниот регистар за статусните промени на осуденото правно лице.

(4) Присилна наплата со налог од страна на судот може да се изврши и преку органот на управата за јавни приходи, согласно со принципите за наплата на јавните приходи од правните лица.

Член 335

(1) Ако над осуденото правно лице е отворена стечајна постапка за ликвидација, судот е должен да испрати до стечајниот или ликвидациониот суд налог за првенство во наплатата.

(2) Доколку осуденото правно лице извршило преобразба и пристапило кон друго правно лице, тогаш присилна наплата ќе се спроведе само во висина на вредноста на преземениот имот од осуденото лице.

Член 336

(1) Ако паричната казна не може да се изврши од имотот на правното лице поради тоа што правното лице нема таков имот или престананало да постои пред извршување на казната, казната ќе се изврши од имотот на основачот или основачите на правното лице, сразмерно на вложените удели, односно кај трговското друштво од имотот на акционерите, односно содружниците сразмерно на нивните удели.

(2) Паричната казна на странски правни лица се извршува од имотот конфискуван во Република Македонија или со примена на меѓународен договор, од имотот во странство.

Член 337

Трошоците на извршувањето на паричната казна ги поднесува осуденото правно лице.

Член 338

Одредбите за постапка по приговор од членовите 217 и 218 на овој закон се применуваат и за правните лица.

Член 339

Средствата добиени од наплати на паричните казни на правните лица се уплатуваат и распоредуват на начин утврден во членот 219 од овој закон.

ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНИТЕ ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА ЗА ВРШЕЊЕ ОДДЕЛНА ДЕЈНОСТ И ТРАЈНА ЗАБРАНА ЗА ВРШЕЊЕ ОДДЕЛНА ДЕЈНОСТ

Член 340

Казните привремена забрана за вршење одделна дејност и трајна забрана за вршење одделна дејност ги извршува органот кој е надлежен за спроведување на регистрација на правните лица со упис во регистрационата влошка.

Член 341

Надлежниот инспекциски орган се грижи правното лице спрема кое е изречена забрана на вршење одделна дејност и во рокот определен со пресудата да не ја врши забранетата дејност. За таа цел првостепениот суд му доставува на надлежниот инспекциски орган препис од правосилната одлука.

ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНАТА ПРЕСТАНОК НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ

Член 342

(1) За извршување на казната престанок на правното лице соодветно се применуваат одредбите на законот со кој се уредува престанокот на правното лице.

(2) Постапката за престанок на правното лице ја поведува судот што ја донел пресудата во прв степен по службена должност.

Глава XXIX

ИЗВРШУВАЊЕ НА КОНФИСКАЦИЈА НА ИМОТ И ИМОТНА КОРИСТ И ОДЗЕМАЊЕ ПРЕДМЕТИ

1. Конфискација на имот и имотна корист

Органи и постапка за извршување на казната конфискација на имот и имотна корист

Член 343

(1) На лицето на кое му е изречена конфискација на имот и имотна корист му се одзема имотот и користа што ги имал во времето кога пресудата со која се изречени станала правосилна.

(2) При извршувањето на конфискацијата на имотот и имотната корист се одземаат имотот и користа кои според одредбите на Законот за извршување не се изземени од извршување доколку со овој закон поинаку не е определено.

Член 344

(1) Постапка за извршување на конфискација на имотот и имотната корист поведува, по службена должност, судот што ја изрекол оваа конфискација.

(2) За извршување на конфискацијата на имотот стварно е надлежен судот што ја донел одлуката во прв степен.

(3) За извршување на конфискацијата на недвижен имот месно е надлежен судот на чие подрачје се наоѓа недвижноста, а за движни предмети, парични побарувања и други имотни права судот на чие подрачје осудениот има живеалиште, односно престојувалиште.

(4) Ако живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице е надвор од територијата на Република Македонија, надлежноста се определува согласно со ратификуван меѓународен договор.

Член 345

(1) Извршувањето на казната конфискација на имот и одземање имотна корист спрема правно лице што во меѓувреме се припоило кон друго правно лице, ќе се спроведе спрема правното лице кое го презело имотот и тоа до висина на вредноста на преземениот имот.

(2) Доколку над осуденото правно лице е отворена стечајна постапка или постапка за ликвидација, судот е должен да испрати до стечајниот или ликвидациониот суд налог за првенство во одземањето.

(3) Во оваа постапка не е дозволен приговор.

Член 346

(1) Ако со извршувањето на овие мерки дојде до престанок на правното лице, соодветно се применуваат одредбите од Законот за трговските друштва со кои се уредува престанокот на правното лице.

(2) Постапката за престанок со извршување на конфискацијата на имот и на имотната корист ја поведува судот по службена должност.

Член 347

(1) Конфискуваниот имот преминува во државна сопственост со денот на правосилноста на пресудата со која е изречена казната конфискација на имотот и се предава на користење на општината на чие подрачје се наоѓа.

(2) Општината на која í е предаден на користење конфискуваниот имот ги презема обврските на осуденото лице настанати до извршувањето на кривичното дело што се обезбедени со укинување на заложното право на недвижноста или утврдени со правосилна судска одлука или со договор за потрошувачки кредит и тоа до висината на вредноста на предадениот конфискуван имот.

(3) Средствата добиени од извршувањето на казната одземање на имотна корист се уплатуваат и распоредуваат на начин утврден во членот 219 од овој закон.

Член 348

(1) Лицето во чија корист постои законско или укнижено право на уживање или укнижено право на станување на конфискувани недвижности, со конфискацијата не ги губи овие права.

(2) Сите други товари на конфискуваните недвижности, освен полските и куќните службености, се бришат.

Член 349

(1) Ако штетата предизвикана со кривичното дело поради кое е изречена казната конфискација на имотот не може да се наплати од имотот кој не е опфатен со конфискацијата, оваа штета ќе се надомести од конфискуваниот имот.

(2) Оштетениот може да бара наплатување во смисла на ставот (1) на овој член ако поведе спор во рок од шест месеца од правосилноста на одлуката со која е упатен на спор и ако во рок од три месеца од правосилноста на одлуката со која е утврдено неговото барање побара намирување од одземените вредности со конфискација на имотот.

(3) Кога на оштетениот во кривична постапка му е досудено имотно-правно барање, казната конфискација на имотот ќе се изврши само ако имотот го надминува досуденото имотно-правно барање на оштетениот.

(4) Оштетениот, кој во кривичната постака не пријавил имотно-правно барање, може да бара намирување на одземениот конфискуван имот, ако за утврдување на своето барање повел спор во рок од три месеца од денот на дознавањето на пресудата со која е изречена казна конфискација на имотот, а најдоцна во рок од две години од правосилноста на одлуката за извршување на казната конфискација на имотот и ако во рок од три месеца од денот на правосилноста на одлуката со која е утврдено неговото барање побара намирување од одземениот конфискуван имот.

Член 350

(1) Ако конфискацијата на имотот спрема осудено лице биде укината, конфискуваниот имот ќе му се врати нему односно на неговите наследници.

(2) Ако враќањето на конфискуваниот имот или на одделни негови делови фактички или правно не е повеќе можно, нивната фактичка вредност се надоместува во пари.

(3) Одлуката за враќање на конфискуваниот имот, како и одлуката за висината на надоместокот, ја донесува судот што го спровел извршувањето на казната конфискација на имот.

(4) Против одлуката на судот од ставот (3) на овој член можат да изјават жалба осуденото лице, односно неговите наследници и надлежниот јавен правобранител.

(5) Жалбата се поднесува во рок од осум дена од денот на приемот на првостепената одлука.

Член 351

(1) Ако осуденото лице нема имот кој според овој закон би можел да се одземе или ако имотот што би можел да се одземе е од незначителна вредност, судот ќе донесе решение за запирање на постапката за извршување на конфискацијата на имотот. Ова решение му се доставува на јавниот правобранител, кој против него има право на жалба во рок од осум дена од приемот и на осуденото лице, односно на неговите наследници.

(2) Ако по запирањето на постапката се утврди дека во времето на правосилноста на пресудата со која е изречена казната конфискација на имотот постоел имот кој според овој закон може да се конфискува, судот дополнително ќе спроведе постапка за извршување на оваа казна.

Член 352

(1) Ако против некое лице е поведена кривична постапка за кривично дело за кое може да се изрече конфискација на имотот, судот надлежен за кривичната постапка може, по службена должност или по предлог од јавниот обвинител, да нареди привремени мерки за обезбедување според прописите за извршување.

(2) За спроведување на мерките за обезбедување од ставот (1) на овој член е надлежен основниот суд на чие подрачје се наоѓа имотот.

Член 353

(1) Ако се извршува казната конфискација на имот и одземање имотна корист над правно лице, а ако правното лице во меѓувреме се припоило кон друго правно лице, извршувањето на казната ќе се спроведе спрема правното лице кое го презело имотот и тоа до висина на вредноста на преземениот имот.

(2) Доколку над осуденото лице е отворена стечајна постапка или постапка за ликвидација, судот е должен да испрати до стечајниот или ликвидациониот суд налог за првенство во одземањето.

Член 354

(1) Ако со извршувањето на оваа казна дојде до престанок на правното лице, соодветно ќе се применат одредбите од Законот за трговските друштва со кои се уредува престанокот на правното лице.

(2) Постапката за престанок во овој случај ја поведува судот по службена должност.

2. Одземање на предмети

Член 355

(1) Правосилната одлука со која се одземени предмети кои се употребени или биле наменети за извршување на кривично дело или настанале со извршување на кривично дело ја извршува судот определен со закон на начин како што е определено во самата одлука, со уништување или со отстапување на предметите на државен орган или со продавање на предметите, или со предавање во соодветен музеј, ако предметите според својата природа не се наменети за продавање.

(2) Ако прометот на одземените предмети е забранет или ограничен, нивното уништување ќе се изврши и во текот на кривичната постапка, доколку тоа е определено со судската одлука.

(3) Уништувањето на одземените предмети го извршува судот кој ја донел одлуката во прв степен во присуство на јавен обвинител или овластен претставник на подносителот на барањето за поведување на прекршочна постапка и инспекторот за извршување на санкциите.

(4) Одредбата од ставот (3) на овој член се применува и во постапката за предавање на одземените предмети во соодветен музеј.

(5) Продажбата на предметите од ставот (1) на овој член се врши според одредбите за извршување.

(6) Доколку со одлука на судот е наложено предметите да се вратат на сопственикот, а тој не го подигне предметот во рокот додека тече извршувањето, по истекот на рокот на застареност на извршувањето на одлуката, предметот останува сопственост на државата и со него ќе се постапува согласно со ставот (1) на овој член.

Член 356

Средствата добиени од продажбата на одземените предмети во постапката за извршување на мерката на безбедност се уплатуваат и распоредуваат на начин утврден во членот 219 од овој закон.

ДЕЛ ЧЕТВРТИ

ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ ИЗРЕЧЕНИ ЗА ПРЕКРШОК

Глава XXX

ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНА ЗАТВОР

Член 357

(1) Одредбите на овој закон за извршување на казната затвор за кривични дела соодветно се применуваат и на извршувањето на казна затвор за прекршок, ако со одредбите на оваа глава поинаку не е определено.

(2) Казната затвор изречена за прекршок се извршува во установа од полуотворен вид.

(3) Казната затвор изречена за прекршок се извршува одвоено од казната затвор изречена за кривично дело.

Член 358

(1) Казната затвор изречена за прекршок се извршува според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на казнетото лице.

(2) Казнетото лице на издржување на казната го упатува првостепениот суд што ја изрекол казната.

(3) Во упатниот акт што органот од ставот (1) на овој член му го доставува на казнетото лице се остава рок од осум до 15 дена до денот кога лицето треба да се јави на издржување на казната затвор.

(4) Ако казнетото лице не се јави на издржување на казната затвор на определениот ден, Министерството за внатрешни работи по налог на првостепениот суд ќе го приведе казнетото лице во установата.

Член 359

(1) Почетокот на извршувањето на казната затвор за прекршок може да се одложи на молба на казнетото лице, најмногу до 60 дена.

(2) По молбата за одлагање на почетокот на извршувањето на казната решава надлежниот суд.

(3) Против решението од ставот (2) на овој член со кое е одбиена молбата решава повисокиот суд.

Член 360

(1) По молба на казнетото лице, по исклучок, во оправдани случаи директорот на установата може да одобри прекин на издржувањето на казната до десет дена.

(2) Против решението со кое е одбиена молбата од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба до Управата.

Глава XXXI

ИЗВРШУВАЊЕ НА ПАРИЧНАТА КАЗНА, МЕРКИТЕ НА БЕЗБЕДНОСТ, ВОСПИТНИТЕ МЕРКИ И ОДЗЕМАЊЕТО НА ИМОТНАТА КОРИСТ

Член 361

Одредбите на овој закон за извршување на паричната казна, мерките на безбедност, воспитните мерки, алтернативните мерки и одземањето на имотната корист, изречени за кривични дела соодветно се применуваат и на извршувањето на паричната казна, мерките на безбедност, воспитните мерки и одземањето на имотната корист за прекршок.

ДЕЛ ПЕТТИ

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Глава XXXII

Член 362

Постојните установи и воспитно-поправните домови продолжуваат со работа според надлежноста определена со овој закон до создавање услови за профункционирање на мрежата на овие установи согласно со членот 19 на овој закон.

Член 363

Одредбите од Главата VII за организација и работа на стопанските единици, ќе се применуваат по ребалансот на Буџетот на Република Македонија за 2006 година.

Член 364

Осудените, казнетите и малолетните лица кои издржуваат казна затвор, замена на паричната казна со затвор, малолетнички затвор и воспитно-поправната мерка упатување во воспитно-поправен дом, ќе продолжат односно ќе се прераспоредат со издржување на казната затвор и воспитно-поправната мерка во соодветната установа и воспитно-поправен дом според надлежноста определена со овој закон.

Член 365

Директорите и нивните заменици во постојните установи и воспитно-поправни домови продолжуваат со работа до истекот на мандатот како директори, односно заменици на установите и воспитно-поправните домови, доколку ги исполнуваат условите за именување на директор на установа, односно заменик директор утврдени со овој закон.

Член 366

(1) Условите на престој и работа на осудените и малолетните лица во установите и воспитно-поправните домови ќе се усогласат со одредбите на овој закон во рок од две години од неговото влегување во сила.

(2) Општите акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на неговото влегување во сила.

(3) Посебниот акт од членот 175 став (1) на овој закон што се однесува на посебната заштита на соработниците на правдата има карактер на класифицирани информации.

Член 367

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија" број 3/97, 23/99 и 74/2004).

Член 368

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I G J
PËR ZBATIMIN E SANKSIONEVE

Kreu I

DISPOZITA TË PËRBASHKËTA

Neni 1

(1) Me këtë ligj rregullohet zbatimi i sanksioneve të shqiptuara për vepra penale dhe kundërvajtje (në tekstin e mëtejmë: vepra ndëshkuese).

(2) Sanksione të shqiptuara për vepra penale, zbatimi i të cilave rregullohet me këtë ligj janë: dënimet, masat alternative, masat e sigurisë dhe masat korrektuese.

(3) Sanksione të shqiptuara për kundërvajtje, zbatimi i të cilave rregullohet me këtë ligj janë: dënimet, masat e sigurisë dhe masat korrektuese.

Neni 2

(1) Sanksionet e shqiptuara për vepra ndëshkuese zbatohen kur vendimi me të cilin është shqiptuar sanksioni do të bëhet i plotfuqishëm edhe kur nuk ekzistojnë pengesa ligjore për zbatimin e tyre.

(2) Me zbatimin e sanksioneve të caktuara mund të fillohet edhe para plotfuqishmërisë së vendimit me të cilin është shqiptuar sanksioni, vetëm kur kjo është përcaktuar me ligj.

Neni 3

Personat ndaj të cilëve zbatohen sanksionet privohen apo kufizohen në të drejtat vetëm në kufijtë të domosdoshëm për realizimin e qëllimit të sanksionit, dhe në bazë të ligjit.

Neni 4

(1) Rregullat për zbatimin e sanksioneve zbatohen në mënyrë të paanshme.

(2) Ndalohet diskriminimi në bazë të racës, ngjyrës së lëkurës, seksit, gjuhës, fesë, bindjeve politike apo bindjeve të tjera, prejardhjes nacionale apo sociale, farefisnisë, gjendjes pronësore dhe shoqërore apo të ndonjë statusi tjetër të personit ndaj të cilit zbatohet sanksioni.

(3) Ndjenjat fetare, bindja personale dhe normat morale të personave ndaj të cilëve zbatohen sanksionet doemos duhet të respektohen.

Neni 5

Me personat ndaj të cilëve zbatohen sanksionet veprohet në mënyrë që në masë më të madhe të mundshme i përgjigjet personalitetit të tyre.

Neni 6

Me personat ndaj të cilëve zbatohen sanksionet veprohet në mënyrë të njerëzishme, me respektimin e personalitetit njerëzor dhe dinjitetit, ruajtjen e shëndetit të tyre trupor dhe shpirtëror, duke mbajtur llogari për realizimin e qëllimeve të sanksioneve të caktuara.

Neni 7

(1) Sanksionet i zbatojnë organet e caktuara me këtë ligj.

(2) Gjykata që e ka marrë vendimin e shkallës së parë me të cilin është shqiptuar sanksioni, është e obliguar që t'ia dorëzojë gjykatës kompetente për zbatimin e sanksioneve sipas vendbanimit gjegjësisht vendqëndrimit të personit të dënuar menjëherë, dhe më së voni në afat prej tre ditëve pasi të bëhet vendimi ekzekutiv.

(3) Vendimi bëhet ekzekutiv kur për plotfuqishmërinë e tij nuk ekzistojnë pengesa të përcaktuara me këtë ligj për zbatimin e sanksionit.

(4) Gjykatësi për zbatim të sanksioneve është i obliguar të fillojë zbatimin e sanksionit me ndërmarrjen e veprimeve të caktuara ligjore dhe të masave menjëherë pas pranimit të vendimit.

(5) Personat e dënuar kanë të drejtë në mbrojtjen e të drejtave të tyre në mënyrë dhe procedurë të paraparë me këtë ligj.

Neni 8

(1) Punët e zbatimit të sanksioneve janë në kompetencë të Drejtorisë për zbatimin e sanksioneve (në tekstin e mëtejmë): Drejtoria).

(2) Me punët e zbatimit të sanksioneve udhëheq drejtori i Drejtorisë.

(3) Organizimi dhe fushëveprimi i punëve të cilat zbatohen në Drejtori përcaktohen me këtë ligj.

Neni 9

(1) Drejtoria me mbikëqyrje të drejtpërdrejtë dhe përmes informatave e përcjell dhe e analizon zbatimin e rregullave për zbatimin e sanksioneve, në mënyrë të drejtpërdrejtë ndërmerr apo trupave kompetente u propozon masa për përmirësimin e kushteve për zbatimin e sanksioneve, jep ndihmë profesionale për zbatimin e sanksioneve, mbledh dhe përpunon të dhëna statistikore dhe kryen punë të tjera të parapara me këtë ligj dhe rregulla të tjera.

(2) Drejtoria bashkëpunon me organe të tjera shtetërore, institucione të tjera shkencore dhe shoqata dhe persona të tjerë juridikë me qëllim të përmirësimit të kushteve për zbatimin e sanksioneve dhe ndihmë pas lirimit të personave të dënuar.

(3) Drejtoria për gjendjen dhe punën e institucioneve ndëshkuese-korrektuese një herë në vit e njofton Qeverinë dhe publikun.

Neni 10

Mbikëqyrjen mbi punën e organeve dhe institucioneve të tjera për zbatimin e sanksioneve dhe ligjshmërinë për zbatimin e sanksioneve e kryejnë organet e caktuara me këtë ligj.

Neni 11

(1) Republika e Maqedonisë i siguron mjetet për zbatimin e sanksioneve.

(2) Personat ndaj të cilëve zbatohen sanksionet nuk i paguajnë shpenzimet e zbatimit, përveç shpenzimet e zbatimit të dënimit me para.

Neni 12

Personave të liruar nga zbatimi i sanksioneve u ofrohet ndihmë.

Neni 13

E drejta e përdorimit të gjuhës për personat e dënuar gjatë komunikimit me Drejtorinë, institucionin apo organet tjera shtetërore shfrytëzohet në pajtim me dispozitat e Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative.

PJESA E PARË

ORGANET KOMPETENTE PËR ZBATIMIN E SANKSIONEVE

A. DREJTORIA PËR ZBATIMIN E SANKSIONEVE

Kreu II

1. Kompetenca e Drejtorisë për zbatimin e sanksioneve

Neni 14

(1) Drejtoria organizon, zbaton dhe kryen mbikëqyrjen e zbatimit të: dënimit me burg, burgut për të mitur, masave alternative punë me dobi të përgjithshme dhe burg shtëpiak, mbikëqyrjes mbrojtëse të shqiptuar me vendim për dënim me kusht apo për lirim me kusht, si dhe masë korrektuese dërgim në shtëpinë edukuese-korrektuese.

(2) Drejtoria është organ në përbërje të Ministrisë së Drejtësisë me cilësi të personit juridik.

(3) Drejtoria siguron trajnim të vazhdueshëm dhe përsosje të të punësuarve.

(4) Drejtoria realizon bashkëpunim me institucione, shoqata dhe organizata të cilat merren me problemet e zbatimit të sanksioneve.

2. Udhëheqja me Drejtorinë

Neni 15

(1) Me Drejtorinë udhëheq drejtori.

(2) Drejtorin e Drejtorisë e emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Drejtësisë.

(3) Drejtori emërohet për kohë prej 5 vjetësh me të drejtë të zgjedhjes së sërishme.

(4) Drejtori i Drejtorisë mund të jetë person i emëruar i cili ka përgatitje të lartë shkollore shkalla VII-1 dhe përvojë pune prej së paku 5 viteve në sferën e zbatimit të sanksioneve apo punë të ngjashme.

Neni 16

(1) Drejtori e përfaqëson Drejtorinë, është përgjegjës për zbatimin e ligjshëm dhe të rregullt të punës nga sfera e zbatimit të sanksioneve në Republikë dhe për punën e tij përgjigjet para Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe ministrit të Drejtësisë.

(2) Drejtori i Drejtorisë, nga radhët e të punësuarve, mund të autorizojë person i cili do ta zëvendësojë në mungesë të tij apo kur është i penguar.

3. Organizimi i Drejtorisë

Neni 17

(1) Me aktet e përgjithshme për organizimin dhe sistematizimin e punëve dhe detyrave përcaktohen njësitë organizative për zbatimin e funksioneve të Drejtorisë.

(2) Të punësuarit në Drejtori kanë status të nëpunësve shtetërorë.

(3) Aktet e përgjithshme nga paragrafi (1) i këtij neni i nxjerr ministri i Drejtësisë.

B. INSTITUCIONET NDËSHKUESE-ORREKTUESE DHE EDUKUESE-KORREKTUESE

1. Rrjeti i institucioneve ndëshkuese-korrektuese dhe institucioneve edukuese-korrektuese

Neni 18

(1) Dënimi me burg dhe masa edukuese dërgim në shtëpinë edukuese-korrektuese zbatohet në institucionet ndëshkuese-korrektuese dhe edukuese-korrektuese.

(2) Institucionet ndëshkuese- korrektuese dhe institucionet edukuese-korrektuese kanë cilësi të personit juridik, ndërsa financimi i tyre si shfrytëzues individë sigurohet përmes shfrytëzuesit buxhetor - Drejtorisë për zbatimin e sanksioneve.

Neni 19

(1) Institucionet ndëshkuese-korrektuese dhe institucionet edukuese-korrektuese themelohen dhe pushojnë me këtë ligj.

(2) Institucionet ndëshkuese-korrektuese mund të jenë shtëpi ndëshkuese-korrektuese dhe burgje.

(3) Institucionet ndëshkuese-korrektuese janë: Shtëpia ndëshkuese-korrektuese Idrizovë me Repart të hapur në Veles, Shtëpia ndëshkuese-korrektuese Shtip, Shtëpia ndëshkuese-korrektuese e llojit të hapur në Strugë, Burgu i Manastirit, Burgu Gjevgjelisë, Burgu i Kumanovës me Repart të hapur në Kriva Pallankë, Burgu i Ohrit, Burgu i Prilepit , Burgu i Shkupit, Burgu i Strumicës dhe Burgu i Tetovës.

(4) Institucionet edukuese-korrektuese janë: Shtëpia edukuese-korrektuese Tetovë dhe Shtëpia edukuese-korrektuese Shkup.

(5) Ministri i Drejtësisë me akt të përgjithshëm bën sistemimin e të gjykuarve, personave të dënuar dhe personave të mitur në institucionet ndëshkuese-korrektuese dhe institucionet edukuese-korrektuese, si dhe të personave të paraburgosur në repartet e paraburgimit në institucionet ndëshkuese-korrektuese.

a) Institucionet ndëshkuese-korrektuese

Neni 20

(1) Institucionet ndëshkuese-korrektuese (në tekstin e mëtejmë: institucionet) sipas shkallës së sigurimit, shkallës së kufizimit të lirisë dhe llojeve të trajtimit të cilat zbatohen ndaj personave të gjykuar, mund të jenë institucione të llojit të mbyllur, gjysmë të hapur dhe të llojit të hapur.

(2) Institucionet e llojit të mbyllur kanë sigurim fizik dhe material, siç janë shërbimi për sigurim, muret me rrethojë, mjetet teknike dhe masa të tjera për sigurim me të cilat pengohet arratisja e personave të dënuar.

(3) Institucionet e llojit gjysmë të hapur kanë shërbim për sigurim, i cili e siguron disiplinën dhe e kontrollon lëvizjen e personave të dënuar.

(4) Institucionet e llojit të hapur nuk kanë sigurim fizik dhe material. Organizimi i jetesës dhe i punës së personave të dënuar në këto institucione themelohet në bazë të vetë disiplinës dhe përgjegjësisë personale, ndërsa kontrollin mbi lëvizjen e tyre dhe punën e tyre e kryejnë edukatorët dhe instruktorët.

(5) Në institucionet e llojit të hapur mund të organizohet shërbim për shkak të sigurimit të objektit.

Neni 21

Në institucionet e llojit të mbyllur themelohen reparte gjysmë të hapura dhe të hapura, ndërsa në institucionet e llojit gjysmë të hapur - reparte të hapura dhe të mbyllura.

Neni 22

(1) Në institucione themelohen reparte për pranimin e personave të dënuar (reparte për pranim).

(2) Në repartet e llojit gjysmë të hapur themelohen reparte për persona të dënuar për kundërvajtje.

(3) Për persona të sëmurë të dënuar themelohet shtëpi-spital si institucion i posaçëm.

Neni 23

(1) Në institucionet e llojit të mbyllur themelohen reparte të posaçme për persona të dënuar shtetas të huaj dhe për persona pa shtetësi.

(2) Gjatë kryerjes së dënimit me burg për personat nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohen dokumentet ndërkombëtare që kanë të bëjnë me vuajtjen e dënimit me burg të kësaj kategorie të personave të dënuar.

Neni 24

Personat e mitur të dënuar doemos e vuajnë dënimin burg për të mitur në institucion të posaçëm për të mitur.

Neni 25

(1) Në institucione të caktuara themelohen reparte të posaçme për zbatimin e masës së paraburgimit.

(2) Procedura me persona të paraburgosur rregullohet me ligj.

b) Institucionet ndëshkuese-korrektuese

Neni 26

(1) Institucionet ndëshkuese-korrektuese për zbatimin e masës edukuese dërgim në shtëpinë edukuese-korrektuese janë shtëpitë edukuese-korrektuese.

(2) Kategori të posaçme personash të mitur mund të mbajnë masën edukuese në reparte të veçanta në shtëpitë edukuese-korrektuese.

(3) Personat e mitur sipas seksit, vendosen në shtëpi të posaçme, ndërsa mund të vendosen në një shtëpi, por të ndarë.

2. Organizimi i institucioneve ndëshkuese-korrektuese dhe institucioneve edukuese-korrektuese

Neni 27

(1) Në institucione, nga shkaku i kompleksit dhe vëllimit të punëve në funksion të zbatimit të sanksioneve, organizohen sektorë: për risocializim, sigurim, sektori ekonomik-instruktues, sektori shëndetësor dhe sektori administrativ-ekzekutiv dhe sektori financiar.

(2) Nëse nuk është i domosdoshëm organizimi i sektorëve nga paragrafi (1) i këtij neni, punët e sektorëve të caktuar apo të më shumë sektorëve mund t'i kryejë një apo më shumë persona.

a) Sektori për risocializim

Neni 28

(1) Risocializimi paraqet funksion bazë të institucionit ndëshkues-korrektues dhe institucionit edukues-korrektues.

(2) Sektori për risocializim organizohet për arsye të realizimit të procesit edukativ dhe koordinimit të punëve të edukimit, arsimimit dhe aftësimit të personave të dënuar dhe të mitur.

(3) Punët e edukimit dhe arsimimit i kryejnë edukatorët dhe mësimdhënësit.

(4) Sektorët tjerë janë të obliguar të bashkëpunojnë në procesin e risocializimit me këtë sektor.

b) Sektori për sigurim

Neni 29

(1) Punët e sigurimit në institucion i kryen sektori për sigurim, i cili është i armatosur dhe i vetmi i uniformuar dhe i pajisur.

(2) Sektori për sigurim është formacioni i vetëm i Drejtorisë.

(3) Sektori për sigurim organizohet për arsye të sigurimit, pengimit të arratisjeve, mbajtjes së rendit të brendshëm dhe disiplinës dhe zbatimit të personave të dënuar dhe të mitur.

(4) Me sektorin për sigurim udhëheq komandanti.

(5) Punët e shërbimit sektor i sigurimit, krahas komandantit i kryejnë kryeshefat tjerë, mbikëqyrës të lartë, mbikëqyrës më të vjetër dhe mbikëqyrës më të rinj.

(6) Çdo pjesëtar i sektorit për sigurim kur kryen veprim zyrtar ka autorizim të policit.

(7) Ministri i drejtësisë nxjerr akt për armatim dhe mënyrën e kryerjes së punëve të sektorit për sigurim, dhe akt për uniformën dhe shenjat e pjesëtarëve të repartit.

v) Sektori ekonomik-instruktues

Neni 30

(1) Sektori ekonomik-instruktues organizon punën dhe profesionalizimin e personave të dënuar dhe personave të mitur.

(2) Angazhimi i punës së personave të dënuar realizohet në njësi ekonomike që i themelojnë institucionet apo jashtë institucionit te personat juridikë dhe në institucionet tjera, me mendim të dhënë paraprak të sektorit të instruktorëve, sektorit për risocializim dhe sektorit të shëndetësisë.

(3) Punët e sektorit ekonomik-instruktues i kryejnë instruktorët dhe personat e tjerë profesionistë.

g) Sektori për mbrojtje shëndetësore

Neni 31

(1) Sektori për mbrojtje shëndetësore organizohet për arsye të kryerjes së punëve të mbrojtjes shëndetësore, zbatimit të masave higjienike dhe kontrollit të ushqimit dhe ujit të pijshëm të personave të dënuar dhe të mitur në pajtim me rregullat e përgjithshme.

(2) Punët e sektorit për mbrojtje shëndetësore i kryejnë mjekët dhe punëtorët tjerë shëndetësorë, me shkallë të kryer përkatëse të arsimit sipas rregullave të përgjithshme.

d) Sektori administrativ-ekzekutiv dhe financiar.

Neni 32

(1) Sektori administrativ-ekzekutiv dhe financiar organizohen për arsye të kryerjes së punëve ekzekutive, administrative, juridike dhe punëve financiare të institucionit, si dhe për dhënien e ndihmës juridike personave të dënuar dhe të mitur.

(2) Punët e sektorit ekzekutiv-administrativ dhe sektorit financiar i kryejnë personat me arsim të kryer të shkallës përkatëse në profesionin përkatës sipas rregullave të përgjithshme.

3. Udhëheqja me institucionet ndëshkuese-korrektuese dhe edukuese-korrektuese

Neni 33

(1) Me punën e institucionit udhëheq drejtori.

(2) Drejtori i institucionit është personalisht përgjegjës për kryerjen e funksionit të institucionit në mënyrë të ligjshme, të drejtë dhe me kohë.

(3) Drejtori i institucionit ka zëvendës i cili e zëvendëson në rast të pengimit të tij apo mungesës së tij dhe e përfaqëson në punët të cilat do t'ia caktojë ai.

Neni 34

(1) Drejtorin e institucionit dhe zëvendësin e tij i emëron dhe i shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Drejtësisë.

(2) Për drejtor i institucionit dhe zëvendës i tij mund të emërohet personi i cili ka të kryer arsim të lartë, shkalla - VII-1 dhe përvojë pune prej së paku 5 viteve në sferën e zbatimit të sanksioneve apo punëve të ngjashme.

V. GJYKATËSI PËR ZBATIMIN E SANKSIONEVE

Neni 35

Në të gjitha gjykatat themelore vendoset gjykatës për zbatimin e sanksioneve.

Neni 36

(1) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve i mbron të drejtat e personave të dënuar, bën mbikëqyrjen mbi ligjshmërinë në procedurën për zbatimin e sanksioneve dhe siguron barazi dhe njëtrajtësi të personave të gjykuar para ligjit.

(2) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve ndërmerr aktivitetet dhe vendos për:

- dërgimin në vuajtjen e dënimit me burg;
- shtyrjen e vuajtjes së dënimit me burg;
- ndërprerjen e vuajtjes së dënimit dhe vendosjen jashtë fuqisë ndërprerjen e vuajtjes së dënimit me burg;
- përllogaritjen e dënimit, nëse gjykata kompetente nuk ka sjellë vendim përkatës;
- për veprimin e parashkrimit të zbatimit të dënimit apo pezullimit të zbatimit të dënimit për arsye të vdekjes së personit të dënuar, e njofton gjykatën kompetente për arsye të marrjes së vendimit përkatës;
- bashkëpunimin me qendrat kompetente për punë sociale për ndihmë postpenale dhe zbatimin e masave alternative;
- zëvendësimin e dënimit me para me burg;
- pagesën e dënimit me para në këste;
- punë të tjera të përcaktuara me ligj.

PJESA E DYTË

ZBATIMI I SANKSIONEVE TË SHQIPTUARA PËR VEPRA PENALE

Zbatimi i dënimit me burg

Kreu III

PARIME THEMELORE

Neni 37

(1) Qëllimi i zbatimit të dënimit me burg është aftësimi i personave të gjykuar që të kyçen në shoqëri me gjasa më të mira për jetë të pavarur në pajtim me ligjin

(2) Për shkak të arritjes së qëllimit të zbatimit të dënimit me burg te personat e dënuar zhvillohet ndjenja e përgjegjësisë dhe nxiten që ta pranojnë dhe në mënyrë aktive të marrin pjesë në trajtim gjatë kohës së vuajtjes së dënimit, të motivuar dhe të drejtuar në riedukim dhe zhvillim të cilësive pozitive të karakterit dhe aftësive që e shpejtojnë kthimin e suksesshëm në shoqëri.

Neni 38

(1) Gjatë zbatimit së dënimit me burg doemos duhet të mbrohet integriteti trupor-mendor dhe moral i personit të dënuar dhe të respektohet personaliteti dhe dinjiteti njerëzor.

(2) Ndalohet çdo formë e mundimit, sjelljes jonjerëzore apo sjellje fyese dhe të dënuarit.

(3) Doemos duhet të sigurohet e drejta e sigurisë personale e personit të dënuar dhe vetërespektimi i personalitetit të tij.

Neni 39

Sistemi i zbatimit të dënimit me burg organizohet në atë mënyrë që ka mundësi në institucione të ndara apo në reparte të ndara në institucione dhe grupe të caktuara në to të zbatohet sistemimi, klasifikimi dhe zhvendosja e kategorive të caktuara të personave të dënuar, për zbatimin më të lehtë të llojeve të ndryshme të trajtimit, pengimit të ndikimit të dëmshëm në mes veti të personave të dënuar dhe mbajtjes së disiplinës.

Neni 40

(1) Personat e dënuar sistemohen në institucione të ndryshme për vuajtjen e dënimit me burg dhe gjendja e tyre dhe sistemi i veprimit përcaktohet mbi dispozitat e këtij ligji dhe në pajtim me vendimin gjyqësor.

(2) Personat e gjykuar me seks të kundërt dënimin me burg e vuajnë veças.

(3) Personat e dënuar të cilët për herë të parë e vuajnë dënimin me burg ndahen nga personat e dënuar përsëritës.

(4) Dënimi burg për të mitur ndaj personave të mitur deri në mbushjen e moshës 23 vjeçare zbatohet veças nga personat e moshës madhore të dënuar me dënim me burg.

(5) Personat të cilët gjenden në paraburgim ndahen nga personat të cilët e vuajnë dënimin me burg.

Neni 41

Në institucionin për zbatimin e dënimit me burg, personat e dënuar klasifikohen sipas domosdoshmërisë për zbatimin e masave të trajtimit dhe llojit të trajtimit të

nevojshëm, moshës së tyre, karakteristikave personale dhe rrethanave të tjera të rëndësishme për vlerësimin personalitetit të personit të dënuar.

Neni 42

(1) Gjatë sistemimit, klasifikimit dhe zhvendosjes së personave të dënuar, doemos duhet të kihet parasysh lloji dhe natyra e veprës penale dhe shkalla e përgjegjësisë penale.

(1) Ministri i Drejtësisë me akt të përgjithshëm në mënyrë më të përafërt i përcakton sistemimin, klasifikimin dhe zhvendosjen e personave të dënuar.

(3) Ministri i Drejtësisë me akt të përgjithshëm i përcakton llojet dhe mënyrat e trajtimit të personave të dënuar.

Neni 43

Personave të rinj të dënuar duhet t’u sigurohen kushte të cilat, sa është e mundur, do t'i mbrojnë nga ndikimi i dëmshëm i personave të tjerë të dënuar, si dhe t’u krijohen kushte për jetë dhe punë si dhe për aktivitetet kulturore, sportive, dhe aktivitetet të tjera adekuate për moshën e tyre.

Neni 44

(1) Personat e dënuar sipas mundësive të institucionit dhe me pajtueshmërinë e tyre vendosen në dhoma të veçanta për bujtje.

(2) Personat e dënuar e vuajnë dënimin me burg sipas rregullit në grupe dhe sistemohen në grupe, në të cilat mund të zbatohen masa të edukimit dhe riedukimit të llojit të njëjtë.

Neni 45

(1) Personat e dënuar janë të obliguar t'u përmbahen rregullave të rendit shtëpiak të institucionit.

(2) Zbatimi i disiplinës në institucion për vuajtjen e dënimit me burg realizohet në mënyrë të rreptë por të zbatueshme dhe me respektimin e personalitetit njerëzor.

(3) Ndalohet dënimi kolektiv i personave të dënuar.

(4) Ndalohet përdorimi i mjeteve të dhunës si dënim.

Neni 46

(1) Personave të dënuar u sigurohet mbrojtje shëndetësore.

(2) Personat e dënuar nuk mund t’u nënshtrohen eksperimenteve mjekësore apo eksperimenteve të tjera me të cilat cenohet integriteti trupor,mendor dhe moral i personave të dënuar.

(3) Pajtueshmëria e personave të dënuar për pjesëmarrjen e tyre në eksperiment nga paragrafi 2 i këtij neni nuk e përjashton përgjegjësinë e personit i cili e ka lejuar atë.

Neni 47

(1) Personave të dënuar duhet t’u mundësohet punë e cila do të jetë e dobishme dhe përkatëse në mënyrën e kryerjes së saj në liri. Arritja e dobisë ekonomike nuk guxon të jetë qëllimi i vetëm i punës.

(2) Me punë, personat e dënuar fitojnë dhe i zhvillojnë shprehitë e punës, i mbajnë aftësitë e punës dhe fitojnë dituri profesionale për të punuar në liri.

(3) Nga personat e dënuar nuk guxon të kërkohet të kryhejnë punë që janë të rrezikshme dhe të dëmshme për shëndetin e tyre.

(4) Orari i punës doemos duhet të jetë përkatës me orarin e punës në liri.

Neni 48

Për parashtresat, veprimet zyrtare dhe vendimet e marra në lidhje me zbatimin e dispozitave të këtij ligji, personat e gjykuar nuk paguajnë taksë.

Kreu IV

INSTITUCIONET PËR ZBATIMIN E DËNIMIT ME BURG

1. Kompetenca e institucioneve

Neni 49

(1) Në institucionin e tipit të mbyllur zbatohet dënimi me burg në kohëzgjatje më të gjatë se tre vjet, si dhe dënimi me burg mbi gjashtë muaj ndaj përsëritësve të dënuar më herët me dënim me burg.

(2) Personat e dënuar me dënim me burg të përjetshëm, dënimin e vuajnë në pajtim me dispozitat për vuajtjen e dënimit me burg dhe i gëzojnë të gjitha të drejtat dhe privilegjet, përveç atyre të cilat janë të kufizuara me rendin shtëpiak të institucionit.

Neni 50

Në institucionin e llojit gjysmë të hapur zbatohet dënimi me burg në kohëzgjatje prej tre vjetësh kur sipas veprës penale, motivet nga të cilat është kryer ajo dhe personaliteti i kryerësit mund të vlerësohet se edhe me zbatimin e dënimit në institucionin e llojit gjysmë të hapur do të arrihet qëllimi i vuajtjes së dënimit me burg si dhe dënimi me burg deri në 6 muaj ndaj personave të gjykuar për vepra penale të kryera në përsëritje.

Neni 51

Në institucionin e llojit të hapur zbatohet dënimi me burg për persona të dënuar për të gjitha veprat penale të kryera nga pakujdesia dhe për vepra të tjera penale për persona të dënuar me dënim me burg prej 3 deri në 5 vjet nëse vërtet mund të pritet se veprimi në këto institucione i përgjigjet karakterit të veprës penale dhe personalitetit dhe se në këtë lloj të institucionit me ndjenjë të përgjegjësisë personale do t'i kryejnë obligimet e tyre dhe nuk do ta keqpërdorin qëndrimin.

Neni 52

Dispozitat nga neni 49, 50 dhe 51 të këtij ligji në mënyrë përkatëse kanë të bëjnë edhe me sistemimin dhe trajtimin e personave të dënuar në repartin e mbyllur, gjysmë të mbyllur dhe të hapur të institucioneve.

2. Rendi shtëpiak

Neni 53

(1) Në institucion nxirret akt i përgjithshëm me të cilin rregullohet rendi shtëpiak dhe në mënyrë më të përafërt përcaktohet organizimi i punës dhe përcaktohet mënyra e jetesës së personave të dënuar në institucion.

(2) Aktin e përgjithshëm nga paragrafi (1) të këtij neni e nxjerr drejtori i institucionit në pajtim me drejtorin e Drejtorisë.

Kreu V

MARRËDHËNIET E PUNËS

1. Themelimi dhe pushimi i marrëdhënieve të punës në institucionin ndëshkues-korrektuese dhe edukues-korrektuese

Neni 54

Për themelimin dhe pushimin e marrëdhënies së punës dhe marrëdhënieve të punës në institucionet ndëshkuese-korrektuese dhe edukuese-korrektuese zbatohen dispozitat e përgjithshme për marrëdhëniet e punës dhe dispozitat e përgjithshme dhe të posaçme nga sfera e shëndetësisë, sigurimit pensional dhe invalidor, nëse me këtë ligj nuk është caktuar ndryshe.

Neni 55

Titujt e punëtorëve në institucion dhe punët që i zbatojnë ata rregullohen me këtë ligj dhe me akt të përgjithshëm për organizimin dhe punën dhe për sistematizimin e vendeve të punës që i miraton drejtori i institucionit në pajtim me drejtorin e Drejtorisë.

Neni 56

(1) Punësimi i punëtorëve në institucion bëhet në bazë të shpalljes publike për vend të lirë të shpallur së paku në dy gazeta ditore, prej të cilëve në njërin nga gjuhët që e flasin së paku 20% e qytetarëve që e flasin gjuhën zyrtare të ndryshme nga maqedonishtja.

(2) Në institucionin për kryerjen e punëve mund të themelohet marrëdhënie e punës me personin i cili i plotëson kushtet përgjithshme të përcaktuara me ligj dhe kushtet e posaçme të përcaktuara me këtë ligj dhe me aktin e përgjithshëm për sistematizim.

(3) Marrëdhënia e punës në institucion mund të themelohet me personin i cili nuk është i dënuar për vepra penale kundër shtetit, kundër forcave të armatosura të Republikës së Maqedonisë, kundër jetës dhe trupit, kundër lirive dhe të drejtave të njeriut dhe të qytetarit, kundër financave publike, qarkullimit pagesor dhe ekonomisë, kundër pronës, apo veprës penale të kryer nga përfitimi, kundër detyrës zyrtare, dhe kundër njerëzimit dhe të drejtës ndërkombëtare; kundër të cilit nuk udhëhiqet procedurë penale; të cilit nuk i është shqiptuar dënimi ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë apo detyrës derisa të zgjasë ndalimi dhe i cili është i aftë me shëndet, mendërisht dhe fizikisht për punë në institucion.

(4) Në procedurën për punësim, drejtori i institucionit mund të kërkojë nga institucionet kompetente shtetërore të dhëna për kandidatin e paraqitur për ekzistimin e rrethanave të cilat mund ta rrezikojnë sigurinë e punës në institucion.

(5) Drejtori i drejtorisë vendos për zgjedhjen e kandidatëve të paraqitur. Në afat prej 8 ditësh nga dita e marrjes së vendimit për zgjedhje, kandidatët e paraqitur të cilët nuk janë zgjedhur, me shkrim do të njoftohen për zgjedhjen e bërë. Kundër atij vendimi, kandidatët e pazgjedhur kanë të drejtë ankese në trupin kompetent të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë në afat prej 8 ditësh nga pranimi i njoftimit.

(6) Marrëdhënia e punës themelohet me lidhjen e marrëveshjes për punë në formë me shkrim.

Neni 57

(1) Për vendin e punës edukatorë apo mësimdhënës marrëdhënia e punës mund të themelohet me personin i cili ka kryer arsimin sipëror shkalla VII-1 nga profesioni përkatës.

(2) Për vendin e punës instruktor apo person tjetër profesional marrëdhënia e punës mund të themelohet me personin i cili ka kryer së paku arsimin e lartë shkalla VI-1 apo punëtor-KUL, nga profesioni përkatës.

Neni 58

(1) Si praktikant në seksionin për sigurim, marrëdhënia e punës mund të themelohet me personin i cili ka kryer së paku arsim të mesëm (shkalla IV-1), që nuk është më i moshuar se 25 vjet, i cili është trupërisht dhe mendërisht i aftë për kryerjen e punëve të mbikëqyrësit në institucion dhe i cili ka kryer shërbimin ushtarak.

(2) Për vende të punës komandant dhe urdhërues në shërbimin e sigurimit, marrëdhënia e punës mund të themelohet me personin i cili ka arsim sipëror shkalla VII-1, i cili trupërisht dhe mendërisht është i aftë për kryerjen e këtyre punëve në shërbimin për sigurim dhe i cili e ka kryer shërbimin ushtarak.

Neni 59

(1) Aftësitë mendore dhe trupore të personit i cili pranohet për kryerjen e punëve në shërbimin për sigurim i verifikon komisioni profesional, në bazë të kontrollit paraprak trupor dhe testit të zbatuar sipas programit të posaçëm.

(2) Komisionin për përcaktimin e aftësive trupore dhe mendore nga paragrafi (1) i këtij neni e emëron drejtori i Drejtorisë.

(3) Programin për përcaktimin e aftësive mendore dhe trupore të personit i cili pranohet për kryerjen e punëve në shërbimin për sigurim e miraton ministri i Drejtësisë.

Neni 60

(1) Me praktikantin themelohet marrëdhënia e punës në kohë të caktuar.

(2) Stazhi i praktikantit në vendin e punës mbikëqyrës zgjat një vit.

(3) Pas skadimit të stazhit të praktikantit, praktikanti jep provim profesional për kryerjen e punëve të mbikëqyrësit para komisionit të cilin e emëron drejtori i Drejtorisë.

(4) Mënyra e aftësimit profesional dhe kontrolli i përgatitjes profesionale përcaktohen me programin që e nxjerr ministri i Drejtësisë.

Neni 61

(1) Me personin i cili me sukses do ta japë provimin profesional themelohet marrëdhënie e punës në kohë të pacaktuar për vendin e punës mbikëqyrës.

(2) Personit, i cili nuk do ta japë provimin profesional i pushon marrëdhënia e punës.

2. Vende pune te të cilat stazhi i sigurimit llogaritet me afat të zmadhuar

Neni 62

Për vendet e punës në institucionet të cilat për arsye të specifikave dhe rëndësisë së punës, si dhe kushteve të posaçme nën të cilat ato realizohen në kontaktet e drejtpërdrejta me persona të dënuar dhe të mitur me të cilat ndikohet qenësisht në zvogëlimin e aftësisë së punës, stazhi i sigurimit në pajtim me Ligjin për sigurim pensional dhe invalidor llogaritet në kohëzgjatje më të madhe dhe atë çdo 12 muaj në mënyrë efektive të kaluara në ato punë u llogariten sikurse 16 muaj stazh pune të sigurimit.

3. Rroga e punëtorëve në institucione

Neni 63

(1) Të punësuarve në institucion u sigurohen rroga nga mjetet e destinuara për financimin e punës në Drejtori dhe në institucion.

(2) Lartësia e rrogës përcaktohet sipas grupeve të rrogave të përcaktuara në bazë të llojit, rëndësisë dhe ndërlikueshmërisë së punëve dhe kushteve nën të cilat kryhen ato dhe gjatësisë së stazhit të punës.

(3) Grupet e rrogave përcaktohen me ligj.

(4) Të punësuarve në vendet e punës te të cilët stazhi i sigurimit llogaritet me kohëzgjatje të zgjatur, rroga u rritet deri në 30% e rrogës së përcaktuar.

4. Sigurimi pensional dhe invalidor

Neni 64

Dispozitat e përgjithshme për sigurim pensional dhe invalidor i dedikohen edhe punëtorëve në institucion, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 65

(1) Punëtorëve në vendet e punës te të cilët stazhi i sigurimit llogaritet me kohëzgjatje të zmadhuar, te të cilët do të paraqitet paaftësia apo aftësi qenësisht e zvogëluar për kryerjen e punëve në të cilat janë sistemuar, nëse nuk ekziston mundësia për sistemim e punëve të tjera, u ndërpritet marrëdhënia e punës.

(2) Paraqitjen e paaftësisë apo aftësisë qenësisht të zvogëluar nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton komisioni profesional nga neni 59 paragrafi 1 i këtij ligji.

(3) Punëtorëve të cilëve në bazë të paragrafit (1) të këtij neni, në bazë të ndryshimeve në cilësitë trupore dhe mendore apo në gjendjen e përgjithshme shëndetësore u ndërpritet marrëdhënia e punës, kanë të drejtë në pension invalidor nëse atë në procedurë të caktuar e verifikon organi kompetent.

Neni 66

Punëtorët në vendet e punës te të cilët stazhi i sigurimit llogaritet me kohëzgjatje të zmadhuar të cilët do të realizojnë të drejtën e pensionit kanë të drejtë në kompensim për pushim nga puna në pajtim me rregullat e përgjithshme.

5. Edukimi i të punësuarve

Neni 67

(1) Të punësuarit kanë të drejtë dhe obligim në trajnim të vazhdueshëm, edukim dhe kontroll të diturive dhe aftësive të tyre.

(2) Trajnimi dhe edukimi realizohen në Qendër trajnimi në përbërje të Drejtorisë për zbatimin e sanksioneve.

(3) Aktin për themelimin dhe organizimin e Qendër trajnimit e nxjerr ministri i Drejtësisë, ndërsa programin për trajnim dhe edukim e nxjerr drejtori i Drejtorisë në pajtim me ministrin e Drejtësisë.

(4) Mjetet për punën e Qendër trajnimit sigurohen me Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.

Kreu VI

FINANCIMI I INSTITUCIONEVE

1. Sigurimi i mjeteve për punë

Neni 68

(1) Mjetet për punën e Drejtorisë, institucioneve dhe institucioneve ndëshkuese-korrektuese dhe institucioneve–edukuese-korrektuese sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, të hyrave vetjake dhe të hyrave të tjera në pajtim me ligjin.

(2) Institucionet dhe institucionet edukuese-korrektuese financohen përmes shfrytëzuesit buxhetor - Drejtorisë për zbatimin e sanksioneve.

(3) Nga të hyrat e realizuara nga aktivitetet vetëfinancuese në mënyrë të obligueshme ndahen mjete për ndërtimin dhe pajisjen e institucioneve dhe të shërbimit për sigurim.

Neni 69

Mjetet për punën e institucioneve dhe institucioneve edukuese-korrektuese përbëhen nga: mjetet për rroga dhe kompensimet e të punësuarve; mjetet për mallra dhe shërbime; për ushqim, veshmbathje, mbrojtje shëndetësore dhe nevoja të tjera të destinuese të personave të dënuar dhe të paraburgosur; për kompensim për punë të personave të dënuar; për furnizim me uniforma, armatim dhe pajisje tjetër të shërbimit për sigurim; për përsosje profesionale të punësuarve, për dërgimin e personave të gjykuar dhe personave të paraburgosur në organin kompetent, gjegjësisht për çuarjen e personave të dënuar në institucion dhe gjatë lirimit nga institucioni; për furnizimin e mjeteve kapitale dhe për ndërtim, rikonstruktim dhe mirëmbajtje të objekteve dhe pajisjes në institucionet dhe në drejtori.

Neni 70

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë nxjerr program me lartësi të caktuar të mjeteve për ndërtimin, rikonstruktimin, mirëmbajtjen e objekteve dhe pajisjen e institucioneve dhe e përcakton destinimin e tyre më të përafërt.

(2) Për sigurimin e kushteve për punë në institucionet dhe për realizimin e programit nga paragrafi (1) i këtij neni kujdeset Drejtoria.

Kreu VII

ORGANIZIMI DHE PUNA E NJËSIVE EKONOMIKE

1. Organizimi i njësive ekonomike

Neni 71

Në përbërje të institucioneve, dhe institucionet edukative-korrektuese, si dhe njësive të tyre organizative, mund të organizohen një apo më shumë njësi ekonomike për arsye të punës së personave të gjykuar dhe të mitur.

Neni 72

Të hyrat dhe të dalat e njësive ekonomike janë pjesë përbërëse e buxheteve të institucioneve.

Neni 73

(1) Njësitë ekonomike organizohen për arsye të realizimit të qëllimit për zbatimin e sanksioneve.

(2) Produktet dhe shërbimet e marra nga njësitë ekonomike në radhë të parë janë të destinuara për nevojat e institucioneve në bazë të çmimit të vlerës. Teprica e produkteve shitet në tregun e lirë në procedurë dhe në mënyrë të caktuar me ligj.

Neni 74

(1) Me punën e njësisë ekonomike mund të udhëheqë udhëheqësi.

(2) Udhëheqësi përcaktohet nga drejtori i institucionit.

Neni 75

(1) Njësia ekonomike nuk ka cilësi të personit juridik dhe në qarkullim vepron në emër dhe në llogari të institucionit.

(2) Të hyrat që i realizon njësia ekonomike paguhen në llogari të trezorit dhe do të evidentohen në llogari të posaçme për aktivitetet të vetëfinancuara.

Neni 76

Njësia ekonomike për të hyrat dhe fitimin e realizuar nuk paguan tatim dhe detyrime të tjera, përveç tatimit mbi vlerën e shtuar.

Kreu VIII

MBIKËQYRJA MBI PUNËN E INSTITUCIONEVE

1. Mbikëqyrja profesionale-instruktuese në zbatimin e sanksioneve

Neni 77

(1) Drejtoria përmes inspektorëve të vet bën mbikëqyrjen profesionale-instruktuese mbi punën e institucioneve.

(2) Mbikëqyrja profesionale-instruktuese përbëhet në atë që sigurimi i dënimit me burg të zbatohet në mënyrë përkatëse me parimet themelore të përcaktuara me këtë ligj, me insistimin që krahas asaj të vijnë në shprehje parimet bashkëkohore penologjike për përparimin dhe zhvillimin e sistemit të zbatimit të sanksioneve, si dhe përvojat pozitive nga funksionimi i sistemeve bashkëkohore për zbatimin e dënimit me burg, si dhe gjatë anketimit, shqyrtimit dhe analizës së gjendjeve dhe mënjanimit të problemeve dhe dobësive në punë dhe në institucione.

(3) Mbikëqyrjen profesionale-instruktuese nga paragrafi (2) i këtij neni në mënyrë të drejtpërdrejtë e realizon inspektori për zbatimin e sanksioneve.

(4) Për kryerjen e mbikëqyrjes inspektori mund të angazhojë pjesëmarrje të institucioneve shkencore dhe profesionale apo punëtorë të caktuar nga sfera përkatëse.

2. Mbikëqyrja gjyqësore në zbatimin e sanksioneve

Neni 78

Mbikëqyrjen gjyqësore në zbatimin e sanksioneve për procedurën me personat e dënuar dhe në realizimin e të drejtave dhe obligimeve të tyre e bën gjykatësi për zbatimin e sanksioneve në gjykatën themelore në selinë e institucionit.

Neni 79

Drejtori i institucionit është i obliguar që inspektorit për zbatimin e sanksioneve dhe gjykatësit për zbatimin e sanksioneve t'ua sigurojë për këqyrje dokumentacionin e nevojshëm, t'u sigurojë punë të papenguar në kryerjen e mbikëqyrjes dhe bisedim të papenguar me personat e dënuar, dhe varësisht nga nevojat, me dhe pa prezencë të punëtorëve të institucionit.

Neni 80

(1) Për mbikëqyrjen e bërë dhe gjendjet e konstatuara, inspektori për zbatimin e sanksioneve dhe gjykatësi për zbatimin e sanksioneve përpilojnë procesverbal, secili në korniza të autorizimeve të veta.

(2) Nëse gjatë inspektimit të realizuar nga paragrafi (1) i këtij neni inspektori për zbatimin e sanksioneve dhe gjykatësi për zbatimin e sanksioneve konstatojnë parregullsi, marrin vendime për largimin e parregullsive të caktuara në afat të caktuar dhe për vendosjen e të drejtave të cenuara të personave të dënuar.

Neni 81

Inspektori për zbatimin e sanksioneve dhe gjykatësi për zbatimin e sanksioneve njoftohen në mes veti për gjendjet e konstatuara në institucion dhe për paligjshmëritë e caktuara gjatë kryerjes së mbikëqyrjes.

3. Mbikëqyrja nga ana e Komisionit shtetëror në zbatimin e sanksioneve

Neni 82

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë themelon Komision shtetëror për kryerjen e mbikëqyrjes në institucionet, të përbërë nga pesë anëtarë nga radha e gjyqtarëve, punëtorëve penologjik, social dhe arsimorë, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Shëndetësisë, Ministria për Punë dhe Politikë Sociale, Ministria e Ekonomisë, dhe nga punëtorët shkencorë profesionalë nga institucionet tjera gjatë kohës prej pesë vjetësh.

(2) Komisioni shtetëror nga anëtarët e vet zgjedh kryetarin dhe zëvendësin e tij.

(3) Komisioni shtetëror e ka për detyrë që me vizita të kohëpaskohshme t'i shqyrtojë gjendjet që kanë të bëjnë me zbatimin e ligjit, dispozitat dhe rregullat tjera për zbatimin e sanksioneve, trajtimin e personave të dënuar, kushtet në të cilat ata jetojnë dhe punojnë dhe të realizojë anketë për gjendjen dhe të drejtat e personave të dënuar. Drejtori i institucionit është i obliguar të mundësojë këqyrje në gjendjet dhe në dokumentacionin e institucionit dhe të mundësojë bisedë me personat e dënuar pa prezencën e personave zyrtarë të institucionit.

(4) Për gjendjet e konstatuara Komisioni shtetëror përpilon procesverbal me shtojca përkatëse dhe masa dhe cakton afat për largimin e parregullsive.

(5) Procesverbalin nga paragrafi 4 i këtij neni me propozimet dhe masat, Komisioni shtetëror e dorëzon në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, në Drejtorinë dhe në gjykatat kompetente për zbatimin e sanksioneve.

(6) Institucionet dhe Drejtoria janë të obliguar të veprojnë sipas vërejtjeve të Komisionit shtetëror dhe në afat të caktuar t'i mënjanojnë parregullsitë.

Kreu IX

VEPRIMI GJATË ZBATIMIT TË DËNIMIT ME BURG

1. Dërgimi i personave të dënuar

Neni 83

(1) Organ kompetent për marrjen e veprimeve të duhura për shkak zbatimit të dënimit me burg, është gjykatësi për zbatimin e sanksioneve sipas vendbanimit, respektivisht vendqëndrimit të personit të dënuar.

(2) Nëse vendbanimi, respektivisht vendqëndrimi i personit të dënuar është i panjohur, kompetent për dërgimin e personit të dënuar në zbatimin e dënimit me burg është gjyqi që e ka marrë vendimin e shkallës së parë.

(3) Gjyqi që e ka marrë vendimin e shkallës së parë, nëse nuk dihet vendbanimi, respektivisht vendqëndrimi i personit të dënuar ose nëse personi i dënuar është i pakapshëm, do të kërkojë nga Ministria e Punëve të Brendshme ta gjejë dhe menjëherë ta informojë gjyqin për adresën e tij.

(4) Procedura për dërgimin e personave të dënuar është urgjente.

Neni 84

Gjyqi që e ka marrë vendimin e shkallës së parë, do t'ia dërgojë gjyqit themelor për zbatim të sanksioneve, së bashku me vendimin për zbatim dhe të gjitha të dhënat për personalitetin e personit të dënuar të siguruara gjatë procedurës të rëndësishme për zbatimin e dënimit me burg.

Neni 85

Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve është i detyruar t'i ndërmarrë veprimet e nevojshme për shkak të zbatimit të dënimit me burg menjëherë pas marrjes së vendimit ekzekutiv, e më së voni në afat prej tetë ditësh pas pranimit të atij.

Neni 86

(1) Thirrja për zbatimin e dënimit me burg të personit të dënuar bëhet në atë mënyrë që personalisht i dorëzohet akti udhëzues në të cilin është shënuar dita kur duhet të paraqitet në institucionin e caktuar.

(2) Me aktin udhëzues personit të dënuar i tërhiqet vërejtja se, nëse nuk paraqitet në ditën e caktuar në institucion, do të merret me forcë dhe do t'i bartë shpenzimet e marrjes.

(3) Dita e paraqitjes në institucion përcaktohet ashtu që personit të dënuar t'i ngelin së paku tetë ditë, e më së shumti tridhjetë ditë nga dita e pranimit të aktit udhëzues.

Neni 87

(1) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve me dorëzimin e aktit udhëzues të personit të dënuar njëkohësisht e informon edhe institucionin për ditën në të cilën personi i dënuar duhet të paraqitet dhe i dërgon një kopje të aktgjykimit të plotfuqishëm dhe ekzekutues, me të cilin i është kumtuar dënimi, ekstrakt nga evidenca ndëshkuese, si dhe të dhëna tjera për personalitetin e dënuar me të cilat disponon.

(2) Nëse personi i dënuar nuk paraqitet në ditën e caktuar në zbatimin e dënimit me burg, institucioni për këtë pa shtyrje do ta informojë gjykatësin për zbatimin e sanksioneve.

(3) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve në rastin e paragrafit (2) të këtij neni menjëherë do t'i japë urdhër Ministrisë së Punëve të Brendshme për dërgimin e personit të dënuar me të cilin gjithashtu do të kërkojë që, nëse personi i dënuar fshihet ose gjendet në arrati, organi të shpallë edhe fletarrestim për gjetjen dhe marrjen me roje të personit të dënuar në institucionin për zbatimin e dënimit me burg.

Neni 88

(1) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve merr vendim për pagimin e shpenzimeve të bëra nga personi i dënuar për gjetjen dhe marrjen e tij me roje në institucion.

(2) Kundër vendimit nga paragrafi (1) të këtij neni personi i dënuar ka të drejtë në ankesë në këshillin penal të gjyqit kompetent për zbatimin e sanksionit në afat prej 3 ditësh nga pranimi i vendimit.

(3) Ankesa nuk e shtyn ekzekutimin e vendimit.

2. Shtyrja e fillimit të zbatimit të dënimit me burg

Neni 89

(1) Personit të dënuar, i cili gjendet në liri, me lutje të tij mund t'i shtyhet fillimi i zbatimit të dënimit me burg:

1) nëse gjendet në shërim spitalor nga ndonjë sëmundje e rëndë akute ose nga sëmundje të varësisë;

2) nëse ka ndodhur vdekje ose sëmundje e rëndë në familjen e ngushtë të personit të dënuar;

3) nëse shtyrja është e nevojshme për shkak të zbatimit përfundimit të punëve të fushës që nuk shtyhen ose punë sezonale, ose punë të shkaktuara nga fatkeqësia elementare, ose me fatkeqësi tjetër, ndërsa në familjen e personit të dënuar nuk ka fuqi tjetër pune plotësuese;

4) nëse personi i dënuar është i obliguar të kryejë punë të caktuara që vetëm më e ka filluar, kurse për shkak të moskryerjes së asaj pune do të shkaktohej dëm i konsiderueshëm;

5) nëse shtyrja e personit të dënuar i është e nevojshme për shkak të mbarimit të vitit shkollor, ose për dhënien e provimit për të cilin është përgatitur;

6) nëse së bashku me personin e dënuar janë dënuar bashkëshorti i tij, ose anëtarë tjerë të ekonomisë së përbashkët shtëpiake, ose nëse disa nga ato gjenden në vuajtjen e dënimit, kurse me dërgimin e të gjithë këtyre personave në vuajtjen e dënimit do të rrezikohet mbajtja e të moshuarve, të sëmurëve ose të anëtarëve të mitur të familjes, ose do të vihet në pyetje mbajtja normale e familjes;

7) nëse është dënuar gruaja, fëmija e së cilës është më i vogël se një vjet ose që është shtatzënë, kurse deri në lindje nuk ngelin më shumë se tre muaj; dhe

8) nëse është e nevojshme personi i dënuar një kohë të caktuar të kujdeset për ruajtjen dhe edukimin e fëmijëve ose përkujdesjen e personave të pafuqishëm për të cilët është i detyruar të kujdeset, sipas mendimit të organeve për mbrojtje sociale të komunës në të cilin territor fëmijët ose ato persona kanë vendbanim ose vendqëndrim.

(2) Zbatimi i dënimit në rastet nga pika 1) paragrafi (1) të këtij neni mund të shtyhet deri sa zgjat sëmundja, respektivisht shërimi, në rastet nga pika 2) deri pika 4) dhe pika 8) më së shumti për tre muaj, në rastet nga pika 5) deri në mbarim të vitit shkollor dhe gjashtë muaj për provim, në rastet nga pika 6) më së shumti për gjashtë muaj, ndërsa në rastet nga pika 7) deri në mbushjen e një viti të jetës së fëmijës.

(3) Personi i dënuar të cilit i është shtyrë vuajtja e dënimit në bazë të paragrafit (1) pika 1) të këtij neni, është i detyruar çdo 30 ditë të paraqesë dëshmi autentike për gjendjen e tij shëndetësore.

(4) Në rastet nga paragrafi (1) pika 1) lutje për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit mund të paraqesë edhe bashkëshorti, familjari i tij sipas gjakut në vijë të drejtë, birësuesi, i birësuari, vëllai, motra dhe përkujdesësi.

Neni 90

(1) Lutja për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit me burg paraqitet në afat prej tre ditësh nga dita e pranimit të aktit dërgues. Nëse shkaku për shtyrje nga neni 89 paragrafi (1) pika 1) dhe 2) të këtij ligji është paraqitur pas atij afati, lutja mund të paraqitet deri në ditën kur personi i dënuar duhet të paraqitet për shkak të zbatimit të dënimit.

(2) Lutjes i bashkëngjiten dëshmi autentike për shkaqet të cilat e arsyetojnë shtyrjen.

(3) Sipas lutjes për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit me burg, vendos gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, i cili është i detyruar të marrë vendim në afat prej tri ditësh pas pranimit të lutjes. Para marrjes së vendimit ai mund t'i shqyrtojë rrethanat e përmendura në lutje. Deri në marrjen e vendimit sipas lutjes shtyhet fillimi i zbatimit të dënimit.

Neni 91

Kundër vendimit të marrë sipas lutjes për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit me burg, personi i dënuar dhe prokurori publik kompetent, kanë të drejtë në ankesë në këshillin penal të gjyqit kompetent për zbatimin e sanksionit në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të vendimit të shkallës së parë. Ankesa e shtyn ekzekutimin e vendimit. Këshilli penal është i detyruar të marrë vendim sipas ankesës në afat prej tri ditësh pas pranimit të ankesës.

Neni 92

(1) Nëse personi i dënuar me ndëshkim me burg është thirrur në mbajtjen e shërbimit ushtarak ose stërvitje ushtarake, dërgohet në vuajtjen e dënimit para mbarimit të shërbimit ushtarak, respektivisht stërvitjes ushtarake.

(2) Nëse personi i cili gjatë kryerjes së shërbimit ushtarak ose gjatë kohës të stërvitjes ushtarake është dënuar me ndëshkim me burg deri gjashtë muaj për vepër penale të shkaktuar para se të fillojë me kryerjen e shërbimin ushtarak ose të stërvitjes ushtarake, do t'i shtyhet fillimi i zbatimit të dënimit deri në mbarimin e shërbimit ushtarak, respektivisht stërvitjes ushtarake.

(3) Zbatimi i dënimit i shtyhet dhe personit të dënuar me burg ose burgut për të miturit deri dy vjet, nëse është kumtuar për vepër penale të shkaktuar para se të fillojë me kryerjen e shërbimit ushtarak, ndërsa deri në mbarimin e shërbimit ushtarak nuk i ngelin më shumë se gjashtë muaj.

Neni 93

(1) Kur prokurori kompetent publik, në bazë të autorizimit ligjor do të kërkojë shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit me burg, gjykatësi për zbatimin e sanksioneve nuk do ta thërrasë personin e dënuar, e nëse veç e ka thirrur, por ende nuk ka skaduar afati për lajmërim në institucion, do të marrë vendim për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit.

(2) Shtyrja e fillimit të zbatimit të dënimit në rastet e paragrafit (1) të këtij neni zgjat deri sa prokurori publik nuk e informon gjykatësin për zbatimin e sanksioneve se mund të fillojë me zbatimin e dënimit me burg, respektivisht deri në marrjen e vendimit sipas mjetit juridik të prokurorit publik.

(3) Vendimi për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit të marrë me kërkesë të prokurorit publik, pushon të vlejë nëse prokurori publik në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të vendimit nuk përdor mjet juridik.

Neni 94

(1) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, pas procedurës së realizuar, mund ta tërheqë fillimin e shtyrë të zbatimit të dënimit me burg nëse përfundojnë shkaqet për të cilat ajo është lejuar, si dhe kur personi i dënuar nuk e ka shfrytëzuar shtyrjen e lejuar për qëllimet për të cilat ajo është dhënë.

(2) Qendra për punë sociale, prokurori publik dhe organi i punëve të brendshme do ta informojnë gjykatësin për zbatimin e sanksioneve për shkaqet për tërheqjen e vendimit për shtyrjen e dënimit me burg.

Neni 95

Shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit me burg mund ta caktojë edhe gjykatësi kompetent për vendosje sipas kërkesës për përsëritjen e procedurës penale të paraqitur në dobi të personit të dënuar, sipas kërkesës për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të aktgjykimit të plotfuqishëm dhe sipas kërkesës për ndërrimin e dënimit me burg me dënim në para, sipas kushteve të parapara me ligj.

Neni 96

(1) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve do ta hedhë si të palejuar lutjen e riparaqitur me të njëjtën bazë nga neni 89 të këtij ligji për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit.

(2) Lutja e riparaqitur nuk e shtyn fillimin e zbatimit të dënimit.

3. Pranimi i personave të dënuar

Neni 97

(1) Gjatë pranimit të personit të dënuar në institucion përcaktohet identiteti i tij në bazë të të dhënave në letërnjoftim, ose dokumenti tjetër të përshtatshëm për përcaktimin e identitetit.

(2) Të dhënat në aktgjykim për personin e dënuar, duhet të jenë identike me të dhënat e përmbajtura në dokumentet personale në bazë të të cilave përcaktohet identiteti i personit të dënuar.

(3) Nëse të dhënat nga paragrafi (2) të këtij neni nuk janë identike ose nuk mund të përcaktohet identiteti i personit të dënuar, institucioni është i detyruar që në afat prej 24 orësh të ndërmarrë masa për përcaktimin e identitetit nëpërmjet evidencës së Ministrisë për punë të brendshme.

(4) Personi i dënuar gjatë pranimit në institucion fotografohet dhe daktiloskopohet dhe bëhet skenimi i dokumentacionit.

Neni 98

(1) Të dhënat për ditën dhe orën e pranimit të personit të dënuar në institucion, identiteti i tij, numri i aktit dërgues dhe numri dhe data e aktgjykimit, të dhënat nga hetimi i personalitetit të personit të dënuar dhe raporti për gjendjen e tij shëndetësore, regjistrohen, kompletohen dhe ruhen si dokument zyrtar me natyrë sekrete, të cilat janë të afërta vetëm për personat zyrtarë.

(2) Pas pranimit, personi i dënuar dërgohet në seksionin për marrje në pyetje të personalitetit dhe për përcaktimin e trajtimit dhe veprimit me atë (seksioni pranues). Në këtë seksion personi i dënuar mbetet më së shumti 30 ditë.

(3) Në institucionet në të cilat zbatohet dënimi me burg deri tri vjet në seksionin pranues personi i dënuar mbahet deri më 15 ditë.

Neni 99

Në seksionin pranues personi i dënuar njoftohet me rendin shtëpiak të institucionit, të drejtat dhe obligimet gjatë kohës së vuajtjes së dënimit dhe mënyrën e realizimit të tyre.

Neni 100

(1) Për pranimin e personit të dënuar në institucion, menjëherë informohet gjykatësi për zbatimin e sanksioneve.

(2) Institucioni është i detyruar që për pranimin e personit të dënuar ta informojë qendrën kompetente për punë sociale.

(3) Institucioni në informimin nga paragrafi (2) të këtij neni është i detyruar të tregojë nëse personi i dënuar ka fëmijë të mitur, ose persona tjerë për të cilët kryesisht vetëm ai kujdeset.

Kreu X

POZITA E PERSONAVE TË DËNUAR

1. Klasifikimi i personave të dënuar

Neni 101

Duke u nisur nga parimet e përgjithshme për zbatimin e dënimit me burg dhe pozita e personit të dënuar të caktuar me aktgjykimin gjyqësor, si dhe nga qëllimet dhe kriteret e klasifikimit, grupi profesional të institucionit dhe drejtori përcaktojnë klasifikimin, vendosjen, programin për trajtim dhe angazhimin me punë të personit të dënuar.

2. Vendosja e personave të dënuar

Neni 102

Lokalet për vendosjen e personave të dënuar duhet t'i plotësojnë kushtet themelore higjienike dhe të jenë në përputhje me kushtet klimatike të mjedisit, të jenë të pajisura në mënyrë adekuate, ta mundësojnë ajrosjen e duhur dhe në ato të hyjë dritë e mjaftueshme e ditës.

Neni 103

(1) Lokalet në të cilat vendosen personat e dënuar, nuk guxojnë të jenë me lagështi dhe për secilin person të dënuar mesatarisht duhet të sigurohet së paku 9 m^3 hapësirë.

(2) Lokalet në të cilat qëndrojnë dhe punojnë personat e dënuar, doemos duhet t'i kenë instalimet e duhura sanitare dhe higjienike dhe të sigurohen kushte tjera për mirëmbajtjen e higjienës personale, doemos duhet të jenë të ndriçuara në mënyrë të mjaftueshme për punë dhe lexim, ashtu që personave të dënuar të mos u dëmtohet shikimi, dhe doemos duhet të jenë të ngrohta dhe të ajrosura.

(3) Të gjitha lokalet në institucion mbahen mirë dhe pastër.

(4) Si kusht i volitshëm personave të dënuar mund t'u lejohet zbukurimi i lokaleve, nëse me atë nuk prishet rendi shtëpiak.

Neni 104

(1) Personat e dënuar natën në pajtim me mundësitë e institucionit vendosen në dhoma të veçanta, përveç në rastet kur konsiderohet se vendosja e përbashkët e personave të dënuar ka përparësi të caktuara.

(2) Kur personat e dënuar vendosen në lokale të përbashkëta, me kujdes duhet të zgjidhen personat e dënuar të cilëve u përgjigjet shoqërimi me persona tjerë në këto institucione. Natën doemos duhet të ketë mbikëqyrje, në mënyrë adekuate me karakterin dhe llojin e institucionit.

(3) Vendosja e personave të dënuar në lokale të përbashkëta, nuk guxon ta tejkalojë numrin 5 në një dhomë për fjetje.

(4) Secili person i dënuar doemos duhet të ketë shtrat të veçantë.

3. Veshja dhe mbulesat e shtratit të personave të dënuar

Neni 105

(1) Personave të dënuar u sigurohet veshje.

(2) Personave të dënuar mund t'u lejohet të mbajnë veshje të tyre personale.

(3) Personave të dënuar të cilët punojnë, u sigurohet veshje pune.

(4) Veshja, veshja e brendshme dhe mbathja, duhet t'u përgjigjen kushteve klimatike dhe stinës së vitit.

Neni 106

(1) Veshja nuk guxon në cilën do mënyrë të ndikojë në formë degraduese ose nënçmuese.

(2) Veshja dhe mbathja duhet të jenë të pastra dhe në gjendje të mirë. Veshja e brendshme duhet të ndërrohet aq shpesh sa që është e nevojshme të mbahet higjiena personale.

(3) Kur personi i dënuar do të marrë leje për dalje jashtë institucionit, doemos duhet t'i lejohet mbajtja e veshjes, e cila nuk nxit vëmendjen e rrethinës.

Neni 107

(1) Personit të dënuar doemos duhet t'i sigurohet shtroja adekuate, e cila u përgjigjet kushteve klimatike.

(2) Shtroja duhet të mbahet në gjendje të mirë dhe të ndërrohet aq shpesh sa është e nevojshme të jetë gjithmonë e pastër.

4. Higjiena personale e personave të dënuar

Neni 108

(1) Personat e dënuar janë të detyruar ta mbajnë higjienën personale për çka është e nevojshme t'u sigurohet ujë dhe mjete higjienike, të domosdoshme për mbajtjen e higjienës dhe ruajtjen e shëndetit.

(2) Për shkaqe shëndetësore, si dhe për ta ruajtur dukjen e mirë dhe vetërespektimin, personave të dënuar duhet t'u mundësohet mbajtja e flokëve, qethja, ndërsa personave mashkullorë edhe rruajtja.

5. Ushqimi i personave të dënuar

Neni 109

(1) Personave të dënuar u sigurohet ushqim, i cili në ditë duhet të ketë së paku 12.500 xhulë për çdo person të dënuar.

(2) Ushqimi jepet në tri racione në ditë, në termin të zakonshëm për atë dhe të servuar në mënyrë të përshtatshme.

(3) Ushqimi doemos duhet t'u përgjigjet njohurive shkencore për mënyrën e të ushqyerit dhe doemos duhet të jetë e shumëllojtë dhe e përgatitur në mënyrë të shijshme.

(4) Ministri i Drejtësisë miraton akt për normativat e përgatitjes së ushqimit.

Neni 110

(1) Për të gjithë personat e dënuar ushqimi është i njëjtë dhe u mundësohet zgjidhje e ushqimit që përgatitet në institucion.

(2) Personat e dënuar që punojnë në punë më të rënda, marrin katër racione në ditë.

(3) Personat e dënuar të sëmurë, gratë shtatzëna dhe lehonat para dhe pas lindjes, marrin ushqim sipas llojit dhe sasisë që e përcakton mjeku.

(4) Drejtori, mjeku ose personi tjetër profesionist në institucion, secilën ditë para ndarjes së ushqimeve e kontrollojnë kualitetin e ushqimit edhe atë që do ta caktojnë e shkruajnë në librin kontrollues.

(5) Personave të dënuar në secilën kohë u sigurohet ujë i shëndetshëm për pije.

6. Pushimi i personave të dënuar

Neni 111

Personat e dënuar kanë të drejtë në pushim prej tetë orësh pandërprerë gjatë ditës dhe një ditë pushim gjatë javës.

Neni 112

Personave të dënuar doemos duhet t'u sigurohet që jashtë lokaleve të mbyllura t'i kalojnë së paku dy orë në ditë.

7. Puna e personave të dënuar

Neni 113

(1) Personat e dënuar punojnë në mënyrë të përshtatshme me aftësitë e tyre fizike dhe psikike, të cilat i përcakton mjeku i institucionit.

(2) Gjatë përcaktimit të angazhimit të punës, duke pasur parasysh mundësitë e institucionit, do të mbahet llogari edhe për dëshirën e personit të dënuar për kryerjen e punëve të caktuara.

Neni 114

(1) Puna e personave të dënuar organizohet dhe bëhet sipas rregullit në njësitë ekonomike në institucion.

(2) Personat e dënuar me trajtim të repartit të hapur, mund të punojnë edhe jashtë institucionit. Personat e dënuar me trajtim të repartit gjysmë të hapur, mund të punojnë përkohësisht edhe nën mbikëqyrje në persona juridik dhe në institucione tjera, nëse sigurohen kushte për zbatimin e dënimit me burg të përcaktuar me këtë ligj dhe nëse janë siguruar kushte minimale teknike për punë.

(3) Personi i dënuar me dënim me burg deri 6 muaj për vepër penale që nuk është e lidhur me natyrën e punës, gjatë orarit të punës mund të punojë te personi juridik ku ka punuar para mbajtjes së burgut.

(4) Pëlqim për punë jashtë institucionit jep drejtori i Drejtorisë, i cili lidh marrëveshje me personin juridik, respektivisht institucionin dhe siguron pëlqim me shkrim të personit të dënuar.

Neni 115

(1) Orari i plotë i punës i personave të dënuar, është 40 orë në javë.

(2) Me përjashtim, orari i plotë i punës i personave të dënuar mund të zgjasë edhe më shumë se 40 orë në javë, në rastet edhe nën kushtet e përcaktuara me ligj.

(3) Jashtë orarit të plotë të punës, personat e dënuar mund të punojnë më së shumti deri dy orë në ditë në punë të nevojshme për mirëmbajtjen e higjienës dhe të punëve tjera vijuese të domosdoshme për jetë normale në institucion.

(4) Personave të dënuar, të cilët vijojnë mësimin e shkollës fillore ose të mesme, u shkurtohet zgjatja e orarit të plotë të punës.

Neni 116

(1) Personat e dënuar kanë të drejtën e kompensimit për punën.

(2) Lartësia e kompensimit përcaktohet varësisht nga lloji, sasia dhe kualitetit i prodhimit dhe i punës që e ka realizuar personi i dënuar, profesionalizimi të tij për kryerjen e atij lloji të punës, angazhimi në punën dhe kontributi për zvogëlimin e shpenzimeve në prodhim.

(3) Për kompensimet dhe për shpërblimet për punën e personave të dënuar, nuk paguhet tatim dhe kontribute tjera.

(4) Me akt të përgjithshëm të ministrit të Drejtësisë në pajtim me dispozitat e këtij ligji, më së afërmi përcaktohet kompensimi dhe shpërblimi për punën e personave të dënuar, si dhe për personat të cilët pa fajin e tyre nuk punojnë, u sigurohen mjetet më të nevojshme për plotësimin e nevojave personale.

Neni 117

(1) Personat e dënuar të cilët pa fajin e tyre janë përkohësisht të paaftë për punë për shkak të sëmundjes, kanë të drejtë në kompensim nga mjetet e realizuara nga puna e personave të dënuar, me zbatimin adekuat të dispozitave të përgjithshme për sigurim shëndetësor.

(2) Personat e dënua të cilët pa fajin e tyre nuk punojnë ndërsa nuk kanë mjete personale, institucioni ua siguron mjetet më të domosdoshme për plotësimin e nevojave personale.

Neni 118

Nga kompensimi për punë personi i dënuar 70% mund t'i shfrytëzojë për plotësimin e nevojave personale, ndërsa pjesa tjetër prej 30% ruhet si mjete të depozituara në institucion dhe i jepet personit të dënuar gjatë lëshimit nga vuajtja e dënimit, ose me kërkesë të tij gjatë vuajtjes së dënimit i jepet familjes së tij.

Neni 119

Për zbulime dhe përparime teknike të realizuara gjatë vuajtjes së dënimit, personave të dënuar u takojnë të drejtat sipas dispozitave të përgjithshme.

Neni 120

(1) Personat e dënuar, të cilët gjatë kohës së vuajtjes së dënimit kanë punuar më shumë se 6 muaj, duke përfshirë edhe kohën për shërim për shkak të lëndimit në punë ose sëmundjes profesionale, kanë të drejtë në pushim të pandërprerë gjatë një viti, sipas dispozitave të përgjithshme.

(2) Nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe, pushimi shfrytëzohet në lokale të veçanta të institucionit. Qëndrimi në këto institucione gjatë pushimit vjetor, duhet të organizohet ashtu që të mundësojë relaksim, rekreim dhe pushim të personit të dënuar.

(3) Gjatë kohës së shfrytëzimit të pushimit, personi i dënuar merr kompensim për punë sikur të ketë punuar.

Neni 121

(1) Lokalet dhe punëtoritë në të cilat punojnë personat e dënuar, pajisen në mënyrë bashkëkohore.

(2) Gjatë organizimit të lokaleve dhe punëtorive mbahet llogari për mbrojtjen ekologjike të mjedisit jetësor, të tokës, ajrit dhe ujërave, nga të gjitha llojet e ndotjes.

Neni 122

(1) Personat e dënuar gjatë punës shfrytëzojnë kushte minimale teknike për mbrojtje gjatë punës, sipas dispozitave të përgjithshme.

(2) Personat e dënuar kanë të drejtë në sigurim invalidor për fatkeqësi në punë ose sëmundje profesionale.

8. Sigurimi pensional i personave të dënuar

Neni 123

Personave të dënuar gjatë kohës së vuajtjes së dënimit, u pranohet në stazhin pensional koha që pandërprerë do ta kalojnë në punë me orar të plotë të punës sipas dispozitave të përgjithshme, nëse nga kompensimi për punë i paguajnë kontributet e përcaktuara.

9. Sigurimi shëndetësor i personave të dënuar

Neni 124

(1) Në institucion detyrimisht punësohet mjek, i cili kujdeset për gjendjen shëndetësore të personave të dënuar.

(2) Personat e dënuar kanë të drejtë në sigurim shëndetësor sipas dispozitave të përgjithshme.

(3) Personave të dënuar u sigurohet ndihmë e nevojshme mjekësore dhe shërim spitalor sipas dispozitave të përgjithshme.

(4) Shpenzimet për sigurim shëndetësor të personave të dënuar bien në barrë të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë.

Neni 125

(1) Mjeku doemos duhet ta kontrollojë secilin person të dënuar dhe ta konstatojë gjendjen e tij shëndetësore gjatë pranimit të vuajtjes së dënimit dhe gjatë lëshimit nga institucioni.

(2) Të dhënat për gjendjen shëndetësore barten në fletën personale të personit të dënuar.

Neni 126

Personat e dënuar te të cilët do të konstatohen çrregullime fizike dhe shpirtërore, si dhe varshmëri të caktuara, i nënshtrohen trajtimit mjekësor në institucion, ndërsa kur ajo është e nevojshme në bazë të konstatimit mjekësor udhëzohet në institucion adekuat shëndetësor.

Neni 127

Personat e dënuar për të cilët dyshohet se vuajnë nga ndonjë sëmundje ngjitëse, ose te të cilët është vërejtur se kanë dëmtime fizike ose shpirtërore që mund ta pengojnë përputhjen në mjedis, sipas konstatimit dhe udhëzimit të mjekut, do të vendosen në lokale të veçanta të institucionit.

Neni 128

Personat e dënuar, të cilët gjatë kohës së vuajtjes së dënimit do të sëmuren shpirtërisht ose do të tregojnë çrregullime të rënda psikike të përcaktuara nga mjeku-psikiatër, institucioni do t'i udhëzojë në institucionin adekuat shëndetësor në shërim dhe ruajtje deri sa nuk mbaron nevoja nga shërimi dhe ruajtja e mëtejmë e tyre, që përcaktohet sipas dispozitave të përgjithshme.

Neni 129

(1) Personi i dënuar i sëmurë, mund të kërkojë kontroll mjekësor specialistik në shpenzim të tij, nëse kontrollin e tillë nuk e përcakton mjeku i institucionit.

(2) Për kërkesën e personit të dënuar vendos drejtori i institucionit pas sigurimit të mendimit nga mjeku i institucionit.

Neni 130

Koha e kaluar në shërim personit të dënuar i llogaritet në kohën e kaluar në vuajtjen e dënimit me burg.

Neni 131

(1) Nëse personi i dënuar me refuzimin e përdorimit të ushqimit ose me refuzimin e shërimit e sjell në rrezik jetën e tij ose shëndetin, ndaj tij mund të përdoren masat e domosdoshme mjekësore edhe pa pëlqimin e tij për shkak ushqimit dhe shërimit.

(2) Për shpenzimet për zbatimin e masave të domosdoshme mjekësore nga paragrafi (1) nga ky nen, vendos drejtori i institucionit, në pajtim me rendin shtëpiak të institucionit.

Neni 132

Për secilën sëmundje të rëndë dhe për prishjen më të rëndë të gjendjes shëndetësore të personit të dënuar, institucioni do ta informojë familjen e tij.

Neni 133

Mbi personat e rinj të rritur së paku një herë në vit bëhet kontroll sistematik.

Neni 134

(1) Grave të dënuar gjatë kohës së shtatzënisë, lindjes dhe amësisë në lidhje me mungesën nga puna, zbatohen dispozitat e përgjithshme.

(2) Grave të dënuara shtatzëna dhe lehonive, u sigurohet përkujdesje profesionale mjekësore.

(3) Gratë e dënuara shtatzëna me propozim të mjekut dërgohen në seksionin e lindjes në institucion sipas rregullit, katër javë para lindjes.

(4) Gratë e dënuara shtatzëna sipas rregullit, lindin në institucionet e përgjithshme shëndetësore, përveç në rastet kur në institucion sigurohen kushtet e nevojshme për lindje të sigurt të gruas së dënuar shtatzënë.

(5) Në seksionin e lindjes lehona e dënuar sipas rregullit mbetet deri në mbushjen e një viti të jetës së fëmijës, nëse nuk lëshohet para asaj kohe nga vuajtja e dënimit.

(6) Në librin amëz të të lindurve nuk guxon të jetë e dhëna se fëmija ka lindur në institucionin ndëshkues-korrektues.

10. Shkollimi i personave të dënuar

Neni 135

(1) Në institucionet, detyrimisht organizohet shkollimi fillor si pjesë e sistemit të përgjithshëm të arsimit dhe edukimit.

(2) Shkollimi i personave të dënuar mund të organizohet në vetë institucionin, ose në vendin e selisë së institucionit.

(3) Ministria e Arsimit dhe Shkencës është e detyruar ta organizojë dhe financojë arsimin fillor të personave të dënuar me propozim të Drejtorisë.

Neni 136

(1) Personave të dënuar që do ta mbarojnë llojin adekuat dhe shkallën e arsimit u jepet dëftesë.

(2) Në dëftesë nuk guxon të shihet se arsimi dhe edukimi është marrë në institucionin ndëshkues-përmirësues.

(3) Personit të dënuar mund t'i lejohet shkollim i jashtëzakonshëm në shpenzim të tij në të gjitha llojet e institucioneve të arsimit në liri nëse me atë nuk prishet rendi shtëpiak dhe puna në institucion.

Neni 137

Institucionet mund të organizojnë edhe forma të veçanta për aftësim profesional të personave të dënuar në formë të kurseve, seminareve dhe llojeve tjera të aftësimit profesional me punë praktike, në pajtim me dispozitat e përgjithshme për aftësim profesional.

11. Aktivitetet e lira sporti dhe rekreimi i personave të dënuar

Neni 138

(1) Në institucione doemos duhet të sigurohen kushte për organizimin dhe zhvillimin e sportit, rekreimit dhe aktivitetet tjera të lira, me rëndësi për mbajtjen e shëndetit fizik dhe shpirtëror të personave të dënuar.

(2) Programi për aktivitete sportive, rekreative, fitimi dhe plotësimi i nevojave kulturore-artistike dhe nevojat tjera të personave të dënuar, rregullohen si pjesë përbërëse e trajtimit dhe aftësimit të personit të dënuar. Për atë qëllim sigurohen hapësira e domosdoshme dhe pajisja në institucion.

Neni 139

(1) Institucionet kanë biblioteka.

(2)Personat e dënuar mund të shfrytëzojnë libra dhe shtypin ditor në gjuhën maqedonase dhe në gjuhën dhe alfabetin e pjesëtarëve të bashkësive etnike, ose në gjuhën e vendit në të cilën flet personi i dënuar.

(3) Librat dhe shtypin ditor personat e dënuar mund t'i shfrytëzojnë nga biblioteka ose t'i sigurojnë vetë.

(4) Personave të dënuar u mundësohet shfrytëzimi edhe i mjeteve tjera për informim dhe komunikim publik.

12. Puna edukative me personat e dënuar

Neni 140

(1) Puna edukative me personat e dënuar, e përcaktuar me program, realizohet me kujdes të veçantë edhe për zgjidhjen e problemeve personale dhe të përbashkëta të personave të dënuar, me biseda të veçanta dhe grupore dhe me zbatimin e metodave dhe procedurave adekuate të trajtimit.

(2) Për shkak të ndikimit edukativ, si formë e punës shfrytëzohet edhe vetorganizimi dënues, veçanërisht lidhur me çështjet për përmirësimin e kushteve për jetën dhe punën e përbashkët dhe për zgjidhjen e problemeve të personave të veçantë të dënuar.

13. Kënaqja e nevojave fetare të personave të dënuar

Neni 141

Personave të dënuar u lejohet t'i kënaqin ndjenjat dhe nevojat e tyre fetare në pajtim me kushtet dhe mundësitë e institucionit.

14. Kontaktet me botën e jashtme të personave të dënuar

a) Letërkëmbimi

Neni 142

(1) Personi i dënuar ka të drejtë të bëjë letërkëmbim.

(2) Në institucionet me karakter të mbyllur dhe në repartet e mbyllura, letërkëmbimi bëhet nën mbikëqyrjen e institucionit.

(3) Drejtori i institucionit do të pengojë dërgimin e letrës, nëse kjo është e nevojshme për mbrojtjen e personalitetit të personit të dënuar, ose për shkak sigurisë së institucionit.

(4) Personi i dënuar ka të drejtë pa kufizime të këmbejë letër me mbrojtësin e vet, organet e pushtetit shtetëror dhe me organizatat ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të njeriut.

b) Telefonimi

Neni 143

(1) Personit të dënuar mund t'i lejohet bisedë telefonike.

(2) Me kërkesë të familjes, telefonata me personin e dënuar do të lejohet nëse është e nevojshme që personit të dënuar diçka urgjentisht t'i lajmërohet që nuk duron shtyrje.

(3) Biseda telefonike në institucion me karakter të mbyllur dhe në repart të mbyllur, mund të bëhet në prezencë të personit zyrtar.

v) Vizitat

Neni 144

Personat e dënuar kanë të drejtë të pranojnë vizita nga anëtarët e familjes më të ngushtë, ndërsa me leje të drejtorit të institucionit, mund t'i vizitojnë edhe personat tjerë.

Neni 145

(1) Personin e dënuar, me kërkesë të tij, ka të drejtë ta vizitojë mbrojtësi ose i autorizuari që e përfaqëson në punët e tij juridike dhe punët tjera.

(2) Vizita e mbrojtësit bëhet pa prezencën e personit zyrtar.

Neni 146

(1) Nëse është i dënuar shtetas i huaj, personi pa shtetësi ose i ikuri, përfaqësuesi konsullor i shtetit të tij ose shtetit që i mbron interesat e tij, mund ta vizitojnë personin e dënuar në pajtim me dispozitat e të drejtës ndërkombëtare, me kusht të reciprocitetit.

(2) Përfaqësuesi konsullor është i detyruar paraprakisht ta paraqesë dhe ta caktojë vizitën në institucion në të cilën personi e vuan dënimin.

Neni 147

Gjatë kryerjes së vizitës, punëtori i autorizuar i institucionit, nëse ajo është e duhur për shkak të sigurisë mund ta kontrollojë personin që e bën vizitën.

Neni 148

(1) Vizita personit të dënuar mund të zgjasë deri 60 minuta.

(2) Me rendin shtëpiak të institucionit përcaktohet koha, mënyra dhe kohëzgjatja e vizitës.

Neni 149

(1) Drejtori i Drejtorisë do t'u mundësojë vizitë përfaqësuesve ose personave të autorizuar të organeve shtetërore dhe të trupave tjerë të cilët në pajtim me këtë ligj, dispozitat e përgjithshme dhe të drejtës ndërkombëtare, bëjnë mbikëqyrje mbi punën e institucioneve ndëshkuese-përmirësuese.

(2) Drejtori i Drejtorisë do t'u mundësojë vizitë përfaqësuesve ose personave të autorizuar të organeve kompetente shtetërore të bëjnë shikim dhe grumbullim të të dhënave të nevojshme për mbajtjen e procedurës penale.

(3) Drejtori i Drejtorisë mund t'u lejojë vizitë përfaqësuesve të:

1) institucioneve dhe shoqatave të cilat merren me mbrojtjen e të drejtave të njeriut të personave të dënuar;

2) mjeteve të informimit publik; dhe

3) institucioneve, institucioneve arsimore-shkencore, shoqatave dhe personave të cilët merren me studimin e pengimit dhe preventivën e kriminalitetit.

(4) Vizituesi është i detyruar të paraqesë kërkesë me shkrim me arsyetim për qëllimin e vizitës.

(5) Drejtori i Drejtorisë vizituesit nga paragrafi (3) të këtij ligji mund t'i lejojë bisedë me persona të dënuar.

(6) Drejtori i Drejtorisë mund të lejojë fotografimin e objekteve të institucionit ndëshkues-përmirësues. Të punësuarit, si dhe personat e dënuar në institucionet ndëshkues-përmirësues, mund të fotografohen vetëm me pëlqimin e tyre.

(7) Vizituesve do t'u tërhiqet vërejtja se cilat të dhëna janë fshehtësi zyrtare dhe profesionale dhe se mund të botohen vetëm pas marrjes së pëlqimit nga drejtori i Drejtorisë.

(8) Vizita e personave nga paragrafi (3) nga ky nen mund të shtyhet ose shkurtohet për shkaqe të sigurisë.

(9) Në institucionet bëhet kontrolli i vizituesve nga paragrafi (1), paragrafi (2) dhe paragrafi (3) nga ky nen.

Neni 150

Personi i dënuar ka të drejtë ta refuzojë fotografimin, incizimin si dhe takimin me vizituesin.

g) Pranimi i dërgesave

Neni 151

(1) Personat e dënuar kanë të drejtë të pranojnë dërgesa.

(2) Lloji i lëndëve dhe pesha e dërgesës përcaktohen me rendin shtëpiak të institucionit.

(3) Para dorëzimit të dërgesës ajo kontrollohet në prezencë të personit të dënuar.

(4) Personat e dënuar kanë të drejtë të pranojnë dërgesë parash, me të cilën disponojnë në pajtim me rendin shtëpiak të institucionit.

15. Kurorëzimi i personave të dënuar

Neni 152

(1) Gjatë kohës së vuajtjes së dënimit personi i dënuar mund të lidhë kurorë.

(2) Nëse nuk ekzistojnë kushte që kurorëzimi të bëhet para organit kompetent në liri, lidhja e kurorës organizohet në lokal të veçantë të institucionit.

16. Lehtësimet e personave të dënuar

Neni 153

(1) Për sjellje të mirë dhe për kontribut në punë, si dhe për nxitjen e sjelljes së mirë dhe për krijimin e ndjenjës së përgjegjësisë dhe për interes dhe bashkëpunim në trajtimin që zbatohet në institucion, personave të dënuar mund t'u jepen lehtësime të veçanta, siç janë:

- vizita të vazhduara ose vizita pa mbikëqyrje në lokalet e institucionit,
- qëndrim me partnerin e kurorëzuar ose të pakurorëzuar në lokal të veçantë pa mbikëqyrje,
- vizita jashtë lokaleve të institucionit,
- dalje të lirë nga institucioni deri 7 orë,
- pushum deri 15 ditë gjatë vitit, me atë që pushimi gjatë muajit nuk mund të jetë më i gjatë se tri ditë, dhe
- shfrytëzim të plotë ose të një pjese të pushimit jashtë institucionit.

(2) Për shkak të vonimit të paarsyeshëm gjatë kthimit nga dalja jashtë institucionit më shumë se 24 orë, drejtori i institucionit do të japë urdhër për shpalljen e urdhër arrestimit.

(3) Koha e vonimit të paarsyeshëm nga dalja jashtë institucionit më gjatë se 24 orë, nuk konsiderohet në vuajtjen e dënimit.

(4) Kushtet dhe mënyra e dhënies së lehtësimeve nga paragrafi (1) nga ky nen dhe llojet tjera të shpërblimeve duke marrë parasysh llojin e institucionit, përcaktohen me rendin shtëpiak të institucionit.

17. Zhvendosja e personave të dënuar

a) Përparimi i personave të dënuar

Neni 154

(1) Personat e dënuar gjatë vuajtjes së dënimit, varësisht prej rezultateve të edukimit, sjelljes dhe kontributit në punë, mund të përparojnë nga institucioni i tipit të mbyllur në gjysmë të hapur ose tipit të hapur, respektivisht në repartet adekuate të institucionit të njëjtë, ndërsa me kërkesë të tyre personat e dënuar mund të përparojnë nga institucioni i llojit më liberal në të hapur, ose repart gjysmë të hapur të institucionit nga lloji më rigoroz ose nga njëri institucion në institucionin tjetër të të njëjtit lloj, nëse ekzistojnë shkaqe të arsyeshme që do të kontribuojnë për risocializimin e tyre më të suksesshëm.

(2) Dispozita më të përafërta për kohën që duhet ta kalojë dhe kushtet që duhet t'i plotësojë personi i dënuar në institucion nga lloji i caktuar, ose në repart adekuat të institucionit të llojit të përgjithshëm, përcaktohen me këtë ligj dhe me aktin e përgjithshëm që e miraton drejtori i Drejtorisë.

Neni 155

(1) Për përparimin e personave të dënuar nga një në institucion tjetër, vendos drejtori i Drejtorisë me propozim të drejtorit të institucionit ose me kërkesë të personit të dënuar.

(2) Për përparimin e personave të dënuar nga një repart në një repart tjetër të institucionit, me kushtet nga neni 154 nga ky ligj, vendos drejtori i institucionit.

(3) Kërkesë të dytë për përparim personi i dënuar mund të paraqesë pas skadimit të 3 muajve nga vendimi i plotfuqishëm me të cilin është vendosur me kërkesën paraprake të tij.

b) Regresimi i personave të dënuar

Neni 156

(1) Nëse personi i dënuar me sjelljen e vet dhe raportin ndaj punës nuk e arsyeton besimin për udhëzim ose përparim në institucion me lloj më të lirë, mund të kthehet nga institucioni i llojit më liberal në institucion të llojit më rigoroz, respektivisht në repart adekuat të institucionit të njëjtë.

(2) Për kthimin e personit të dënuar nga institucioni i llojit më liberal në institucion të llojit më rigoroz me propozim të drejtorit të institucionit vendos drejtori i Drejtorisë.

(3) Për kthimin e personit të dënuar nga lloji gjysmë i hapur respektivisht nga lloji i hapur në repart të mbyllur në institucionin e njëjtë, vendos drejtori i institucionit.

v) Transferimi i personave të dënuar

Neni 157

(1) Personi i dënuar me lutje të tij ose me propozim të drejtorit të institucionit, mund të transferohet në vuajtjen e mëtejmë të dënimit me burg nga një institucion në institucion tjetër të të njëjtit lloj kur me qëndrimin e mëtejmë në atë institucion i është rrezikuar jeta ose integriteti fizik, ose për shkak të qëndrimit të tij në institucion të personit tjetër të dënuar ose kur me qëndrimin e tij në institucion rrezikohet gjendja e sigurisë në institucion.

(2) Personi i dënuar mund të transferohet në vuajtjen e mëtejme të dënimit me burg nga një institucion në institucion tjetër të llojit të ndryshëm vetëm me propozim të drejtorit të institucionit, kur me qëndrimin e mëtejmë në atë institucion rrezikohet gjendja e sigurisë në institucion, jeta e tij dhe integriteti i tij fizik ose integriteti i ndonjë të dënuari tjetër, ose kur për shkak të kapacitetit të mbushur të institucionit nuk ka kushte për zbatim normal ose të sigurt të zbatimit të dënimit me burg, ose për shkak të racionalizimit të procedurës gjyqësore që mbahet kundër personit të dënuar gjatë kohës së vuajtjes së dënimit para gjyqit jashtë selisë së institucionit ku e vuan dënimin, ose nga shkaqe për të cilat është i domosdoshëm sigurimi shëndetësor adekuat.

(3) Për transferimin vendos drejtori i Drejtorisë.

(4) Kundër vendimit të drejtorit të Drejtorisë mund të paraqitet ankesë në afat prej 8 ditësh pas pranimit të vendimit te ministri i Drejtësisë.

18. Ndërprerja e vuajtjes së dënimit të personave të dënuar

Neni 158

(1) Me lutje të personit të dënuar ose me propozim të drejtorit të institucionit, në bazë të mendimit të shërbimit shëndetësor të burgut dhe me mendim paraprak të prokurorit publik kompetent, gjykatësit për zbatim të sanksioneve, mund ta ndërpresë vuajtjen e dënimit më shumë se 30 ditë për shkak të shërimit, kur nuk ekzistojnë kushte që shërimi të bëhet në institucion ose institucioni ta dërgojë në institucion adekuat shëndetësor.

(2) Kopje nga vendimi i dërgohet edhe prokurorit publik kompetent.

(3) Personi i dënuar të cilit i është lejuar ndërprerja e vuajtjes së dënimit për shkak shërimit, është i detyruar që secilin muaj të paraqesë vërtetim te gjykatësi për zbatimin e sanksioneve për gjendjen e tij shëndetësore. Nëse konstatohet se kanë përfunduar shkaqet për të cilat është lejuar ndërprerja e dënimit, gjykatësi për zbatimin e sanksioneve do ta vë jashtë fuqisë vendimin për ndërprerjen e dënimit.

(4) Propozim për vënien jashtë fuqisë të vendimit mund të paraqesë edhe prokurori publik kompetent. Me propozimin, prokurori publik mund të kërkojë që gjykatësi për zbatimin e sanksioneve të bëjë kontrolle mjekësore të pavarura ndaj personit të dënuar.

(5) Kundër vendimit të marrë lidhur me lutjen për ndërprerje të vuajtjes së dënimit, personi i dënuar dhe prokurori publik kompetent kanë të drejtë ankese në këshillin penal të gjyqit kompetent për zbatimin e sanksioneve.

Neni 159

(1) Personave të dënuar të cilëve u është shqiptuar dënimi me burg, drejtori i Drejtorisë mund t'ua ndërpret vuajtjen e dënimit në kohëzgjatje prej 30 ditësh, nga shkaqet e përmendura në nenin 89 nga ky ligj.

(2) Kundër vendimit të drejtorit të Drejtorisë, personi i dënuar ka të drejtë ankese te ministri i Drejtësisë në afat prej 3 ditësh nga pranimi i vendimit.

Neni 160

Koha e kaluar në ndërprerjen e dënimit nuk llogaritet në vuajtjen e dënimit.

Neni 161

Nëse pas skadimit të kohës së ndërprerjes së dënimit nga nenet 158 dhe 159 nga ky ligj, personi i dënuar nuk paraqitet në vuajtjen e mëtejme të dënimit, institucioni menjëherë për këtë do ta informojë gjykatësin për zbatimin e sanksioneve, i cili do të ndërmarrë masa ligjore për dërgimin e personit të dënuar në vuajtjen e mëtejmë të dënimit me burg.

Neni 162

Ndërprerjen e vuajtjes së dënimit mund ta caktojë edhe gjykatësi kompetent kur vendos sipas disa mjeteve të jashtëzakonshme juridike të paraqitura nga palët në procedurën penale.

19. Raporti i personit zyrtar ndaj personave të dënuar

Neni 163

(1) Personat zyrtarë në institucionet lidhur me zbatimin e obligimeve të tyre të punës, realizimin e trajtimit dhe në përgjithësi, në kontaktet ose komunikimin me personat e dënuar, duhet të sillen me kujdes të merituar ndaj personalitetit të tyre, qasje të qetë, tolerancë, taktikë, seriozitet dhe me fuqi dhe drejtësi të domosdoshme, që do ta nxit vetërespektimin dhe ndjenjën e tyre të përgjegjësisë personale.

(2) Personat zyrtarë obligimet e tyre duhet t'i realizojnë me nder dhe në mënyrë të paanshme, pa dashakeqësi dhe qëllim të keq, në mënyrë të pavarur nga pozita, gjinia, raca, nacionaliteti, besimi fetar dhe nga bindjet politike të personave të dënuar.

Neni 164

Gjatë kohës së punës dhe pas mbarimit të obligimeve të punës, personat zyrtarë me pamjen dhe me sjelljen e tyre duhet t'u shërbejnë si shembull personave të dënuar, vazhdimisht duke pasur parasysh rëndësinë e funksionit dhe qëllimet që duhet të arrihen nga puna me personat e dënuar, ku vend të rëndësishëm ka edhe sjellja e tyre personale.

Neni 165

(1) Drejtoria dhe personat zyrtarë i ndërmarrin masat e nevojshme për arritjen dhe mirëmbajtjen në nivel të lartë të profesionalizmit dhe zgjerimit të diturive dhe kompetencës së personalitetit të cilët në mënyrë të drejtpërdrejtë kryejnë punë në trajtimin e personave të dënuar.

(2) Për realizimin e punëve nga paragrafi (1) të këtij neni, ministri i Drejtësisë miraton program për profesionalizimin e vazhdueshëm të personave zyrtarë në institucione.

(3) Ministri i Drejtësisë miraton kodeks për sjellje të personave zyrtarë në kryerjen e detyrave të punës.

20. Mbrojtja e të drejtave të personave të dënuar me përdorimin e mjeteve juridike

a) Këshillat juridike dhe mjetet juridike të personave të dënuar

Neni 166

(1) Drejtoria është e detyruar t'u japë informata dhe ndihmë juridike personave të dënuar lidhur me shfrytëzimin e mjeteve juridike dhe marrjen e veprimeve për shkak të mbrojtjes së të drejtave të tyre.

(2) Personi i dënuar i cili është analfabet, mjetin juridik ose shkresën tjetër mund ta japë edhe në procesverbal në institucion.

Neni 167

(1) Personat e dënuar për mbrojtjen e të drejtave të tyre në lidhje me pozitën dhe trajtimin në institucion, për çështjet lidhur me dënimin, si dhe për mbrojtjen e familjes dhe interesave të saj, kanë të drejtë të paraqesin mjete juridike, parashtresa dhe shkresa tjera në organet dhe institucionet tjera kompetente dhe nga ato të marrin përgjigje.

(2) Mjetet juridike, parashtresat, shkresat tjera nga paragrafi (1) të këtij neni dhe përgjigjet e marra, dërgohen dhe merren nëpërmjet institucionit.

(3) Në mjetin juridik, parashtresë dhe në shkresa tjetra dhe mbështjellësit e përgjigjeve të marra në institucion, do të konstatohet koha dhe data e pranimit dhe menjëherë do të udhëzohen te adresuesi, respektivisht përgjigja do t'i dorëzohet personit të dënuar.

(4) Personat e dënuar kanë të drejtën e diskrecionit në paraqitjen e mjeteve juridike.

Neni 168

Personat e dënuar kanë të drejtë ankese gojore te drejtori i institucionit ose te personi i autorizuar nga ai për të drejtën e cenuar ose të ndonjë padrejtësie tjetër të bërë.

Neni 169

(1) Personat e dënuar kanë të drejtë edhe në ankesë me shkrim te drejtori i institucionit, në afat prej 8 ditësh nga dita e cenimit të së drejtës ose nga marrja e njohurisë së cenimit të së drejtës.

(2) Personat analfabetë kanë të drejtë që ankesën me shkrim nga paragrafi (1) i këtij neni ta paraqesin në procesverbal para personit zyrtar të institucionit të autorizuar nga drejtori i institucionit.

Neni 170

(1) Drejtori i institucionit është i detyruar t'i studiojë arsyet e ankesës dhe të merr vendim në afat prej 8 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

(2) Kundër vendimit të drejtorit të institucionit ose nëse drejtori nuk përgjigjet ndaj ankesës së paraqitur në afatin e paraparë në paragrafin (1) të këtij neni, personi i dënuar ka të drejtë ankese në afat prej 8 ditësh te drejtori i Drejtorisë.

Neni 171

(1) Drejtori i Drejtorisë është i detyruar t'i studiojë konstatimet e ankesës dhe të marrë vendim në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

(2) Vendimi i drejtorit të Drejtorisë nga paragrafi (1) i këtij neni është definitiv dhe personi i dënuar ka të drejtë në mbrojtje gjyqësore.

(3) Personi i dënuar ka të drejtë në mbrojtje gjyqësore edhe në rast, nëse nuk merr përgjigje nga Drejtoria në afatin e paraparë në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 172

Kundër vendimit të gjyqit kompetent për ndërprerjen e dënimit më shumë se 30 ditë, si dhe në raste tjera të përcaktuara me këtë ligj, personi i dënuar dhe prokurori publik kompetent, kanë të drejtë ankese në gjyqin më të lartë në afat prej 3 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Neni 173

(1) Nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe, ankesa e personit të dënuar nuk e shtyn zbatimin e aktvendimit kundër të cilit është paraqitur ankesë.

(2) Procedura për mbrojtjen e të drejtave të personave të dënuar me përdorimin e mjeteve juridike, është urgjente.

b) E drejta për ankesë e personave të dënuar në trupat dhe organet ndërkombëtare

Neni 174

(1) Personi i dënuar mund të paraqesë kërkesë në Komitetin evropian për preventivë nga tortura dhe veprimit jonjerëzor dhe në Komisarin e lartë për të drejtat e njeriut të Kombeve të Bashkuara kur konsideron se i janë cenuar të drejtat themelore të njeriut gjatë vuajtjes së dënimit.

(2) Me kërkesë të trupave nga paragrafi (1) të këtij neni, drejtori i Drejtorisë plotësisht do t'i hulumtojë konstatimet e personit të dënuar edhe për konstatimin, nëpërmjet Ministrisë së drejtësisë, do ta informojë trupin adekuat, respektivisht organin.

(3) Drejtori i Drejtorisë do t'u mundësojë përfaqësuesve të trupit, respektivisht organit nga paragrafi (1) të këtij neni shikim të drejtpërdrejtë dhe bisedime me të dënuarit dhe me personat zyrtarë për përcaktimin e gjendjeve me kërkesë të personit të dënuar të drejtuar trupit, respektivisht organit.

21. Mbrojtja e të drejtave të bashkëpunëtorëve të drejtësisë

Neni 175

(1) Bashkëpunëtori i drejtësisë, i cili gjendet në vuajtjen e dënimit me burg në Republikën e Maqedonisë, gëzon mbrojtje të veçantë të përcaktuar me akt të veçantë të miratuar nga ministri i Drejtësisë.

(2) Bashkëpunëtori i drejtësisë nga shteti tjetër do të pranohet në vuajtjen e dënimit me burg në Republikën e Maqedonisë në pajtim me procedurën e përcaktuar me dispozitat ligjore pozitive dhe me marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare.

Kreu XI

RUAJTJA E RENDIT DHE DISIPLINËS

1. Detyra e personave të dënuar për ruajtjen e rendit dhe disiplinës

Neni 176

(1) Rendi dhe disiplina ruhen në interes të sigurisë së institucionit, që të mundësohet jetë e përbashkët e personave të dënuar dhe për arritjen e qëllimeve të trajtimit.

(2) Personat e dënuar janë të detyruar t'u përmbahen dispozitave të këtij ligji dhe rendit shtëpiak, t'i plotësojnë obligimet e programit për trajtim dhe t'u bashkëngjiten urdhrave të personave zyrtarë.

2. Përgjegjësia disiplinore dhe materiale e personave të dënuar

Neni 177

(1) Cenimet disiplinore mund të jenë cenime më të rënda dhe më të lehta.

(2) Cenimet më të rënda janë:

- mosrealizimi i urdhrit të personit zyrtar, me çka do të shkaktoheshin dëmtime më të mëdha në punën e institucionit;
- sulm fizik mbi personin zyrtar ose personin tjetër të dënua;
- futja ose përgatitja e lëndëve që mund të shfrytëzohen për sulm, ikje ose për kryerjen e veprës penale;
- ikja nga vuajtja e dënimit me burg;
- keqpërdorimi i shpërblimeve të ndara;
- futja ose përpunimi i pijeve alkoolike dhe mjeteve narkotike, konsumimi i tyre ose shpërndarje;
- cenimi me qëllim i dispozitave për mbrojtje gjatë punës, mbrojtja nga zjarri, eksplodimi ose fatkeqësi tjera natyrore;
- shkaktimi i dëmit të madh material, nëse është shkaktuar me qëllim ose nga pakujdesi i madh.
- marrja me kontrabandë;
- huazimi i parave dhe borxhi midis tyre për kamatë me fajde;
- detyrimi me forcë, kryerja e formës së presionit fizik dhe psikik mbi personat tjerë të dënuar dhe nxitjen saj.
- përsëritja e cenimeve më të lehta.

(2) Cenimet më të lehta të disiplinës përcaktohen me rendin shtëpiak të institucionit.

Neni 178

Për cenimin e rendit dhe disiplinës ndaj personave të dënuar mund të zbatohen këto dënime disiplinore:

1) vërejtje,

2) vërejtje publike,

3) marrjen e një pjese të kompensimit për punë në lartësi prej 20%,

4) kufizimi i ndarjeve të shpërblimeve deri tre muaj nëse i dënuari i ka keqpërdorur lehtësimet e dhëna, dhe

5) dërgimi në qeli prej 3 deri 15 ditë me ose pa të drejtë të punës.

Neni 179

(1) Dënimet disiplinore i kumton drejtori i institucionit ose personi i cili e zëvendëson.

(2) Në procedurën disiplinore personi i dënuar doemos duhet të dëgjohet dhe deklarata e tij të kontrollohet.

(3) Gjatë kumtimit të dënimit disiplinor do të merret parasysh sjellja e personit të dënuar dhe më herët a ka qenë i dënuar disiplinor.

(4) Para vuajtjes së dënimit disiplinor dërgim në qeli do të sigurohet mendim nga mjeku për gjendjen shëndetësore të personit të dënuar.

Neni 180

(1) Dënimet disiplinore, kufizimi i ndarjes së shpërblimeve deri tre muaj nëse i dënuari i ka keqpërdorur lehtësimet e dhëna dhe dërgimi në qeli prej 3 deri 15 ditë me ose pa të drejtë pune, mund të kumtohen për cenime më të rënda të disiplinës.

(2) Zbatimi i dënimeve disiplinore, kufizimi i ndarjeve të shpërblimeve dhe dërgimi në qeli mund të shtyhet me kusht deri 6 muaj nëse mund të pritet me arsye se edhe pa zbatimin e dënimit të kumtuar do të arrihet qëllimi i dënimit disiplinor.

(3) Shtyrja me kusht e zbatimit të dënimit disiplinor, do të tërhiqet nëse personi i dënuar me kusht në afatin për të cilin është shtyrë zbatimi përsëri ka dënim disiplinor. Nëse tërhiqet dënimi i kumtuar, do të kumtohet një dënim edhe për të mëparshmen edhe për cenimin e ri disiplinor, me ç'rast dërgimi në qeli mund të shqiptohet në kohëzgjatje deri 30 ditë.

(4) Dënimi disiplinor qeli në kohëzgjatje deri 30 ditë, mund t'i kumtohet edhe personit të dënuar për kryerjen e cenimit më të rëndë disiplinor që paraqet vepër penale për të cilën është paraparë dënim me para, ose dënim me burg deri 1 vit.

(5) Zbatimi i dënimit të kumtuar disiplinor nuk mund të shtyhet nëse personi i dënuar është dënuar për cenim që është paraparë si vepër penale për të cilën ligji përcakton dënim me burg deri 1 vit.

Neni 181

(1) Gjatë zbatimit të dënimit disiplinor dërgim në qeli, personit të dënuar i sigurohen kushtet e nevojshme higjienike dhe shëndetësore dhe i mundësohet leximi i librave dhe gazetave.

(2) Lokali ku zbatohet dënimi disiplinor, dërgim në qeli doemos duhet të jetë prej së paku 9 m^3, të jetë i ndriçuar me ndriçim dite, të ketë tualet, ujë për pije, krevat me shtarat, tavolinë karrige dhe të jetë e ngrohtë.

(3) Të dënuarit disiplinor me dërgim në qeli i sigurohet qëndrim në ajër të pastër jashtë nga lokalet e mbyllura një orë në ditë.

(4) Personin e dënuar çdo ditë e viziton mjeku, ndërsa drejtori i institucionit një herë në javë.

Neni 182

Dënimi disiplinor dërgimi në qeli, nuk do të zbatohet ose do të ndërpritet nëse me zbatimin rrezikohet shëndeti i personit të dënuar. Me këtë rast, dënimi i kumtuar disiplinor mund të zëvendësohet me dënim tjetër më të butë.

Neni 183

Drejtori i institucionit mund ta ndërpresë zbatimin e dënimit disiplinor nëse konstaton se me zbatimin e deriatëhershëm të dënimit është arritur qëllimi i dënimit disiplinor.

Neni 184

(1) Personi i dënuar është përgjegjës për dëmin që e ka shkaktuar në institucion, me qëllim ose nga pakujdesi i madh.

(2) Për ekzistimin e dëmit, lartësinë e tij, kush dhe me cilat rrethana e ka shkaktuar, si dhe për mënyrën dhe afatin e kompensimit të tij, e përcakton komisioni i emëruar nga drejtori i institucionit.

(3) Nëse personi i dënuar refuzon ta paguajë dëmin, institucioni kërkesën e vet mund ta realizojë me ankesë në gjyqin kompetent.

Neni 185

(1) Kundër aktvendimit për dënimin e kumtuar disiplinor, si dhe kundër aktvendimit nga neni 184 i këtij ligji, me të cilin është vendosur për kompensimin e dëmit, personi i dënuar ka të drejtë ankese në afat prej 3 ditësh te drejtori i Drejtorisë.

(2) Ankesa e personit të dënuar nuk e ndalon zbatimin e aktvendimit.

(3) Procedura për zgjidhjen e ankesës është urgjente.

3. Përdorimi i mjeteve të dhunës dhe armëve të zjarrit

Neni 186

(1) Ndaj personit të dënuar mund të përdoren mjete të dhunës vetëm në atë masë dhe kur kjo është e domosdoshme që të pengohet ikja nga institucioni dhe gjatë përcjelljes me rojë, sulmit fizik, shkaktimit të lëndimit, vetëlëndimit, shkaktimit të dëmit material, ose mposhtjes së rezistencës së personave të dënuar me rastin e urdhëresës ligjore të personit zyrtar.

(2) Si mjete të detyrimit që mund të përdoren janë: ndarja, lidhja, shkopi i gomës, pompa me ujë, mjetet kimike dhe qentë.

(3) Me aktin e përgjithshëm të ministrit të Drejtësisë, caktohen kushtet dhe mënyra e përdorimit të mjeteve të detyrimit.

Neni 187

(1) Pjesëtari i shërbimit të sigurimit gjatë kryerjes së veprimit zyrtar, mund të përdorë armën e zjarrit vetëm në rastet kur nuk mund të veprojë ndryshe:

1) për ta mbrojtur jetën e njeriut;

2) për ta refuzuar sulmin e drejtpërdrejtë me të cilin rrezikohet jeta e tij;

3) për ta refuzuar sulmin ndaj objektit që e siguron;

4) për ta penguar ikjen e personit të dënuar nga institucioni i llojit të mbyllur, përkatësisht nga reparti i mbyllur, dhe

5) për ta penguar ikjen e personit të dënuar gjatë përcjelljes së tij me rojë nëse është dënuar për vepër penale për të cilën parashihet dënim me burg prej 15 vjetësh ose dënim më i rëndë me burg.

(2) Pjesëtari i shërbimit të sigurimit mund ta përdorë armën e zjarrit vetëm nëse me perdorimin e mjeteve të tjera të detyrimit, nuk mund ta sigurojë zbatimin e veprimit zyrtar.

(3) Nëse veprimi zyrtar kryhet me udhëheqjen e drejtpërdrejt të drejtorit të institucionit ose të personit zyrtar që udhëheq me shërbimin e sigurimit, pjesëtari i shërbimit të sigurimit guxon ta përdorë armën e zjarrit vetëm me urdhërin e tyre. Urdhëri për përdorimin e armës së zjarrit mund të jepet vetëm kur janë plotësuar kushtet nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni.

(4) Gjatë përdorimit të armës së zjarrit, pjesëtari i shërbimit të sigurimit obligohet të ketë kujdes që të mos e rrezikojë jetën e personave të tjerë.

Neni 188

(1) Për përdorimin e çdo mjeti të detyrimit dhe armës së zjarrit, pjesëtari i shërbimit të sigurimit përpilon raport.

(2) Për përdorimin e çdo mjeti të detyrimit dhe armës së zjarrit, me shkrim njoftohet Drejtoria, e cila e vlerëson arsyeshmërinë e përdorimit të mjetit të detyrimit.

Neni 189

(1) Nëse mjetet e detyrimit dhe arma e zjarrit janë përdorur sipas ligjit, përjashtohet veprimi i kundërligjshëm dhe përgjegjësia e personit zyrtar që e ka përdorur ose e ka urdhëruar përdorimin e mjetit të detyrimit.

(2) Nëse kundër personit zyrtar që sipas ligjit ka përdorur ose ka urdhëruar përdorimin e mjeteve të detyrimit dhe armës së zjarrit, mbahet procedurë ndëshkuese, disiplinore ose tjetër, do t'i sigurohet ndihmë profesionale në procedurë.

4. Kapja e personit të ikur të dënuar

Neni 190

(1) Për kapjen e drejtpërdrejtë të personit të dënuar, i cili ka ikur nga institucioni ose gjatë përcjelljes me rojë, pjesëtari i shërbimit të sigurimit me vendim gjyqësor mund të hyjë në shtëpinë e qytetarit, ose lokale të tjera dhe sipas nevojës të kryejë bastisje për gjetjen e personit të dënuar të ikur, nëse e ka parë ose ka marrë informatë se personi i ikur është strehuar në shtëpi ose lokal.

(2) Pjesëtari i shërbimit të sigurimit në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të shërbehet me mjetet e komunikacionit dhe mjetet e lidhjes që i ka në dispozicion për transportimin, ose ndihmën për personin që është lënduar me këtë rast.

(3) Shfrytëzuesit të mjetit të komunikacionit ose mjetit për lidhje, i jepet vërtetim për kompensimin e shpenzimeve nga institucioni, pjesëtari i të cilit e ka shfrytëzuar mjetin.

Neni 191

(1) Nëse personi i dënuar ikën, institucioni obligohet që menjëherë ta njoftojë Ministrinë e Punëve të Brendshme.

(2) Institucioni do ta njoftojë Ministrinë e Punëve të Brendshme edhe për prishje më të mëdha të rendit në institucion dhe do të kërkojë ndihmë për vendosjen e rendit.

(3) Në rastet nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, institucioni do t'i njoftojë Drejtorinë dhe gjykatësin për zbatimin e sanksioneve.

Kreu XII

LËSHIMI I PERSONAVE TË DËNUAR NGA VUAJTJA E DËNIMIT

1. Bazat për lëshimin e personave të dënuar

Neni 192

Personat e dënuar lëshohen nga vuajtja e dënimit pas vuajtjes së dënimit, pas faljes së dënimit të mbetur me aktin e organit kompetent, vendimit për lëshim me kusht ose me vendimin e drejtorit të institucionit për lëshimin e parakohshëm nga vuajtja e dënimit.

2. Përgatitja për lëshimin nga institucioni

Neni 193

(1) Personi i dënuar përgatitet për lëshim nga vuajtja e dënimit, nga fillimi i vuajtjes së dënimit në institucion.

(2) Aktivitetet e përgatitjes për lëshimin e personit të dënuar, intensifikohen në tre muajt e fundit para skadimit të dënimit, përkatësisht para ditës kur supozohet se do të lëshohet. Këta persona të dënuar dërgohen në repartin për lëshim, në të cilin aktivitetet për përgatitje realizohen sipas programit të veçantë për përgatitje për lëshimin e personave të dënuar.

(3) Personat e dënuar gjatë përgatitjes për lëshim, këshillohen për pasojat e dënimit nga kryerja e përsëritur e veprës penale dhe për mundësitë për mënjanimin e këtyre pasojave dhe për shmangien nga përsëritja e veprës.

(4) Personit të dënuar mund t'i lejohet që, sipas nevojës gjatë kohës sa është në repartin e lëshimit, të dalë nga institucioni për të kërkuar punë ose për vendosje.

(5) Dy ditë para lëshimit, personi i dënuar lirohet nga puna që të mund të përgatitet për dalje.

Neni 194

(1) Para lëshimit, personin e dënuar e kontrollon mjeku i institucionit, i cili me shkrim do ta konstatojë gjendjen e tij shëndetësore në momentin e lëshimit.

(2) Nëse personi i dënuar në kohën e lëshimit nga vuajtja e dënimit është i sëmurë rëndë, institucioni do ta vendosë në institucionin më të afërt shëndetësor.

(3) Nëse personi i dënuar ka mjete që t'i paguajë shpenzimet e mjekimit, për muajin e parë të mjekimit ato do të bien në llogari të institucionit, ndërsa për mjekimin e mëtejmë do të veprohet sipas dispozitave të përgjithshme.

Neni 195

Institucioni i bart shpenzimet e transportit për personin e dënuar, nga institucioni deri te vendbanimi përkatësisht vendqëndrimi, nëse personi që lëshohet nuk ka mjete për këtë dedikim.

Neni 196

(1) Gjatë lëshimit nga institucioni, personit të dënuar i jepet letërnjoftimi i tij dhe fletëlëshimi nga institucioni. Personit të dënuar i jepen edhe sendet e tjera të tij, si dhe paratë e kursyera nga puna në institucion.

(2) Në fletëlëshim përmbahen të dhënat për kohën e lëshimit dhe kohën e vendin kur dhe ku duhet të paraqitet në organin rajonal të punëve të brendshme.

(3) Nëse personi i dënuar nuk ka letërnjoftim, fletëlëshimi shërben si dëshmi për përcaktimin e identitetit të tij.

3. Lëshimi pas vuajtjes së dënimit

Neni 197

(1) Personi i dënuar lëshohet nga vuajtja e dënimit nga institucioni, në ditën dhe orën kur i skadon vuajtja e dënimit.

(2) Nëse dita e fundit e vuajtjes së dënimit bie në ditën e diel ose në festë, personi i dënuar lëshohet në ditën që i paraprin.

4. Lëshimi pas faljes së dënimit

Neni 198

Personi i dënuar lëshohet nga vuajtja e dënimit nga institucioni në ditën kur me aktin e amnistisë ose faljes së miratuar nga organi kompetent, lirohet nga vuajtja e mëtejme e dënimit me burg.

5. Lëshimi pas lirimit me kusht

Neni 199

Personi i dënuar lëshohet nga vuajtja e dënimit në ditën kur me aktvendim për lirim me kusht është caktuar lëshimi.

6. Procedura për lirim me kusht

Neni 200

(1) Lutje për lëshim në bazë të lirimit me kusht, në kushtet e përcaktuara me ligj, mund të paraqesë personi i dënuar ose bashkëshorti/ja i saj/e tij, familjari nga gjaku në vijë të parë, adoptuesi, i adoptuari, vëllai, motra dhe mbajtësi.

(2) Propozim për lëshimin e personit të dënuar në bazë të lirimit me kusht, mund të paraqesë edhe drejtori i institucionit.

Neni 201

Për lëshimin me kusht të personit të dënuar, vendos gjyqi që e ka miratuar aktgjykimin në shkallë të parë në këshillin e përbërë nga tre gjykatës, i cili vendos jashtë shqyrtimit kryesor.

Neni 202

(1) Para vendimmarrjes për lirimin me kusht, gjyqi i shkallës së parë kërkon të dhëna nga institucioni, ndërsa mund të merret në pyetje i dënuari dhe të kërkohet mendimi nga gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, si dhe nga personat zyrtarë të institucionit për rrethanat që kanë të bëjnë me personalitetin e personit të dënuar, sjelljen e tij gjatë vuajtjes së dënimit, kryerja e obligimeve të punës dhe për rrethanat e tjera nga të cilat mund të përfundohet nëse është arritur qëllimi i dënimit dhe veçanërisht nëse personi i dënuar në të ardhmen nuk do të kryejë vepra penale.

(2) Propozimin e drejtorit të institucionit e përfaqëson dhe arsyeton përfaqësuesi i institucionit në të cilin personi i dënuar e vuan dënimin.

Neni 203

(1) Lutja përkatësisht propozimi për lirim me kusht mund të paraqitet sërish pas kalimit të 6 muajve për dënimin me burg mbi 1 vit, përkatësisht 3 muajve për dënimin me burg nën 1 vit, nga plotfuqishmëria e aktvendimit me të cilin është refuzuar lutja paraprake e personit të dënuar, përkatësisht propozimi i drejtorit.

(2) Aktvendimi me të cilin gjyqi vendos për lirim me kusht, i dërgohet personit të dënuar, anëtarit të familjes që ka paraqitur lutje për lirim me kusht, institucionit në të cilin personi i dënuar vuan dënimin, prokurorit publik kompetent dhe njësisë rajonale të Ministrisë së Punëve të Brendshme, sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar, nëse vendimi është pozitiv.

Neni 204

Gjyqi në aktvendimin për lirim me kusht të liruarit me kusht mund t'i caktojë mbikëqyrje mbrojtëse, që përbëhet nga masa të veçanta për ndihmë, përkujdesje, mbikëqyrje ose mbrojtje të cilat i zbaton organi social.

Neni 205

Kundër aktvendimit pas lutjes ose propozimit për lirim me kusht, personi i dënuar dhe prokurori publik kompetent kanë të drejtë ankese në afat prej 8 ditësh në gjyqin më të lartë.

7. Lëshimi me vendimin e drejtorit të institucionit

Neni 206

(1) Drejtori i institucionit mund ta lëshojë personin e dënuar edhe para skadimit të dënimit, më së shumti 30 ditë nëse personi i dënuar ka vuajtur së paku 3/4 e dënimit me burg, nëse personi i dënuar nuk ka marrë lirim me kusht.

(2) Drejtori i Drejtorisë me akt të përgjithshëm përcakton kriteret për lëshimin e parakohshëm të personit të dënuar para skadimit të dënimit.

Kreu XIII

NDIHMA E PERSONAVE TË DËNUAR PAS LËSHIMIT NGA INSTITUCIONI

Neni 207

(1) Ndihma pas lëshimit paraqet tërësinë e masave dhe procedurave që zbatohen për përfshirjen e personave të dënuar të lëshuar në jetën e lirë, ndërsa përbëhet nga: sigurimi i vendosjes dhe ushqimit, sigurimi i mjekimit, këshilla për zgjedhjen e vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit, harmonizimi i marrëdhënieve familjare, punësimi, plotësimi i aftësimit profesional, ofrimi i ndihmës me para për mbulimin e nevojave më të domosdoshme, si dhe forma të tjera të ndihmës dhe përkrahjes.

(2) Institucioni tre muaj para lëshimit të personit të dënuar, të cilit i nevojitet ndihma pas daljes në liri, e njofton qendrën për punë sociale sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar për ditën kur do të lëshohet dhe do ta shënojë llojin e ndihmës që veçanërisht i nevojitet për përfshirjen e suksesshme të tij në jetën e lirë.

Neni 208

Nëse personi i dënuar nuk ka rrobe të veta, veshjen e brendshme ose këpucë, as mjete që t'i blejë, institucioni i jep veshmbathje të këtillë pa kompensim.

Neni 209

(1) Pas lëshimit nga institucioni, personi i dënuar mund t'i drejtohet gjykatësit për zbatim për ofrimin e ndihmës dhe për përkrahje.

(2) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve bashkëpunon me qendrën për punë sociale, të cilës me aktvendim me shkrim mund t'i urdhërojë marrjen e masave të nevojshme nga neni 207 paragrafi (1) të këtij ligji.

Kreu XIV

PËRGATITJA E RAPORTIT PËRFUNDIMTAR

Neni 210

(1) Para lëshimit të personit të dënuar nga institucioni, shërbimi për riedukim realizon anketë dhe përgatit raportin përfundimtar për programin e realizuar të riedukimit me personin e dënuar, si dhe për vlerësimin e shkallës së realizuar të risocializimit të personit të dënuar.

(2) Para daljes, drejtori ose punëtori të cilin e cakton ai, bisedon me personin e dënuar dhe e këshillon për jetën në liri.

(3) Raporti përfundimtar futet në listën personale të personit të dënuar.

(4) Raporti përfundimtar dërgohet në njësinë rajonale të Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe në qendrën e punëve sociale sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar të lëshuar, te gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, e sipas nevojës edhe te organet e tjera shtetërore.

Kreu XV

NJOFTIMI PËR VDEKJEN E PERSONIT TË DËNUAR

Neni 211

(1) Nëse personi i dënuar gjatë kohës së vuajtjes së dënimit vdes, institucioni është i detyruar që menjëherë për këtë t'i njoftojë: familjen më të ngushtë të të dënuarit dhe gjykatësin për zbatim, Drejtorinë dhe ofiqarin në selinë e institucionit, e sipas nevojës edhe organet e tjera shtetërore.

(2) Trupin e personit të vdekur të dënuar, do ta kontrollojë mjeku, i cili do t'i konfirmojë shkaqet e vdekjes.

(3) Nëse ekziston dyshimi për vdekjen e personit të dënuar, detyrimisht kryhet obduksioni dhe veprohet sipas Ligjit për procedurë penale dhe dokumentet ndërkombëtare për këtë sferë.

(4) Trupi i pajetë i personit të dënuar, do t'i dorëzohet familjes së personit të dënuar. Nëse anëtarët e familjes nuk dëshirojnë ta pranojnë trupin e pajetë, personi i dënuar do të varroset në varrezat e vendore me shpenzimet e institucionit.

Kreu XVI

ZBATIMI I DËNIMIT ME PARA

Organet dhe procedura për zbatimin e dënimit me para të personave fizikë

Neni 212

(1) Procedurën për arkëtimin e dënimit me para të personave fizikë me detyrë zyrtare, e udhëheq gjykata e cila e ka kumtuar dënimin me para në shkallë të parë.

(2) Nëse personi i dënuar nuk ka vendbanim, përkatësisht vendqëndrim në selinë e gjyqit që ia ka kumtuar dënimin me para në shkallë të parë, atëherë gjykata e shkallës së parë është i detyruar që t'ia dërgojë gjyqit aktgjykimin e plotfuqishëm për arkëtimin e dënimit me para sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit.

Neni 213

(1) Nëse personi i dënuar në afatin e caktuar nuk e paguan dënimin me para, do të bëhet arkëtimi me detyrim.

(2) Shpenzimet e arkëtimit me detyrim të dënimit me para, bëhen në llogari të personit të dënuar.

Neni 214

(1) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve para qasjes për arkëtimin e detyrueshëm, personit të dënuar i dërgon vërejtje që ta paguajë dënimin me para në afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 15 ditë nga dita e pranimit të vërejtjes.

(2) Nëse personi i dënuar në afatin e caktuar nuk e paguan dënimin me para, do të bëhet arkëtimi me detyrim sipas nenit 2 paragrafi 4 i Ligjit për zbatim.

(3) Nëse zbatimi i detyrueshëm është i pasuksesshëm, bëhet zëvendësimi i dënimit me para me dënim me burg.

Neni 215

(1) Nëse personi i dënuar nuk dënimin me para nuk mund ta paguajë menjëherë, atëherë mund ta paguajë me këste, por afati i pagesës nuk mund të jetë më i gjatë se 2 vjet, me mundësi edhe për vazhdimin e afatit edhe për 3 muaj.

(2) Nëse personi i dënuar nuk i paguan këstet me kohë, gjyqi do ta revokojë vendimin e vet për pagesë me këste dhe do të fillojë me arkëtimin e menjëhershëm të dënimit me para ose me zëvendësimin me burg (burg zëvendësues).

Neni 216

Nëse përnjëherë bëhet arkëtimi me detyrim i dënimit me para dhe i shpenzimeve për procedurën penale, së pari arkëtohen shpenzimet e procedurës penale.

Neni 217

Gjatë zbatimit të dënimit me para, personi i dënuar ka të drejtë të paraqesë kundërshtim vetëm lidhur me vërtetësinë e klauzolës për plotfuqishmëri dhe zbatueshmëri të aktgjykimit.

Neni 218

(1) Për kundërshtimin vendos gjykatësi për zbatimin e sanksioneve.

(2) Kundërshtimi do të pranohet nëse konfirmohet pavërtetësia e klauzolës për plotfuqishmëri dhe zbatueshmëri të aktgjykimit, përkatësisht nëse konfirmohet se dërgimi i aktgjykimit nuk është kryer sipas dispozitave të Ligjit për procedurë penale dhe Ligjit për kundërvajtje, të cilat kanë të bëknë me mënyrën e dërgimit të aktgjykimit.

(3) Kundër vendimit me të cilin refuzohet kundërshtimi, personi i dënuar ka të drejtë ankese në afat prej 3 ditësh nga dita e dërgimit të vendimit, përmes gjykatës themelore që e ka miratuar vendimin në shkallën e parë te këshilli penal i gjyqit kompetent për zbatimin e sanksionit.

Neni 219

(1) Mjetet e arkëtuara nga dënimet me para, paguhen në llogari të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë.

(2) Mjetet nga paragrafi (1) i këtij neni në lartësi prej 50%, shfrytëzohen si mjete të destinuara për ndërtim, pajisje dhe modernizim të kushteve për punë në institucione dhe organe të gjyqësisë.

ZBATIMI I DËNIMEVE DYTËSORE

Kreu XVII

NDALIMI PËR KRYERJEN E PROFESIONIT, VEPRIMTARISË OSE DETYRËS

Neni 220

(1) Aktgjykimin e plotfuqishëm me të cilin është kumtuar dënimi për ndalimin e ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, gjyqi kompetent ia dërgon për zbatim personit juridik ose institucionit tjetër në të cilin personi i dënuar është i punësuar, organit kompetent për lëshimin e lejes për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës, organit kompetent të inspeksionit të punës në vendbanimin, përkatësisht vendqëndrimin e personit të dënuar, si dhe organit kompetent për regjistrim.

(2) Dënimin e kumtuar për ndalimin e ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, pas plotfuqishmërisë së vendimit, me detyrë zyrtare do ta zbatojë gjyqi në të cilin është i regjistruar subjekti i regjistrimit.

(3) Gjyqi do të kryejë regjistrimin e dënimit të kumtuar me shënim në skedën regjistruese dhe këtë do ta botojë.

(4) Aktgjykimi i plotfuqishëm nga paragrafi (1) i këtij neni, dërgohet edhe në njësinë rajonale të Ministrisë së Punëve të Brendshme sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar.

(5) Nëse personi për të cilin është kumtuar dënimi nga paragrafi (1) i këtij neni e ndërron vendbanimin, përkatësisht vendqëndrimin, ndërsa koha për të cilën ky dënim është kumtuar nuk ka kaluar, Ministria e Punëve të Brendshme për këtë dënim do ta njoftojë gjyqin kompetent në vendbanimin, përkatësisht vendqëndrimin e personit të dënuar.

Neni 221

(1) Nëse kryerja e profesionit, veprimtarisë ose detyrës është e lidhur me leje ose pëlqim nga organi kompetent, ky dënim zbatohet me heqjen e lejes, përkatësisht pëlqimit ose me ndalimin e lëshimit të tyre për kohën derisa zgjat dënimi.

(2) Inspeksioni i punës, dënimin nga paragrafi (1) i këtij neni e zbaton me marrjen e veprimeve me të cilat personit të dënuar i pamundësohet të kryejë profesionin, veprimtarinë ose detyrën e caktuar.

(3) Për zbatimin e dënimit, inspeksioni i punës e njofton gjyqin kompetent.

NDALIMI PËR DREJTIM ME AUTOMJET

Neni 222

(1) Aktgjykimin e plotfuqishëm me të cilin është kumtuar dënimi për ndalimin e drejtimit të automjetit, gjyqi kompetent ia dërgon për zbatim njësisë rajonale të Ministrisë së Punëve të Brendhme, sipas vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar të cilit i është kumtuar ky dënim.

(2) Zbatimi i dënimit nga paragrafi (1) i këtij neni, realizohet duke e shënuar në patentëshoferin ndalimin për drejtimin e automjetit të llojit ose kategorisë së caktuar ose në ndalimin për lëshimin e tij personit të dënuar për kohën për të cilën i është kumtuar.

(3) Dënimi i kumtuar për ndalimin e drejtimit të automjetit regjistrohet në evidencën e dënimeve.

(4) Nëse personi për të cilin është kumtuar dënimi nga paragrafi (1) i këtij neni e ndërron vendbanimin, përkatësisht vendqëndrimin, ndërsa koha për të cilën ky dënim është kumtuar nuk ka kaluar, njësia rajonale e Ministrisë së Punëve të Brendshme për këtë dënim do ta njoftojë gjyqin kompetent në vendbanimin, përkatësisht vendqëndrimin e personit të dënuar.

Neni 223

(1) Dënimin për ndalimin e drejtimit të automjetit të llojit ose kategorisë së caktuar për personin që ka patentëshoferi të jashtëm për drejtimin e automjetit, e zbaton njësia rajonale e Ministrisë së Punëve të Brendshme sipas vendit të kryerjes së veprës penale.

(2) Patentëshoferi do t'i kthehet të huajit gjatë lëshimit të territorit të Republikës së Maqedonisë.

DËBIMI I TË HUAJIT NGA VENDI

Neni 224

(1) Aktgjykimin e plotfuqishëm me të cilin është kumtuar dënimi për dëbimin e të huajit nga vendi, gjyqi kompetent ia dërgon për zbatim Ministrisë së Punëve të Brendshme.

(2) Dënimi nga paragrafi (1) i këtij neni, zbatohet sipas dispozitave të ligjit me të cilin rregullohet qarkullimi dhe qëndrimi i të huajve.

ZBATIMI I MASAVE ALTERNATIVE

Kreu XVIII

ORGANET DHE PROCEDURA PËR ZBATIMIN E MASAVE ALTERNATIVE

Neni 225

Me dispozitat e këtij kreu rregullohet zbatimi i mbikëqyrjes mbrojtëse të kumtuar me vendimin e dënimit me kusht ose lirimit me kusht, punës së interesit të përgjithshëm dhe arrestit shtëpiak.

1. Organi për zbatimin e masave alternative

Neni 226

(1) Masat alternative zbatohen pas plotfuqishmërisë së vendimit gjyqësor me të cilin janë kumtuar.

(2) Masat alternative i zbaton seksioni për zbatimin e masave alternative (në tekstin e mëtejmë: seksioni) në qendrën kompetente për punë sociale, sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar.

(3) Seksioni përbëhet nga persona profesionalë që posedojnë leje për zbatimin e masave alternative të cilën e lëshon Drejtoria për zbatimin e sanksioneve.

(4) Kushtet, procedura dhe mënyra për lëshimin dhe heqjen e lejes nga paragrafi (3) i këtij neni, janë përcaktuar me aktin e veçantë të miratuar nga Drejtoria për zbatimin e sanksioneve.

(5) Shpenzimet për zbatimin e masave alternative nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe, bien në llogari të organit që i zbaton.

2. Procedura për zbatimin e masave alternative

Neni 227

(1) Seksioni e verifikon planprogramin individual për zbatimin e masave alternative, në përputhje me llojin e veprës penale, personalitetin e kryerësit, gjendjen e tij familjare, statusin pronësor dhe me plotësimin e obligimeve të veçanta nga personi i dënuar, nëse ato janë të përcaktuara.

(2) Seksioni me rregull e mban evidencën dhe dosjen amë për personin e dënuar gjatë zbatimit të ekzekutimit të masave alternative dhe për këtë rregullisht e njofton Drejtorinë.

Neni 228

Seksioni së paku njëherë në 3 muaj, ose me kërkesën e gjyqit do ta njoftojë gjyqin për rezultatet e zbatimit të masës alternative dhe kryerjes së obligimeve nga personi i dënuar, nëse të njëjtat janë të përcaktuara.

Neni 229

(1) Nëse personi i dënuar nuk e pranon masën alternative, seksioni është i detyruar që për këtë ta njoftojë gjyqin më së voni në afat prej 8 ditësh.

(2) Mbikëqyrjen ndaj ligjshmërisë në zbatimin e masave alternative e kryen gjyqi që e ka kumtuar masën.

(3) Mbikëqyrjen profesionale instruktive ndaj zbatimit të masave alternative e kryen Drejtoria për zbatimin e sanksioneve.

(4) Për mbikëqyrjen e kryer dhe gjendjet e verifikuara, inspektori për zbatimin e sanksioneve dhe gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, secili në kuadër të kompetencave të veta përpilojnë procesverbalin.

(5) Inspektori për zbatimin e sanksioneve dhe gjykatësi për zbatimin e sanksioneve ndërmjet vetes njoftohen për gjendjet e verifikuara në zbatimin e masave alternative dhe për paligjshmëritë e verifikuara gjatë kryerjes së mbikëqyrjes.

(6) Ministri i Drejtësisë me akt të veçantë e rregullon zbatimin e mbikëqyrjes profesionale instruktive.

Neni 230

Dispozitat e Ligjit për zbatimin e sanksioneve në mënyrë përkatëse aplikohen edhe për zbatimin e masave alternative, nëse me këtë krye nuk është përcaktuar ndryshe.

1. Zbatimi i mbikëqyrjes mbrojtëse të kumtuar me dënimin me kusht

Neni 231

Mbikëqyrjen mbrojtëse të kumtuar me dënimin me kusht, e zbaton seksioni nga neni 226 paragrafi (2) i këtij ligji.

Neni 232

Seksioni në planin për realizimin e mbikëqyrjes mbrojtëse, e përcakton llojin, kohëzgjatjen dhe zbatimin e mbikëqyrjes që duhet ta realizojë lidhur me plotësimin e obligimeve të veçanta nga personi i dënuar.

Neni 233

(1) Seksioni gjatë zbatimit të mbikëqyrjes mbrojtëse, mund t'i propozojë gjyqit që obligimet e kumtuara t'i zëvendësojë me të tjera, ose ta vazhdojë kohëzgjatjen e mbikëqyrjes mbrojtëse në kuadër të kohës për kontroll, ose ta revokojë dënimin me kusht.

(2) Nëse seksioni vlerëson se qëllimi i kësaj mase është arritur, për këtë do ta njoftojë gjyqin që e ka kumtuar masën dhe mund t'i propozojë që ta ndërpresë zbatimin e mëtejmë të mbikëqyrjes mbrojtëse.

2. Realizimi i punës me dobi të përgjithshme

Neni 234

(1) Për kryerjen e punës me dobi të përgjithshme, Drejtoria lidh marrëveshje për punë me dobi të përgjithshme me organin shtetëror, ndërmarrjen publike, institucionin, njësinë e vetadministrimit lokal, ose me organizatën humanitare në të cilën i dënuari do t'i kryejë obligimet e veta.

(2) Drejtoria për marrëveshjet e lidhura për realizimin e punës me dobi të përgjithshme e njofton seksionin nga neni 226 paragrafi (2) dhe gjyqin që e ka kumtuar masën.

(3) Drejtori i Drejtorisë miraton aktin e veçantë për llojin dhe kushtet e kryerjes së punës me dobi të përgjithshme.

(4) Puna me dobi të përgjithshme është pa pagesë.

Neni 235

Seksioni më së voni në afat prej 15 ditësh e cakton personin që do të kryejë mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të zbatimit të punës me dobi të përgjithshme.

Neni 236

(1) Nëse i dënuari nuk i plotëson ose në mënyrë jo të rregullt i plotëson obligimet e punës, seksioni i bën vërejtje gojarisht dhe për këtë menjëherë e njofton gjyqin kompetent.

(2) Nëse i dënuari edhe pas vërejtjes me shkrim vazhdon me sjelljen e atillë, seksioni do t'i propozojë gjyqit që ta rrisë numrin e orëve ose ta vazhdojë zbatimin e masës për më së shumti tre muaj, nëse për këtë ekzistojnë shkaqe të arsyeshme, ose ta zëvendësojë pjesën e pazbatuar të masës me dënim me para ose dënim me burg, kështu që për çdo tri orë punë me dobi të përgjithshme llogaritet një gjobë ditore ose një ditë burg.

(3) Nëse i dënuari nuk e kryen punën me dobi të përgjithshme, të kumtuar si zëvendësim për dënimin me para ose dënimin me burg, seksioni do t'i propozojë gjyqit që të miratojë vendim për zbatimin e dënimit të kumtuar.

3. Zbatimi i burgut shtëpiak

Neni 237

Burgun shtëpiak e zbaton seksioni nga neni 226 paragrafi (2), sipas vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar.

Neni 238

(1) Seksioni cakton personin që do ta kryejë mbikëqyrjen ndaj zbatimit të burgut shtëpiak.

(2) Në realizimin e zbatimit të burgut shtëpiak, seksioni mund të kërkojë ndihmë nga policia.

Neni 239

(1) Seksioni gjatë zbatimit të burgut shtëpiak i ofron ndihmë dhe mbrojtje të dënuarit, sipas planit individual për zbatimin e masës.

(2) Seksioni gojarisht i bën vërejtje të dënuarit nëse nuk i përmbahet ndalimit për lëshimin e shtëpisë dhe për këtë e njofton gjyqin.

(3) Nëse i dënuari vazhdon me sjelljen e atillë, seksioni do t'i propozojë gjyqit që zëvendësimi i dënimit me burg tërësisht të kryhet në institucionin ndëshkues përmirësues.

ZBATIMI I MASAVE TË SIGURISË

Kreu XIX

MJEKIMI I OBLIGUESHËM PSIKIATRIK DHE RUAJTJA NË INSTITUCIONIN SHËNDETËSOR

Neni 240

(1) Masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje në institucionin shëndetësor, zbatohet në institucionin shëndetësor të themeluar për këtë qëllim, ose në spitalin special për psikiatri.

(2) Në vendimin me të cilin është kumtuar masa e sigurisë nga paragrafi (1) i këtij neni, gjyqi e cakton institucionin shëndetësor në të cilin do të zbatohet masa.

(3) Nëse masa e sigurisë nga paragrafi 1 i këtij neni është kumtuar me dënim me burg, personi i dënuar së pari dërgohet në zbatimin e masës së sigurisë.

Neni 241

(1) Personin ndaj të cilit duhet të zbatohet masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje në institucionin shëndetësor, në institucionin shëndetësor e udhëzon gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, ndërsa e përcjell punëtori shëndetësor i institucionit të caktuar nga gjyqi. Për shkaqe sigurie mund të përcaktohet që përcjelljen ta sigurojë Ministria e Punëve të Brendshme.

(2) Nëse personi nga paragrafi (1) i këtij neni gjendet në paraburgim, në institucionin shëndetësor e përcjell pjesëtari i shërbimit të sigurimit të institucionit në të cilin gjendet në paraburgim.

(3) Shpenzimet e përcjelljes bien në llogari të gjyqit kompetent.

Neni 242

Ndaj personave për të cilët zbatohet masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje në institucionin shëndetësor, mund të zbatohen kufizime për qarkullim dhe kontaktim në masën e domosdoshme për zbatimin e trajtimit mjekësor dhe ruajtjes dhe mbajtjen e rendit shtëpiak dhe disiplinës në institucionin shëndetësor.

Neni 243

(1) Institucioni shëndetësor në të cilin zbatohet masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje, është e detyruar që së paku dy herë në vit ta njoftojë gjyqin që e ka kumtuar masën për gjendjen shëndetësore të personit.

(2) Kur institucioni shëndetësor vlerëson se ka mbaruar nevoja për mjekim dhe ruajtje, do t'i propozojë gjyqit kompetent që ta ndërpresë zbatimin e mëtejmë të kësaj mase. Institucioni shëndetësor për personat e dënuar me përgjegjshmëri të zvogëluar në mënyrë të konsiderueshme, të cilëve nuk u ka skaduar dënimi, mund të propozojë lirim me kusht.

Neni 244

Nëse gjyqi vendos që personi i dënuar të dërgohet në vuajtjen e pjesës së mbetur të dënimit të kumtuar me burg, nga institucioni ndëshkues përmirësues në të cilin personi i dënuar duhet ta vuajë dënimin, do të kërkojë që ta dërgojë në institucion.

Neni 245

(1) Mbikëqyrje profesionale-instruktore në institucionin shëndetësor në të cilin zbatohet masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje, kryen komisioni i autorizuar nga Ministria e Shëndetësisë së paku një herë në vit.

(2) Mbikëqyrjen ndaj ligjshmërisë në zbatimin e masës nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen gjykatësi për zbatimin e sanksioneve.

Neni 246

Aktin e përgjithshëm me të cilin rregullohet rendi shtëpiak në institucionin shëndetësor për personat ndaj të cilëve zbatohet masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje, e miraton ministri i Shëndetësisë në pajtim me ministrin e Drejtësisë.

Neni 247

Shpenzimet e zbatimit të masës së sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik dhe ruajtje në institucionin shëndetësor, bien në llogari të buxhetit të Republikës së Maqedonisë, ndërsa sigurohen në zë të veçantë në buxhetin e Ministrisë së Shëndetësisë.

Kreu XX

MJEKIMI I OBLIGUESHËM PSIKIATRIK NË LIRI

Neni 248

(1) Masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik në liri, zbatohet në institucionin shëndetësor të cilin gjyqi i shkallës së lartë e ka caktuar në vendimin e tij.

(2) Masën nga paragrafi (1) i këtij neni e zbaton gjykatësi për zbatimin e sanksioneve sipas vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit të personit.

Neni 249

Institucioni shëndetësor në të cilin realizohet mjekimi i obligueshëm psikiatrik në liri, obligohet që së paku çdo 6 muaj ta njoftojë gjyqin që e ka miratuar vendimin në shkallën e parë, për gjendjen shëndetësore të personit ndaj të cilit zbatohet kjo masë dhe për rezultatin e mjekimit.

Neni 250

Për mbikëqyrjen profesionale instruktive, mbikëqyrjen e ligjshmërisë, aktin e përgjithshëm për rendin shtëpiak dhe shpenzimet e zbatimit të kësaj mase, zbatohen dispozitat e neneve 245-247 të këtij ligji.

Kreu XXI

MJEKIMI I OBLIGUESHËM I ALKOOLISTËVE DHE NARKOMANËVE

Neni 251

Masa e sigurisë mjekim i obligueshëm psikiatrik i alkoolistëve dhe narkomanëve, zbatohet në institucionin të paraparë në nenin 240 paragrafi (1) i këtij ligji.

Neni 252

Nëse në institucion nuk ka kushte për mjekim të obligueshëm të alkoolistëve dhe narkomanëve, kur kjo masë është kumtuar me dënim me burg, ose kur është kumtuar me dënim me para ose dënim me kusht, masa zbatohet në institucionin shëndetësor që do ta caktojë gjyqi në vendimin me të cilin është kumtuar masa.

Neni 253

Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve sipas dispozitës së nenit 252 të këtij ligji, e dërgon personin për realizimin e mjekimit të obligueshëm të alkoolistëve dhe narkomanëve, drejtpërdrejt në institucionin, përkatësisht në institucionin shëndetësor.

Neni 254

Institucioni shëndetësor në të cilin realizohet mjekimi i obligueshëm psikiatrik i alkoolistëve dhe narkomanëve, obligohet që së paku në 6 muaj ta njoftojë gjyqin që e ka miratuar vendimin në shkallën e parë për gjendjen shëndetësore të personit ndaj të cilit zbatohet kjo masë dhe për rezultatin e mjekimit.

Neni 255

(1) Institucioni shëndetësor e njofton gjykatën që e ka miratuar vendimin në shkallën e parë për përfundimin e mjekimit të personit ndaj të cilit është kumtuar mjekimi i obligueshëm i alkoolistëve dhe narkomanëve.

(2) Nëse personi i dënuar pa shkak të arsyeshëm nuk i shtrohet mjekimit ose e ndërpret mjekimin, institucioni shëndetësor e njofton për këtë gjykatën që e ka miratuar vendimin në shkallën e parë.

Neni 256

(1) Shpenzimet e realizimit të mjekimit të obligueshëm të alkoolistëve dhe narkomanëve në institucionin shëndetësor, bien në llogari të buxhetit të Republikës së Maqedonisë, ndërsa sigurohen në zë të veçantë në buxhetin e Ministrisë së Shëndetësisë.

(2) Shpenzimet e realizimit të mjekimit të obligueshëm të alkoolistëve dhe narkomanëve, pasi që personi i gjykuar do të dërgohet që pjesën e mbetur të dënimit me burg ta vuajë në institucion, bien në llogari të institucionit.

Neni 257

Për mbikëqyrjen profesionale instruktive, mbikëqyrjen e ligjshmërisë dhe aktin e përgjithshëm për rendin shtëpiak, ndaj kësaj mase zbatohen dispozitat e neneve 245 dhe 246 të këtij ligji.

ZBATIMI I SANKSIONEVE PENALE NDAJ TË MITURVE

Kreu XXII

DISPOZITAT E VEÇANTA PËR ZBATIMIN E DËNIMIT ME BURGIM TË TË MITURVE

Neni 258

Në zbatimin e dënimit me burgim të të miturve, zbatohen dispozitat e këtij ligji, nëse në këtë kapitull nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 259

(1) Personat e mitur dënimin me burgim të të miturve deri në mbushjen e moshës 23 vjeç, e vuajnë në institucione të veçanta ndëshkuese korrektuese për zbatimin e dënimit burgim i të miturve (në tekstin e mëtejmë: institucione për të mitur), të ndarë nga personat e rritur.

(2) Personat e mitur të gjinisë mashkullore, doemos duhet të vendosen ndaras nga personat e mitur të gjinisë femërore. Ata mund të shoqërohen në kuadër të programeve arsimore, sociale dhe argëtuese ose programeve për aftësim profesional.

(3) Pas mbushjes së moshës 23 vjeç, personat e dënuar me dënimin me burgim të të miturve, dënimin e vuajnë sipas aktit për sistemimin e personave të dënuar e të mitur në institucione dhe institucionet edukative korrektuese.

Neni 260

Institucionet për të mitur, doemos duhet ta kenë minimumin e sigurisë dhe të kenë pengesa fizike deri në atë shkallë që ta pengojnë ikjen e personave të mitur, por të vendosura në mënyrë që nëse bëhet tentim për ikje të mos shkaktojnë lëndim fizik te personi i mitur që ka tentuar të ikë.

Neni 261

Numri i personave të mitur në një institucion për të mitur duhet ta mundësojë individualizimin në trajtim.

Neni 262

Institucioni për të mitur, doemos duhet të ketë repart të hapur në të cilin personi i mitur do të përparojë, nëse konfirmohet se për mungesë të sigurimit fizik nuk do të ikë dhe se do t'i përmbahet rendit të bazuar në vetëdisiplinën e repartit.

Neni 263

Procedura për pranimin e personit të mitur në institucionin për të mitur, duhet të zbatohet në mënyrë që do t'i zvogëlojë në minimum efektet e pavolitshme psikologjike nga privimi i lirisë.

Neni 264

Me trajtimin që zbatohet ndaj personave të mitur, sipas programit të përgatitur profesionalisht, të përcaktuar nga ministri i Drejtësisë në pajtim me ministrin e Arsimit dhe ministrin e Punës dhe Politikës Sociale, duhet të inkurajohet dhe të ndihmohet personi i mitur, te ai të nxiten cilësitë pozitive dhe zhvillimi i personalitetit dhe t'i mundësohet profesionalizimi dhe aftësimi për jetën në liri.

Neni 265

(1) Në një lokal, natën personat e mitur vendosen në dhoma të veçanta për fjetje, sipas mundësive të institucionit.

(2) Nëse për mungesë të lokalit, natën në një lokal vendosen më tepër persona të mitur numri i të cilëve nuk guxon që të jetë më shumë se pesë persona, duhet të sigurohet mbikëqyrje që do të realizohet në mënyrë me të cilën do të mund t'i ofrohet mbrojtje secilit person të mitur.

Neni 266

Personave të mitur, lloji i punëve dhe arsimi fillor duhet t'u caktohet sipas programit për trajtim.

Neni 267

(1) Në institucionin për të mitur mund të organizohet mësim për arsim dhe edukim fillor dhe lloje të tjera të aftësimit profesional të personave të mitur, varësisht nga kushtet dhe mundësitë e institucionit.

(2) Zgjedhja e punës, lloji i mësimit dhe aftësimit profesional, kryhet sipas mundësive të institucionit për të mitur, duke i pasur parasysh me këtë rast aftësitë fizike, cilësitë personale dhe prirjen e personit të mitur për një lloj të caktuar profesioni.

(3) Nëse në institucionin për të mitur, nuk ka kushte për organizimin e mësimit, personat e mitur mund të përcjellin mësimin në shkollë në selinë e institucionit për të mitur.

Neni 268

Personit të mitur duhet t'i sigurohet ushqimi që për çdo ditë duhet të ketë së paku 14.600 xhulë.

Neni 269

(1) Personit të mitur duhet t'i sigurohen kushte për ushtrime me kulturë fizike dhe sport.

(2) Personi i mitur duhet të merret dy orë në ditë me sport dhe aktivitete të tjera të lira në ajër të pastër, e nëse këtë nuk e lejojnë kushtet klimatike, këtë duhet ta realizojë në lokal të veçantë për edukatë fizike rekreative.

(3) Personi i mitur së paku dy orë në ditë duhet të kalojë në argëtim.

(4) Personi i mitur së paku dy orë në ditë duhet të kalojë në aftësim dhe kryerje të aktiviteteve zejtare.

Neni 270

(1) Shërbimi mjekësor dhe mjeku në institucionin për të mitur duhet të kenë njohuri nga psikologjia e fëmijëve, si dhe nga trajtimi në raste të sëmundjes mentale dhe çrregullimeve të tjera psikike.

(2) Mjeku duhet të kryejë vizita dhe kontrollime të rregullta të shëndetit të personave të mitur, e në rast të sëmundjes t'i marrë masat e domosdoshme për mjekim të personit të mitur.

(3) Për gjendjen shëndetësore të personit të mitur duhet të njoftohet familja e tij.

Neni 271

(1) Personit të mitur, drejtori i institucionit për të mitur mund t'i lejojë pushim për vizitë te prindërit dhe familja dy herë gjatë një viti, në kohën kur nuk mbahet mësimi.

(2) Pushimi nga paragrafi (1) i këtij neni mund të zgjasë 14 ditë, duke pasur parasysh sjelljen dhe angazhimin e personit të mitur në mësim dhe në institucionin e të miturve.

Neni 272

Personave të mitur duhet t'u ofrohen kushte të volitshme që do ta nxisin përfshirjen e tij në aktivitete në institucionin për të mitur, zhvillimin e shenjave pozitive të personalitetit dhe vetërespektimit.

Neni 273

(1) Personit të mitur mund t'i kumtohet dënim disiplinor dërgim në qeli.

(2) Kohëzgjatja e dënimit disiplinor nga paragrafi (1) i këtij neni, do të përfundojë menjëherë nëse vlerësohet se nuk ka më tej nevojë nga zbatimi i tij.

ZBATIMI I MASAVE EDUKATIVE

Kreu XXIII

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 274

(1) Dispozitat e këtij kreu zbatohen për personat e mitur, kryerës të veprave penale të cilëve u është kumtuar masa edukative.

(2) Dispozitat e këtij kreu zbatohen edhe për personat e rritur më të rinj, të cilëve u është kumtuar masa edukative dhe ndaj të cilëve zbatohet masa edukative.

Neni 275

Qëllimi i zbatimit të masave edukative është që përmes mbrojtjes, ndihmës dhe mbikëqyrjes, arsimimit dhe edukimit të personave të mitur kryerës të veprave penale, të sigurohet zhvillimi i drejtë i personalitetit të tyre.

Neni 276

(1) Gjatë zbatimit të masave edukative, veprimi me personat e mitur doemos duhet të jetë human dhe dinjitoz, të përkojë me moshën, shkallën e zhvillimit shpirtëror dhe të aftësitë dhe prirjet të personit të mitur, te personat e mitur të zhvillohet ndjenja e përgjegjësisë personale dhe të nxiten që edhe vetë të marrin pjesë në edukimin dhe riedukimin e tyre.

(2) Personave të mitur u sigurohen kushte për arsimim dhe edukim fillor e të mesëm dhe për aftësim profesional.

Neni 277

(1) Zbatimi i masave edukative është urgjent.

(2) Masat edukative zbatohen menjëherë pas plotfuqishmërisë së vendimit gjyqësor, me të cilin janë kumtuar dhe nëse nuk ekzistojnë pengesa për zbatimin e tyre.

(3) Zbatimi i masave edukative mund të prolongohet, vetëm në rastin dhe me kushtet e parapara me këtë ligj.

Neni 278

(1) Gjyqi që e ka marrë vendimin me të cilin është kumtuar masa edukative, nëse vetë nuk është kompetent për zbatimin e vendimit, obligohet që menjëherë pas plotfuqishmërisë t'ia dorëzojë gjykatësit për zbatimin e sanksioneve sipas vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit të personit të mitur. Bashkë me vendimin gjyqi i shkallës së parë do të dorëzojë edhe ekstraktin nga libri amë i të lindurve, dëftesën, të dhëna nëse personi i mitur edhe më parë ka kryer vepra penale dhe si kanë mbaruar procedurat, të dhëna për gjendjen shëndetësore të personit të mitur, anamneza sociale e psikologjike dhe të dhëna të tjera nga analiza e personalitetit të të miturit.

(2) Gjykatësi për zbatimin e sanksioneve, vendimin ekzekutiv me të dhënat e tjera nga paragrafi (1) i këtij neni, e dërgon për zbatim në qendrën e punëve sociale, e cila duke pasur parasysh llojin e masës edukative, vetë e zbaton masën edukative, kryen mbikëqyrjen sociale ndaj zbatimit të masës edukative, ose personin e mitur e dërgon në institucionin përkatës të entit.

(3) Për përgatitjen dhe fillimin e zbatimit të masës edukative, qendra për punë sociale i njofton prindërit, përkatësisht tutorin e personit të mitur dhe gjykatën kompetente.

Neni 279

Për zbatimin e masave edukative, kompetentë që të veprojnë janë gjyqi kompetent dhe qendra për punë sociale sipas vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit të personit të mitur ndaj të cilit zbatohet masa edukative.

Neni 280

Shpenzimet e zbatimit të masës edukative bien në llogari të organit, përkatësisht institucionit që e zbaton masën edukative, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 281

(1) Personat që janë të obliguar ta mbajnë personin e mitur, e heqin një pjesë të shpenzimeve për zbatimin e masës edukative në lartësi prej një të tretës nga të ardhurat personale, nëse me këtë nuk rrezikohet mbajtja e familjes.

(2) Lartësinë e pjesës së shpenzimeve nga paragrafi (1) i këtij neni dhe mënyrën e pagesës së tyre e cakton gjyqi në vendimin me të cilin është kumtuar masa edukative, duke pasur parasysh gjendjen materiale të personit.

(3) Shuma e mjeteve nga paragrafi (1) i këtij neni paguhet në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.

Neni 282

(1) Mbikëqyrjen profesionale instruktore ndaj zbatimit të masave edukative e kryen Drejtoria dhe Ministria e Punës dhe Politikës Sociale.

(2) Mbikëqyrjen gjyqësore të zbatimit të masave edukative, e kryen gjyqi kompetent.

Kreu XXIV

ZBATIMI I MASAVE DISIPLINORE

1. Dërgimi në qendrën disiplinore për të mitur

Neni 283

(1) Masa disiplinore për dërgimin në qendrën disiplinore për të mitur, zbatohet në qendrën disiplinore për të mitur (në tekstin e mëtejmë: qendra për të mitur).

(2) Qendra për të mitur nga paragrafi (1) i këtij neni themelohet me aktin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

(3) Masa disiplinore nga paragrafi (1) i këtij neni mund të zbatohet edhe në vendpranimet ekzistuese, konvikte dhe institucione të tjera arsimore dhe institucione për punë me të rinjtë, nëse në ato në kohën e lirë organizohet qendër disiplinore për të mitur në vendbanimin, përkatësisht vendqëndrimin e personit të mitur.

(4) Ministri i Punës dhe Politikës Sociale, në pajtim me Ministrin e Arsimit, përcakton se në cilat institucione nga paragrafi (3) i këtij neni do të organizohet qendra për të mitur.

Neni 284

(1) Pas pranimit të vendimit, qendra për punë sociale në marrëveshje me qendrën për të mitur, obligohet që në afat prej 10 ditësh ta thërrasë personin e mitur, bashkë me prindërit që në orën dhe ditën e caktuar të paraqitet në qendrën për të mitur për zbatimin e masës disiplinore.

(2) Prindërit ose tutori janë të që të sigurojnë ardhjen e rregullt të personit të mitur në qendrën për të mitur.

(3) Nëse personi i mitur nuk paraqitet në kohën e caktuar në qendrën për të mitur, nuk vjen me rregull ose e ndërpret ardhjen, qendra për të mitur për këtë do ta njoftojë qendrën për punë sociale dhe gjyqin kompetent

Neni 285

(1) Dërgimi i personit të mitur në qendrën për të mitur ditëve të festës dhe në orët e caktuara gjatë ditës, zbatohet në kohën prej orës 08 deri ora 20 në kohën e lirë të personit të mitur.

(2) Dërgimi i personit të mitur në qendrën për të mitur për qëndrim të pandërprerë për numër të caktuar ditësh, zbatohet në kohën kur personi i mitur është i lirë. Kjo masë zbatohet edhe kur personi i mitur është i angazhuar me punë, me këtë rast ai vazhdon ta përcjellë mësimin ose të shkojë në punë, ndërsa nga qendra për të mitur i sigurohet ushqimi dhe vendosja.

Neni 286

(1) Në qendrën për të mitur, personi i mitur e kalon kohën në punë dhe mësim e aktivitete të tjera të lira sportive dhe kulturore, nën kontrollin e personave profesionalë.

(2) Programin për aktivitetet e qendrës për të mitur e miraton ministri i Punës dhe Politikës Sociale në pajtim me ministrin e Arsimit dhe ministrin e Drejtësisë.

Neni 287

(1) Personat e mitur në qendrën për të mitur doemos duhet t'u përmbahen dispozitave të rendit shtëpiak, rregullave të disiplinës në punë dhe urdhrave të personave zyrtarë.

(2) Personit të mitur që do ta prishë disiplinën e punës dhe rendin shtëpiak ose nuk vjen me rregull, drejtori i qendrës për të mitur mund t'i kumtojë qortim.

(3) Nëse personi i mitur vazhdon me parregullsi dhe e përsërit prishjen e rendit dhe disiplinës, drejtori i qendrës për të mitur mund t'ia vazhdojë qëndrimin në qendrën për të mitur deri në dy orë gjatë ditës. Për masën disiplinore të kumtuar, drejtori do ta njoftojë qendrën për punë sociale dhe gjyqin kompetent.

Neni 288

(1) Në qendrën për të mitur mbahet ditari për qëndrimin e personit të mitur.

(2) Pas masës së zbatuar edukative, qendra për të mitur ia dërgon qendrës për punë sociale dhe gjyqit kompetent raportin për ndikimin e masave të ndërmarra ndaj personit të mitur dhe për rezultatet e arritura në punën edukative.

(3) Nëse gjyqi pas zbatimit të kësaj mase edukative e vë personin e mitur nën mbikëqyrje të përforcuar të qendrës për punë sociale me raportin nga paragrafi (2) i këtij neni ia dërgon edhe mendimin e punëtorëve profesionalë të qendrës për të mitur për personalitetin e të miturit dhe për rezultatet e arritura në zbatimin e masës.

Kreu XXV

ZBATIMI I MASAVE TË MBIKËQYRJES SË PËRFORCUAR

1. Mbikëqyrja e përforcuar nga prindërit, adoptuesi ose tutori

Neni 289

Zbatimi i masës edukative mbikëqyrje e përforcuar nga prindërit, adoptuesi ose tutori, fillon në ditën kur gjyqi kompetent ia dërgon vendimin me të cilin është kumtuar kjo masë për zbatimin e saj, prindërit, adoptuesit ose tutorit të obligueshëm për zbatimin e masës.

Neni 290

Prindi, adoptuesi ose kujdestari e zbaton masën në atë mënyrë që mban kujdes të përhershëm dhe të tërësishëm për edukimin e personit të mitur, ndërmerr masa të cilat do ta pengojnë ndikimin e dëmshëm mbi personin e mitur dhe i zbaton urdhrat dhe udhëzimet e qendrës për punë sociale dhe të gjykatës kompetente gjatë zbatimit të masës.

Neni 291

(1) Prindi, adoptuesi ose kujdestari është i obliguar që t'i mundësojë qendrës për punë sociale ta kontrollojë zbatimin e kësaj mase.

(2) Prindi, adoptuesi ose kujdestari i personit të mitur dhe qendra për punë sociale, në afatin që do ta përcaktojë gjykata, a së paku njëherë në gjashtë muaj, do ta njoftojnë gjykatën kompetente për rrjedhën e zbatimit të masës edukative.

Neni 292

Nëse gjatë zbatimit të masës edukative mbikëqyrje e përforcuar, nga ana e prindërve, adoptuesit ose kujdestarit vjen deri në mospajtim mes prindit, adoptuesit ose kujdestarit të personit të mitur dhe qendrës për punë sociale, mospajtimin për mënyrën e zbatimit të kësaj mase do ta zgjidhë gjykata e cila e ka kumtuar masën.

Neni 293

(1) Qendra për punë sociale përpilon raport për mënyrën e zbatimit të masës edukative mbikëqyrje e përforcuar nga ana e prindërve, adoptuesit ose kujdestarit dhe për rezultatet e arritura në zbatimin e kësaj mase.

(2) Raportin nga paragrafi (1) të këtij neni, qendra për punë sociale e dërgon në gjykatën kompetente.

2. Mbikëqyrje e përforcuar në familje tjetër

Neni 294

(1) Zbatimin e masës edukative mbikëqyrje e përforcuar në familje tjetër, qendra për punë sociale ia beson familjes së përcaktuar me vendimin gjyqësor.

(2) Pas marrjes së vendimit nga gjykata kompetente, qendra për punë sociale do ta njoftojë familjen nga paragrafi (1) i këtij neni se në datën e caktuar në afat prej 15 ditësh do t'ia dorëzojë personin e mitur për zbatimin e masës edukative mbikëqyrje e përforcuar në familje tjetër.

Neni 295

(1) Qendra për punë sociale lidh marrëveshje me shkrim me familjen e përcaktuar në vendimin gjyqësor në të cilin do të përcaktohen të drejtat dhe obligimet e ndërsjella që kanë të bëjnë me vendosjen dhe zbatimin e mbikëqyrjes së përforcuar ndaj personit të mitur.

(2) Me marrëveshjen nga paragrafi (1) të këtij neni, përcaktohen edhe lartësia edhe mënyra e pagimit të shpenzimeve për vendosjen e personit të mitur dhe kushtet dhe afati i pushimit të marrëveshjes.

Neni 296

Gjatë zbatimit të masës edukative mbikëqyrje e përforcuar në familje tjetër, personit të mitur i sigurohet mbajtja e lidhjeve me familjen, në qoftë se gjykata kompetente me propozim të qendrës për punë sociale nuk përcakton ndryshe.

Neni 297

Dispozitat e neneve 287 dhe 288 të këtij ligji, do të zbatohen edhe gjatë zbatimit të masës edukative mbikëqyrje e përforcuar në familje tjetër.

3. Mbikëqyrje e përforcuar nga ana e organit social

Neni 298

(1) Pas pranimit të vendimit të gjykatës kompetente, me të cilin është kumtuar masa edukative mbikëqyrje e përforcuar nga ana e organit social, ky organ përgatit program për realizimin e mbikëqyrjes së përforcuar mbi personin e mitur me të cilin përcaktohen mënyra e realizimit të kujdesit që ka të bëjë me shkollimin,

punësimin, shërimin nëse është i duhur, veçimin nga mjedisi i cili ndikon dëmshëm mbi personin e mitur dhe rregullimin e rrethanave familjare dhe të tjera në të cilat jeton personi i mitur.

(2) Menjëherë pas pranimit të vendimit, qendra për punë sociale do t'i njoftojë prindërit, adoptuesin ose kujdestarin se në afat prej 15 ditësh do të fillojë me realizimin e mbikëqyrjes së përforcuar mbi personin e mitur dhe do t'i njoftojë me programin e mbikëqyrjes së përforcuar të cilin do ta zbatojë.

(3) Qendra për punë sociale do të përcaktojë bashkëpunëtor profesional, i cili vazhdimisht dhe pa ndërprerje do të kujdeset për zbatimin e mbikëqyrjes së përforcuar dhe për zbatimin e programit nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 299

Dispozita e nenit 285 të këtij ligji, në mënyrë përkatëse zbatohet edhe mbi zbatimin e masës edukative mbikëqyrje e përforcuar nga ana e qendrës për punë sociale.

Kreu XXVI

ZBATIMI I MASAVE TË ENTIT

1. Dispozita të përgjithshme

Neni 300

Masat e entit, sipas dispozitave të këtij ligji zbatohen me dërgim në institucion për edukim dhe me dërgim në shtëpi edukativo-korrektuese.

Neni 301

(1) Qendra për punë sociale, pas pranimit të vendimit të gjykatës kompetente me të cilin personit të mitur i është kumtuar ndonjëra nga masat e entit, do të kërkojë nga prindi, adoptuesi ose kujdestari i personit të mitur ndaj të cilit është kumtuar kjo masë që në ditën e përcaktuar gjatë 15 ditëve ta sjellë personin e mitur në institucion. Qendra për punë sociale, gjithashtu, do ta njoftojë edhe institucionin për datën kur personi i mitur duhet të paraqitet për zbatimin e masës edukative.

(2) Institucioni në të cilin zbatohet masa e entit, do ta njoftojë qendrën për punë sociale dhe gjykatën kompetente për datën e pranimit të personit të mitur dhe për fillimin e zbatimit të masës së entit.

Neni 302

Nëse personi i mitur nuk paraqitet për zbatimin e masës së entit ose në mënyrë arbitrare e lëshon institucionin, udhëheqësi i institucionit do ta njoftojë qendrën për punë sociale, gjykatën kompetente dhe njësinë rajonale të Ministrisë së Punëve të Brendshme për kapjen e personit të mitur dhe për përcjellje në institucionin për zbatimin e masës së entit.

Neni 303

Institucioni në të cilin zbatohet masa e entit, më së voni 3 muaj para lëshimit të planifikuar të personit të mitur, duhet ta njoftojë qendrën për punë sociale për lëshimin dhe t'i propozojë masa që duhet të ndërmerren për edukimin e mëtutjeshëm të personit të mitur.

Neni 304

(1) Qendra për punë sociale, në konsultim me prindërit, me adoptuesin ose me kujdestarin e personit të mitur dhe me përfshirjen e tyre në përgatitjen për pranimin e personit të mitur në institucion, veçanërisht kujdeset për rregullimin e rrethanave familjare të personit të mitur, për sigurimin e vendosjes dhe ushqimit të tij të përkohshëm, nëse kjo nuk i është siguruar në familje, për sigurimin e veshmbathjes, për shërim, për zgjedhjen e mjedisit përkatës dhe për shkollimin dhe punësimin e personit të mitur.

(2) Për përgatitjet të cilat i ka ndërmarrë qendra për punë sociale, do ta njoftojë gjykatën kompetente.

Neni 305

(1) Fillimi i zbatimit të masës të entit, me lutje të personit të mitur, të prindërve të tij, të adoptuesit ose të kujdestarit, mund të shtyhet nën kushtet e përcaktuara në nenin 89, paragrafi (1), pika 1, 2, 5 dhe 7 dhe nenet 90 dhe 91 të këtij ligji.

(2) Për lutjen e parashtruar përsëri, zbatohet dispozita e nenit 96 të këtij ligji.

2. Dërgimi në institucion edukues

Neni 306

Masa edukative dërgim në institucionin edukues, zbatohet në institucion edukativ të dedikuar për edukimin dhe mbrojtjen sociale të fëmijëve dhe të rinjve.

Neni 307

Qendra për punë sociale do ta njoftojë udhëheqësin e institucionit edukativ me vendimin me të cilin është kumtuar masa edukative, si edhe me të dhënat e tjera për personalitetin e personit të mitur, për rrethanat familjare, sociale dhe të tjera në të cilat jeton dhe do ta njoftojë gjykatën kompetente për institucionin në të cilin do të zbatohet masa edukative ndaj personit të mitur.

Neni 308

(1) Personi i mitur, në institucionin edukativ vihet në kushte të njëjta dhe ka të drejta dhe obligime të njëjta si edhe të miturit e tjerë të vendosur në institucion, me atë që në raport me edukimin dhe mbikëqyrjen, do t'i kushtohet vëmendje e veçantë.

(2) Me rrethanën se ndaj personit të mitur është kumtuar dhe zbatohet masë edukative e llojit të entit njoftohen vetëm udhëheqësi i institucionit dhe edukatori të cilit i është besuar i mituri.

Neni 309

(1) Gjatë pushimit shkollor dhe festave kur institucioni edukativ nuk punon, personi i mitur mund të dërgohet te prindërit, te adoptuesi ose te kujdestari ose te farefisi i afërm.

(2) Nëse personi i mitur nuk ka ku të vendoset, në përputhje me paragrafin (1) të këtij neni, qendra për punë sociale për atë kohë do të përcaktojë vendosje të përkohshme të personit të mitur.

(3) Koha e kaluar jashtë institucionit edukativ gjatë pushimit shkollor dhe festave, konsiderohet si kohë e kaluar në institucion.

Neni 310

Udhëheqësi i institucionit edukativ është i obliguar që së paku çdo 6 muaj ose atëherë kur gjykata kompetente ose qendra për punë sociale atë do ta kërkojë, t'i njoftojë për suksesin në zbatimin e kësaj mase edukative ndaj personit të mitur.

3. Dërgimi në shtëpinë edukativo-korrektuese

Neni 311

(1) Puna në shtëpinë edukativo-korrektuese organizohet në atë mënyrë që personit të mitur i sigurohen kushte për arsim dhe për edukim fillor dhe të mesëm, për fitimin dhe zhvillimin e shprehive pozitive, të cilësive të vlefshme dhe për profesionalizimin dhe aftësimin në punë për profesione të ndryshme.

(2) Nëse në shtëpinë edukativo-korrektuese nuk ekziston mësim për drejtimin e caktuar ose shkallë të arsimit, personi i mitur mundet mësimin e atillë ta përcjellë edhe jashtë shtëpisë edukativo-korrektuese.

(3) Në shtëpinë edukativo-korrektuese, personit të mitur i sigurohen kushte për shfrytëzimin aktiv të kohës së lirë me aktivitete kulturore, argëtuese dhe sportive.

(4) Personi i mitur, në shtëpinë edukativo-korrektuese mund të mbajë lidhje me familjen dhe me persona të tjerë dhe me institucione të cilat pozitivisht mund të ndikojnë mbi risocializimin e tij.

Neni 312

(1) Gjatë pranimit në shtëpinë edukativo-korrektuese, verifikohet identiteti i personit të mitur.

(2) Në fillimin e zbatimit të masës edukative, personi i mitur njoftohet me rendin shtëpiak, me të drejtat dhe obligimet që i ka gjatë zbatimit të masës edukative, me mënyrën në të cilën i realizon të drejtat e përcaktuara dhe masat disiplinore që mund t'i kumtohen.

Neni 313

(1) Pas pranimit në shtëpinë edukativo-korrektuese, personi i mitur qëndron në repartin pranues deri më 30 ditë.

(2) Në repartin pranues, ekipi profesional, me zbatimin e metodave shkencore, bën vëzhgimin social-mjekësor dhe psikologjik-pedagogjik të personalitetit të personit të mitur.

(3) Ekipin profesional, i cili e bën vëzhgimin nga paragrafi (2) i këtij neni, e përbëjnë psikologu, pedagogu, punëtori social, mjeku, e sipas nevojës edhe persona të tjerë profesionalë.

Neni 314

(1) Në repartin pranues, përcaktohen metodat për punën edukative me personin e mitur, koordinohet angazhimi me punë me mësimin në shkollën për edukim dhe arsim fillor dhe në arsimin e mesëm, me punëtoritë dhe ekonominë në të cilën bëhet trajnimi praktik dhe propozohen masa për realizimin më të suksesshëm të procesit të riedukimit.

(2) Në bazë të rezultatit nga vëzhgimi i personalitetit të personit të mitur në seksionin pranues, bëhet klasifikimi dhe përcaktohet programi për punë individuale i cili i përfshin të gjitha karakteristikat më të rëndësishme të personalitetit, përmbajtjet dhe metodat e punës të cilat do ta stimulojnë personin e mitur për pjesëmarrje aktive në procesin riedukues gjatë qëndrimit në shtëpinë edukativo-korrektuese.

Neni 315

(1) Në shtëpinë edukativo-korrektuese, personat e mitur sistemohen në grupe edukuese sipas moshës, cilësive karakteristike personale ose cilësi të tjera, të cilat e mundësojnë zbatimin e metodave stimuluese individuale të përshtatura për punë me personat e mitur në grup dhe masa edukuese dhe riedukuese me të cilat do të pamundësohen ose pengohen ndikimet e ndërsjella negative, si edhe ndërmarrja e masave për mbajtjen e rendit dhe disiplinës dhe për respektimin e normave të aktiviteteve grupore.

(2) Grupet edukuese nga paragrafi (1) i këtij neni mund të përfshijnë më së shumti 10 persona të mitur dhe kanë edukator të veçantë.

Neni 316

(1) Personave të mitur, në përputhje me nevojat e riedukimit të tyre, u përcaktohet lloji i punës sipas aftësive të tyre trupore dhe mendore dhe sipas mundësive të shtëpisë edukativo-korrektuese.

(2) Gjatë përcaktimit të llojit të punës, mbahet llogari për dëshirën e personave të mitur për të kryer lloj të caktuar të punëve.

(3) Gjatë zgjedhjes së profesionit të cilin do ta mësojnë personat e mitur, për të cilët organizohet mësim për arsim të mesëm, do të mbahet llogari për aftësitë dhe prirjet e tyre, për mundësitë e shtëpisë edukativo-korrektuese dhe për rrethana të tjera me rëndësi për realizimin e qëllimit të masës edukative.

Neni 317

(1) Nga personat e mitur të cilët e kanë kryer arsimimin ose janë aftësuar profesionalisht, kërkohet të punojnë me orar të plotë të punës, në përputhje me rregullat e përgjithshme.

(2) Nga personat e mitur të cilët shkojnë në shkollë për nxënës për edukim dhe arsimim të mesëm ose për lloj të caktuar të profesionit, kërkohet të punojnë sipas rregullave dhe programit të mësimit të përcaktuar nga shkolla të cilën e ndjekin.

Neni 318

(1) Për edukim dhe arsim fillor dhe për arsim të mesëm, në shtëpitë edukativo-korrektuese organizohet mësim i llojit përkatës, punëtori dhe ekonomi për trajnim praktik.

(2) Personat e mitur të cilët do të marrin kualifikim në shtëpinë edukativo-korrektuese, marrin edhe dëftesë. Në dëftesë nuk guxon të shihet se kualifikimi është marrë në shtëpi edukativo-korrektuese.

(3) Kur sipas rregullave të përgjithshme, koha e kaluar në punë të llojit të caktuar pranohet për marrjen e kualifikimit të caktuar, për kualifikimin e atillë pranohet edhe koha e kaluar në llojin e njëjtë të punës në shtëpinë edukativo-korrektuese, me atë që kjo kohë nuk konsiderohet si stazh pune dhe nuk mund të jetë bazë për fitimin e të drejtave të tjera.

Neni 319

Personit të mitur në shtëpinë edukativo-korrektuese, i cili ka filluar arsim të mesëm ose arsim tjetër, mund t'i mundësohet vazhdimi i shkollimit jashtë shtëpisë, në qoftë se me sjelljen dhe me angazhimin e vet në mësim u shërben si shembull të tjerëve dhe atë e meriton.

Neni 320

(1) Personave të mitur, në shtëpinë edukativo-korrektuese u sigurohet ushqim tre herë në ditë, i cili përmban së paku 14.600 xhaulë.

(2) Personat e mitur të sëmurë, marrin ushqim në lloj dhe sasi që do t'i përcaktojë mjeku.

(3) Personave të mitur u sigurohet falas veshje, mbathje dhe veshje e brendshme.

Neni 321

Shtëpia edukativo-korrektuese i përmbush nevojat më elementare të personave të mitur të cilët pa fajin e vet nuk punojnë, ndërsa nuk kanë mjete vetjake.

Neni 322

Personat e mitur kanë të drejtë që pa kufizim të pranojnë vizita të anëtarëve të familjes më të ngushtë në kuadër të rendit shtëpiak, ndërsa me lejen e drejtorit të shtëpisë edukativo-korrektuese mund t'i vizitojnë edhe persona të tjerë.

Neni 323

(1) Personat e mitur, pa kufizim mund të mbajnë korrespodencë me prindërit dhe me farefisin e afërm.

(2) Drejtori i shtëpisë edukativo-korrektuese, mund të lejojë mbajtje të korrespondencës edhe me persona të tjerë, nëse kjo nuk ndikon dëmshëm mbi personat e mitur.

Neni 324

(1) Personat e mitur kanë të drejtë të pranojnë dërgesa me veshje, sende për përdorim personal, libra dhe shtypin ditor, përmbajtja e të cilëve nuk është e dëmshme në aspekt edukativ.

(2) Personat e mitur mund të pranojnë edhe para, të cilat mund t'i shpenzojnë vetëm në suazat e përcaktuara me rendin shtëpiak.

Neni 325

(1) Drejtori i shtëpisë edukativo-korrektuese, mund t'u lejojë mungesë personave të mitur gjatë vitit deri në një muaj për shkak të vizitës së prindërve dhe të farefiseve të afërm.

(2) Mungesa jepet, sipas rregullës, gjatë pushimit shkollor dhe gjatë festave dhe vikendeve.

(3) Për personat e mitur të cilët gjenden në shtëpinë edukativo-korrektuese, mund të organizohet pushim veror i përbashkët jashtë shtëpisë.

(4) Koha e kaluar në mungesë ose në pushim veror të përbashkët, konsiderohet në kohën e kaluar në shtëpinë.

Neni 326

(1) Personat e mitur të cilët nuk përcjellin mësim në edukimin dhe arsimin fillor dhe arsim të mesëm, ndërsa në punë kanë kaluar pandërprerë 11 muaj, duke e përfshirë këtu edhe kohën e kaluar në shërim për shkak të lëndimit në punë ose sëmurjes profesionale, kanë të drejtë pushimi prej së paku 18 ditësh në vit me mundësi për shfrytëzim në dy pjesë, në pushim veror dhe dimëror.

(2) Pushimi, sipas rregullit, shfrytëzohet te prindërit, te kujdestari ose te farefisi më i afërm. Për ata që nuk kanë te kush të shkojnë, ndërsa janë të prirë për ikje ose ekziston rrezik që të vazhdojnë me kryerjen e veprave penale dhe prishjen e rendit dhe të qetësisë publike, drejtoria e shtëpisë mund të organizojë pushim të përbashkët në shtëpinë ose jashtë saj.

(3) Vendim për shfrytëzimin e pushimit merr drejtori i shtëpisë, me propozim të edukatorit.

Neni 327

(1) Për cenim të rendit dhe të disiplinës së përcaktuar me rendin shtëpak, për personin e mitur dënimi disiplinor dërgim në qeli mund të zgjasë prej 3 deri më 7 ditë.

(2) Personi i mitur nuk guxon që vetë ta vuajë këtë dënim disiplinor në hapësirën e përcaktuar për atë qëllim.

Neni 328

Dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe mbi organizimin dhe punën e shtëpisë edukativo-korrektuese dhe mbi zbatimin e masës edukativo-korrektuese dërgim në shtëpi edukativo-korrektuese, në qoftë se me dispozitat e këtij kreu nuk është përcaktuar ndryshe.

ZBATIMI I MASAVE ALTERNATIVE NDAJ PERSONAVE TË MITUR

Kreu XXVII

Neni 329

(1) Masa alternative punë me dobi të përgjithshme e kumtuar ndaj personit të mitur, zbatohet në përputhje me dispozitat e kreut XVIII të këtij ligji.

(2) Nëse të miturit i është zëvendësuar masa alternative punë me dobi të përgjithshme me masën dërgim në qendër disiplinore për të mitur, do të zbatohen dispozitat për zbatimin e asaj mase në përputhje me këtë ligji.

PJESA E TRETË

ZBATIMI I DËNIMEVE NDAJ PERSONAVE JURIDIKË

Kreu XXVIII

Organet dhe procedura për zbatimin e dënimit me para ndaj personave juridikë

Neni 330

(1) Procedurën për arkëtimin e dënimit me para të personave juridikë, sipas detyrës zyrtare e ngre gjykata që e ka kumtuar dënimin me para në shkallë të parë.

(2) Gjykata fillon me arkëtimin e dënimit me para pasi që aktgjykimi të hyjë në fuqi dhe pasi të skadojë afati vullnetar për pagim i cili është përcaktuar në vetë aktgjykimin.

Neni 331

Gjykata, personit juridik të dënuar i dërgon paralajmërim që ta paguajë dënimin me para në afat jo më të gjatë se 15 ditë prej ditës së dërgimit të paralajmërimit.

Neni 332

Dënimet me para të arkëtuara nga personi juridik derdhen në Buxhetin e Republikës.

Neni 333

(1) Banka te e cila mbahet llogaria e personit juridik të dënuar, të cilës i është urdhëruar zbatimi i dënimit me para, është e detyruar që brenda tetë ditësh nga zbatimi ta njoftojë gjykatën kompetente, e cila e ka marrë vendimin e shkallës së parë.

(2) Banka nga paragrafi 1) i këtij neni, është e detyruar që ta njoftojë gjykatën edhe në rastin kur nuk mund ta kryejë ekzekutimin, brenda tetë ditësh nga dita kur kjo do të verifikohet.

Neni 334

(1) Nëse personi juridik i dënuar brenda afatit të caktuar nuk e paguan dënimin me para, gjykata sipas detyrës zyrtare do të dërgojë urdhëresë për arkëtim të detyrueshëm të dënimit nga llogaria e personit juridik te bartësi i qarkullimit të pagesave ku personi juridik është i evidentuar.

(2) Nëse në kohën kur mbartësi i qarkullimit të pagesave e ka pranuar urdhëresën për arkëtim të detyrueshëm nuk ka mjete në llogarinë e personit juridik të gjykuar, është i detyruar që urdhëresën ta mbajë në evidencë dhe arkëtimin ta zbatojë kur do të arrijnë mjete në llogarinë e personit juridik dhe për këtë menjëherë ta njoftojë gjykatën.

(3) Nëse gjykata është njoftuar nga mbartësi i qarkullimit të pagesave se urdhëresa për arkëtim të detyrueshëm nuk mund të zbatohet, atëherë gjykata do të kërkojë të dhëna nga Gjykata e regjistrit dhe Regjistri qendror për ndryshimet statusore të personit juridik të dënuar.

(4) Arkëtim i detyrueshëm me urdhëresë nga ana e gjykatës mund të zbatohet edhe përmes organit të Drejtorisë së të Hyrave Publike, në përputhje me principet për arkëtimin e hyrjeve publike nga personat publikë.

Neni 335

(1) Nëse ndaj personit juridik është hapur procedurë falimentimi për likuidim, gjykata është i detyruar të dërgojë deri te gjykata për falimentim ose deri te gjykata për likuidim urdhëresë për përparësi gjatë arkëtimit.

(2) Në qoftë se personi juridik i dënuar ka bërë transformim dhe është bashkuar me një person tjetër juridik, atëherë arkëtimi i detyrueshëm do të zbatohet vetëm në lartësinë e vlerës së pronës së transferuar nga personi i dënuar.

Neni 336

(1) Nëse dënimi me para nuk mund të zbatohet nga prona e personit juridik për shkak se personi juridik nuk ka pronë të këtillë, apo ka pushuar së ekzistuari para zbatimit të dënimit, dënimi do të zbatohet nga prona e themeluesit apo themeluesve të personit juridik, proporcionalisht me pjesët e depozituara, përkatësisht prej shoqërisë tregtare nga prona e aksionarëve, përkatësisht prej bashkëpronarëve në mënyrë proporcionale me pjesët e tyre.

(2) Dënimi me para ndaj personave juridikë të huaj zbatohet nga prona e konfiskuar në Republikën e Maqedonisë, apo përmes aplikimit të marrëveshjeve ndërkombëtare, prej pronës jashtë vendit.

Neni 337

Shpenzimet për zbatimin e dënimit me para i bart personi juridik i dënuar.

Neni 338

Dispozitat për procedurën sipas kundërshtimit nga nenet 217 dhe 218 aplikohen edhe ndaj personave juridikë.

Neni 339

Mjetet e grumbulluara nga arkëtimet e dënimeve me para të personave juridikë, paguhen dhe sistemohen në mënyrë të përcaktuar në nenin 219 të këtij ligji.

ZBATIMI I DËNIMEVE NDALIM PËRKOHSHËM PËR USHTRIMIN E VEPRIMTARISË SË VEÇANTË DHE NDALIM I PËRHERSHËM PËR USHTRIMIN E VEPRIMTARISË SË VEÇANTË

Neni 340

Dënimet ndalim i përkohshëm për ushtrimin e veprimtarisë së veçantë dhe ndalim i përhershëm për ushtrimin e veprimtarisë së veçantë, i zbaton organi kompetent për realizimin e regjistrimit të personave juridikë përmes regjistrimit në skedën regjistruese.

Neni 341

Organi kompetent i inspektoratit kujdeset që personi juridik, të cilit i është kumtuar ndalimi për ushtrimin e ndonjë veprimtarie të veçantë dhe brenda afatit të paraparë me aktgjykimin, të mos e ushtrojë veprimtarinë e ndaluar. Për këtë qëllim gjykata e shkallës së parë i dërgon organit kompetent të inspektoratit një kopje të vendimit të plotfuqishëm.

ZBATIMI I DËNIMIT SHUARJE E PERSONIT JURIDIK

Neni 342

(1) Për zbatimin e dënimit shuarje e personit juridik, në mënyrë përkatëse aplikohen dispozitat e ligjit me të cilin rregullohet shuarja e personit juridik.

(2) Procedurën për shuarjen e personit juridik e hap gjykata, e cila e ka marrë aktgjykimin në shkallë të parë sipas detyrës zyrtare.

Kreu XXIX

ZBATIMI I KONFISKIMIT TË PRONËS DHE PËRFITIMIT NGA PRONA DHE SEKUESTRIMI I SENDEVE

1. Konfiskimi i pronës dhe përfitimit nga prona

Organet dhe procedura e zbatimit të dënimit konfiskim i pronës dhe përfitimit nga prona

Neni 343

(1) Personit të cilit i është kumtuar konfiskim i pronës dhe përfitimit nga prona, i sekuestrohet prona dhe përfitimet që i ka pasur në kohën kur aktgjykimi përmes të cilit i është kumtuar është bërë i plotfuqishëm.

(2) Gjatë zbatimit të konfiskimit të pronës dhe përfitimit nga prona, sekuestrohet prona dhe përfitimet të cilat sipas dispozitave të Ligjit për përmbarim, nuk përjashtohen nga zbatimi në qoftë se me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 344

(1) Procedurë për zbatimin e konfiskimit të pronës dhe përfitimit nga prona sipas detyrës zyrtare ngre, gjykata e cila e ka kumtuar këtë konfiskim.

(2) Për zbatimin e konfiskimit të pronës realisht kompetente është gjykata, e cila e ka marrë vendimin në shkallë të parë.

(3) Për zbatimin e konfiskimit të pronës së patundshme kompetent vendor është gjykata në rajonin e së cilës gjendet patundshmëria, ndërsa për sende të tundshme, për kërkesa në para dhe të drejta të tjera pronësore, gjykata në rajonin e së cilës i dënuari ka vendbanim apo vendqëndrim.

(4) Nëse vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi i personit të dënuar është jashtë territorit të Republikës së Maqedonisë, kompetenca përcaktohet në përputhje me marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare.

Neni 345

(1) Zbatimi i dënimit konfiskim i pronës dhe sekuestrim i përfitimit nga prona ndaj personit juridik, i cili në ndërkohë i është bashkangjitur një personi tjetër juridik, do të zbatohet ndaj personit juridik te i cili është transferuar prona, edhe atë deri në lartësinë e vlerës së pronës së transferuar.

(2) Në qoftë se ndaj personit juridik të dënuar është hapur procedurë falimentimi apo procedurë likuidimi, gjykata është e detyruar të dërgojë pranë gjykatës për falimentim apo gjykatës për likuidim urdhëresë për përparësi gjatë sekuestrimit.

(3) Në këtë procedurë kundërshtimi nuk është i lejuar.

Neni 346

(1) Nëse me zbatimin e këtyre masave vjen deri te shuarja e personit juridik, në mënyrë përkatëse aplikohen dispozitat e Ligjit për shoqëri tregtare, me të cilat rregullohet shuarja e personit juridik.

(2) Procedurën për shuarje përmes zbatimit të konfiskimit të pronës dhe të përfitimit nga prona, e ngre gjykata me detyrë zyrtare.

Neni 347

(1) Prona e konfiskuar kalon në pronë shtetërore në ditën e plotfuqishmërisë së aktgjykimit, me të cilin është kumtuar dënimi konfiskim i pronës dhe i dorëzohet në shfrytëzim komunës në rajonin e të cilës gjendet.

(2) Komuna të cilës i është dorëzuar në shfrytëzim prona e konfiskuar, i ndërmerr obligimet e personit të dënuar të krijuara deri në kryerjen e veprës penale që janë siguruar me abrogimin e të drejtës së pengut ndaj patundshmërisë ose të verifikuara me vendim të plotfuqishëm gjyqësor, apo me marrëveshje për kredi konsumimi, edhe atë deri në lartësinë e vlerës së pronës së konfiskuar të dorëzuar.

(3) Mjetet e grumbulluara nga zbatimi i dënimit konfiskim i përfitimit nga prona, paguhen dhe sistemohen në mënyrë të caktuar në nenin 219 të këtij ligji.

Neni 348

(1) Personi në dobi të të cilit ekziston e drejtë ligjore, të cilën e gëzon apo e drejtë e regjistruar të cilën e gëzon, ose e drejtë e regjistruar për krijimin e patundshmërive të konfiskuara, me konfiskimin nuk i humb këto të drejta.

(2) Të gjitha ngarkesat e tjera të patundshmërive të konfiskuara, përveç servitudave të fushave dhe të shtëpive, shlyhen.

Neni 349

(1) Në qoftë se dëmi i shkaktuar me veprën penale për shkak të cilës është kumtuar dënimi konfiskim i pronës, nuk mund të arkëtohet nga prona e cila nuk është përfshirë me konfiskimin, ky dëm do të kompensohet nga prona e konfiskuar.

(2) I dëmtuari mund të kërkojë arkëtim sipas kuptimit të paragrafit 1) të këtij neni, nëse ngre kontest brenda gjashtë muajsh nga plotfuqishmëria e vendimit, me të cilin i është qasur kontestit dhe nëse brenda tre muajsh nga plotfuqishmëria e vendimit me të cilin është verifikuar kërkesa e tij kërkon që t'i kompensohen vlerat e sekuestruara përmes konfiskimit të pronës.

(3) Kur të dëmtuarit në procedurë penale i është kumtuar kërkesë pronësore juridike, dënimi konfiskim i pronës do të zbatohet vetëm nëse prona e tejkalon kërkesën pronësore juridike të të dëmtuarit.

(4) I dëmtuari, i cili në procedurën penale nuk ka paraqitur kërkesë pronësore juridike, mund të kërkojë kompensim të pronës së sekuestruar dhe të konfiskuar, nëse për verifikimin e kërkesës së tij ka ngritur kontest brenda tre muajsh nga dita e kumtimit të vendimit me të cilin i është kumtuar dënimi konfiskim i pronës, dhe më së voni brenda dy vjetësh nga plotfuqishmëria e vendimit për zbatimin e dënimit konfiskim i pronës, dhe nëse brenda tre muajsh nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit me të cilin është verifikuar kërkesa e tij, kërkon kompensim nga prona e sekuestruar dhe konfiskuar.

Neni 350

(1) Nëse konfiskimi i pronës ndaj personit të dënuar ndërpritet, prona e konfiskuar do t'i kthehet atij, përkatësisht trashëgimtarëve të tij.

(2) Nëse kthimi i pronës së konfiskuar ose të disa pjesëve të saj në mënyrë faktike apo juridike është e pamundur, vlera e tyre faktike kompensohet me para.

(3) Vendimin për kthimin e pronës së konfiskuar, si dhe vendimin për lartësinë e kompensimit, e merr gjykata e cila e ka realizuar zbatimin e dënimit konfiskim të pronës.

(4) Kundër vendimit të gjykatës nga paragrafi 3) i këtij neni, ankesë mund të paraqesë personi i gjykuar, përkatësisht trashëgimtarët e tij dhe Avokati Publik kompetent.

(5) Ankesa paraqitet brenda tetë ditësh nga dita e pranimit të vendimit të shkallës së parë.

Neni 351

(1) Nëse personi i dënuar nuk ka pronë e cila sipas këtij ligji do të mund të sekuestrohej, ose prona e cila do të mund të sekuestrohej ka vlerë të parëndësishme, gjykata do të marrë aktvendim për ndërprerjen e procedurës për zbatimin e konfiskimit të pronës. Ky aktvendim i dërgohet Avokatit Publik, i cili kundër të njëjtit ka të drejtë ankese brenda 8 ditësh nga dita e pranimit, dhe personit të gjykuar përkatësisht trashëgimtarëve të tij.

(2) Nëse mbas ndërprerjes së procedurës konstatohet se në kohën e plotfuqishmërisë së adjudikimit me të cilin është kumtuar dënimi konfiskim i pronës ka ekzistuar ndonjë pronë, e cila sipas këtij ligji mund të konfiskohet, gjykata në mënyrë plotësuese do të hapë procedurë për zbatimin e këtij dënimi.

Neni 352

(1) Nëse kundër ndonjë personi është ngritur procedurë penale për vepër penale për të cilën mund t'i kumtohet konfiskim i pronës, gjykata kompetente për procedurën penale me detyrë zyrtare apo me propozim të prokurorit publik mund të urdhërojë masa të përkohshme për sigurimin e zbatimit sipas rregullave.

(2) Për zbatimin e masave të sigurisë nga paragrafi 1) i këtij neni, kompetente është gjykata themelore në rajonin e së cilës gjendet prona.

Neni 353

(1) Nëse zbatohet dënimi konfiskim i pronës dhe sekuestrim i përfitimit nga prona ndaj personit juridik, dhe nëse personi juridik në ndërkohë i është bashkangjitur një personi tjetër juridik, zbatimi i dënimit do të realizohet ndaj personit juridik te i cili është transferuar prona, edhe atë deri në lartësinë e vlerës së pronës së transferuar.

(2) Në qoftë se ndaj personit të dënuar është hapur procedurë falimentimi apo procedurë likuidimi, gjykata është e detyruar që pranë gjykatës për falimentim apo gjykatës për likuidim, të dërgojë urdhëresë për përparësi gjatë sekuestrimit.

Neni 354

(1) Nëse me zbatimin e këtij dënimi do të vijë deri te shuarja e personit juridik, në mënyrë përkatëse do të aplikohen dispozitat e Ligjit për shoqëri tregtare, me të cilat rregullohet shuarja e personit juridik.

(2) Procedurën për shuarje në këtë rast e ngre gjykata me detyrë zyrtare.

2. Sekuestrimi i sendeve

Neni 355

(1) Vendimin e plotfuqishëm me të cilin janë sekuestruar sende të përdorura, ose të cilat kanë qenë të destinuara për kryerje të veprës penale apo janë krijuar përmes kryerjes së veprës penale, e zbaton gjykata e caktuar me ligj në mënyrën e përcaktuar në vetë vendimin, përmes asgjësimit ose përmes cedimit të sendeve organit shtetëror apo përmes shitjes së sendeve, apo përmes dorëzimit të tyre në ndonjë muze përkatës, nëse sendet sipas natyrës së tyre nuk janë destinuar për shitje.

(2) Nëse qarkullimi i sendeve të sekuestruara është i ndaluar apo i kufizuar, asgjësimi i tyre do të realizohet edhe gjatë procedurës penale, në qoftë se kjo është e përcaktuar me vendimin gjyqësor.

(3) Asgjësimin e sendeve të sekuestruara e zbaton gjykata, e cila e ka marrë vendimin në shkallë të parë në praninë e prokurorit publik, apo të përfaqësuesit të autorizuar të paraqitësit të kërkesës për ngritje të procedurës kundërvajtëse dhe në praninë e inspektorit për zbatimin e sanksioneve.

(4) Dispozita nga paragrafi 3) i këtij neni, aplikohen edhe në procedurën e dorëzimit të sendeve të sekuestruara në gjykatën përkatëse.

(5) Shitja e sendeve nga paragrafi 1) i këtij neni, bëhet sipas dispozitave për zbatim.

(6) Në qoftë se me vendimin e gjykatës nuk është urdhëruar që sendet t'i kthehen pronarit, kurse ai sendin nuk e merr brenda afatit përderisa rrjedh zbatimi, pas skadimit të afatit të parashkrimit të zbatimit të vendimit, sendi mbetet në pronë të shtetit dhe me të do të veprohet në përputhje me paragrafin 1) të këtij neni.

Neni 356

Mjetet e grumbulluara nga shitja e sendeve të sekuestruara në procedurën për zbatimin e masës së sigurisë, paguhen dhe sistemohen në mënyrë të përcaktuar në nenin 219 të këtij ligji.

PJESA E KATËRT

ZBATIMI I SANKSIONEVE TË KUMTUARA PËR KUNDËRVAJTJE

Kreu XXX

ZBATIMI I DËNIMIT ME BURG

Neni 357

(1) Dispozitat e këtij ligji për zbatimin e dënimit me burg për vepra penale, në mënyrë përkatëse aplikohen edhe ndaj zbatimit të dënimit me burg për kundërvajtje, nëse me dispozitat e këtij kreu ndryshe nuk është përcaktuar.

(2) Dënimi me burg i kumtuar për kundërvajtje zbatohet në institucionin e llojit gjysmë të hapur.

(3) Dënimi me burg i kumtuar për kundërvajtje zbatohet ndaras nga dënimi me burg i kumtuar për vepër penale.

Neni 358

(1) Dënimi me burg i kumtuar për kundërvajtje zbatohet sipas vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit të personit të dënuar.

(2) Personin e dënuar në vuajtje të dënimit e dërgon gjykata e shkallës së parë, e cila ia ka kumtuar dënimin.

(3) Në aktin udhëzues të cilin organi nga paragrafi 1) i këtij neni, ia dërgon personit të dënuar, lihet një afat prej 8 deri 15 ditësh kur personi duhet të paraqitet për vuajtjen e dënimit me burg.

(4) Nëse personi i dënuar nuk paraqitet për vuajtjen e dënimit me burg në ditën e caktuar, Ministria e Punëve të Brendshme, sipas urdhëresës së gjykatës së shkallës së parë, do ta arrestojë dhe shoqërojë personin e dënuar deri në ent.

Neni 359

(1) Fillimi i zbatimit të dënimit burg për kundërvajtje mund të shtyhet me kërkesë të personit të dënuar, më së shumti deri më 60 ditë.

(2) Sipas lutjes për shtyrjen e fillimit të zbatimit të dënimit vendos gjykata kompetente.

(3) Kundër vendimit nga paragrafi 2) i këtij neni, me të cilin është refuzuar lutja, vendos gjykata më e lartë.

Neni 360

(1) Sipas lutjes së personit të dënuar, me përjashtim, në raste të arsyeshme drejtori i institucionit mund të lejojë ndërprerje të vuajtjes së dënimit deri më 10 ditë.

(2) Kundër vendimit me të cilin është refuzuar lutja nga paragrafi 1) i këtij neni, mund të ngrihet ankesë pranë Drejtorisë.

Kreu XXXI

ZBATIMI I DËNIMIT ME PARA, MASAT E SIGURISË, MASAT EDUKATIVE DHE SEKUESTRIMI I PËRFITIMIT NGA PRONA

Neni 361

Dispozitat e këtij ligji për zbatimin e dënimit me para, masat e sigurisë, masat edukative, masat alternative dhe sekuestrimi i përfitimit nga prona, të kumtuara për vepra penale, në mënyrë përkatëse aplikohen edhe ndaj zbatimit të dënimit me para, masave të sigurisë, masave edukative dhe ndaj sekuestrimit të përfitimit nga prona për kundërvajtje.

PJESA E PESTË

DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Kreu XXXII

Neni 362

Institucionet ekzistuese dhe entet edukative-përmirësuese, vazhdojnë me punë sipas kompetencës të përcaktuar me këtë ligj, deri në krijimin e kushteve për funksionimin e rrjetit të këtyre institucioneve në përputhje me nenin 19 të këtij ëigji.

Neni 363

Dispozitat e Kreut VII për organizimin dhe punën e njësive ekonomike, do të aplikohen mbas rebalancit të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë për vitin 2006.

Neni 364

Personat e dënuar, të ndëshkuar dhe të miturit, të cilët vuajnë dënimin me burg, zëvendësimin e dënimit me para me burg, me burg adoleshent dhe me masën edukative–përmirësuese dërgim në ent edukativ-përmirësues, do ta propozojnë ose do të risistemohen në vuajtjen e dënimit burg dhe masën edukative-përmirësuese në institucion përkatës dhe në ent edukativ-përmirësues sipas kompetencës së përcaktuar me këtë ligj.

Neni 365

Drejtorët dhe zëvendësit e tyre në institucionet ekzistuese dhe entet edukative-përmirësuese, vazhdojnë me punë deri në skadimin e mandatit si drejtorë, përkatësish zëvendësdrejtorë të institucioneve dhe enteve edukative-përmirësuese, në qoftë se i përmbushin kushtet për emërimin e drejtorit të institucionizt, përkatësisht zëvendësdrejtorit, përkatësisht zëvendësdrejtori të përcaktuara me me këtë ligj.

Neni 366

(1) Kushtet e qëndrimit dhe puna e personave të dënuar dhe të mitur në institucionet ndëshkuese-përmirësuese dhe në entet edukative-përmirësuese, do të harmonizohen me dispozitat e këtij ligji, brenda 2 vitesh nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

(2) Aktet e përgjithshme të parapara me këtë ligj, do të nxirren brenda 6 muajsh, nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

(3) Akti i veçantë nga neni 175 paragrafi (1) i këtij ligji, që ka të bëjë me mbrojtjen e veçantë të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, ka karakter të informatave të klasifikuara.

Neni 367

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, pushon të vlejë Ligji për zbatimin e sanksioneve ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 3/97, 23/99 dhe 74/2004).

Neni 368

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

21.

Врз основа на член 2 став 3 и член 18 од Законот за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во Републиката ("Службен весник на СРМ" бр. 36/90 и "Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 23/97, 37/2005 и 84/2005) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2005 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ПЛАТАТА НА ФУНКЦИОНЕРИТЕ КОИ ГИ ИМЕНУВА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Во Одлуката за утврдување на коефициенти за пресметување на платата на функционерите кои ги именува Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 53/2005 и 71/2005) во членот 1 во табелата:

1) Пред алинеја 1 се додава нова алинеја, која гласи:

- генерален секретар на Владата на Република Македонија..3,7

2) По алинејата „директор на Дирекцијата за слободни економски зони" се додава нова алинеја

- заменик на директорот на Дирекцијата за слободни економски зони..2,2

3) Во насловот „директор на органи во состав на министерствата", во алинеите:

- директор на Царинската управа, коефициентот „3,0" се заменува со коефициент „3,3" и
- директор на Управата за јавни приходи, коефициентот „3,0" се заменува со коефициент „3,3"
- директор на Финансиската полиција, коефициентот „2,4" се заменува со коефициент „2,5"
- директор на Државниот пазарен инспекторат, коефициентот „2,3" се заменува со коефициент „2,4"
- директор на Управата за ветеринарство, коефициентот „2,3" се заменува со коефициент „2,4"
- директор на Државниот санитарен и здравствен инспекторат, коефициентот „2,3" се заменува со коефициент „2,4"
- директор на Државниот инспекторат за труд, коефициентот „2,3" се заменува со коефициент „2,4" и
- директор на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, коефициентот „2,3" се заменува со коефициент „2,4".

4) Во насловот „директор на самостоен орган на државната управа" во алинејата

- директор на Центарот за управување со кризи коефициентот „2,3" се заменува со коефициент „3,3".

5) Во насловот „заменик на директор на орган во состав во министерство според посебен закон", во алинеите:

- заменик на директорот на Царинската управа, коефициентот „2,6" се заменува со коефициент „3,0" и
- заменик на директорот на Управата за јавни приходи, коефициентот „2,6" се заменува со коефициент „3,0".

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-2613/11
26 декември 2005 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

22.

Врз основа на член 48 став 2 од Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистар на други правни лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2005) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2005 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА РАБОТАТА НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ, ЧЛЕНОВИТЕ И НИВНИТЕ ЗАМЕНИЦИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Член 1

Се определува месечен паричен надоместок за работата на претседателот, членовите и нивните заменици на Комисијата за жалби и тоа:

- за претседателот	7000,00 денари
- за членовите	6000,00 денари
- за нивните заменици	4000,00 денари

Член 2

На претседателот, членовите и нивните заменици кои доаѓаат од внатрешноста им припаѓа надоместок во висина на вистинските трошоци за најевтиното превозно средство од јавен сообраќај.

Член 3

Исплата по Одлуката ќе врши Централниот регистар на Република Македонија.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4487/4
26 декември 2005 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

23.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА БЕЛОДРОБНИ ЗАБОЛУВАЊА „ЈАСЕНОВО“ - ВЕЛЕС

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Специјална болница за белодробни заболувања „Јасеново“ - Велес се именуваат:
- Родна Панова, инженер,
- Владо Мурџев,
- Весна Владова, технолог,
- Љубомир Петрушевски, правник.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Специјална болница за белодробни заболувања „Јасеново“ - Велес на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-1960/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

24.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА БЕЛОДРОБНИ ЗАБОЛУВАЊА КАЈ ДЕЦА - СКОПЈЕ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај деца - Скопје се именуваат:
- Катерина Ставревска, политиколог,
- Цена Цветановска, дипл. биотехничар,
- Даниела Белимова, правник,
- Лилјана Алексова - Попова, правник.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај деца-Скопје на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-2258/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

25.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - БИТОЛА

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Битола се именуваат:
- Златко Вршковски, д-р на стоматологија,
- Викторија Спирова, дипл. биолог,
- Африм Јусуфи,
- Јове Димитровски, д-р на стоматологија.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Битола на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-2835/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

26.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - КОЧАНИ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Кочани се именуваат:
- Розина Ивановска, правник,
- Марија Салтирова, дипл. инж. архитект,
- Оливер Манасиев, д-р на стоматологија,
- Георги Куга, д-р на медицина - хирург.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Кочани на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-3060/3
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

27.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА - КОЧАНИ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Кочани се именуваат:
- Георги Иванов, правник,
- Тања Петрова, фармацевт,
- Васил Пендевски, инж. по животна средина,
- Јордан Синадинов, економист.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Кочани на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-3061/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

28.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА - СТРУМИЦА

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Струмица се именуваат:
- Илија Караманов, економист,
- Соња Микич Карамитрова, д-р на стоматологија,
- Стојан Тимов, проф. по географија,
- Нанчо Божинкочев.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Струмица на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-3134/3
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

29.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - СТРУМИЦА

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом Струмица се именуваат:
- Боре Милков, земјоделски инженер,
- Мите Митевски, технолог металург,
- Илија Стоилов, д-р на стоматологија,
- Димитар Ѓорѓев, земјоделски инженер.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Струмица на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-3135/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

30.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - СТРУГА

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Струга се именуваат:
- Александар Поповски, д-р на медицина,
- Неџми Речи, градежен инженер,
- Марко Лекоски, д-р на медицина,
- Мерсим Селмани, наставник.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Струга на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-3458/3
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

31.

Врз основа на член 17 од Законот за јавните претпријатија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/96, 6/2002 и 40/2003) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА УПРАВУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ПОВЕЌЕНАМЕНСКОТО ПОДРАЧЈЕ "ЈАСЕН" - СКОПЈЕ

1. За членови на Управниот одбор на Јавното претпријатие за управување и заштита на повеќенаменското подрачје "ЈАСЕН" - Скопје се именуваат:
- Јован Бишковски, дипл. правник
- Злате Јовановски, дипл. дефендолог
- Борко Марковски, дипл. криминалист
- Башким Бајрами, дипл. правник
- Ивица Панчевски, д-р по ветеринарна медицина.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-3503/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

32.

Врз основа на член 47 став 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002), а во врска со член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ДИРЕКТОР НА УПРАВАТА ЗА НАМЕНСКО ПРОИЗВОДСТВО

1. Томислав Филиповски се разрешува од должноста директор на Управата за наменско производство, орган во состав на Министерството за економија, заклучно со 31 декември 2005 година, поради исполнување на условите за старосна пензија.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4286/3
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

33.

Врз основа на член 17 од Законот за јавните претпријатија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/96, 6/2002 и 40/2003) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ВОДОСТОПАНСКИ ДЕЈНОСТИ ХС "ЗЛЕТОВИЦА" - ПРОБИШТИП

1. За член на Управниот одбор на Јавното претпријатие за извршување на водостопански дејности ХС "Злетовица" - Пробиштип, се именува
- Славе Паунов, дипл. правник.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4420/3
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

34.

Врз основа на член 48 од Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистар на други правни лица ("Службен весник на Република Македонија" бр. 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ, ЧЛЕНОВИ И НИВНИ ЗАМЕНИЦИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

1. За претседател, членови и нивни заменици на Комисијата за жалби се именуваат:

а) за претседател:
- д-р Јосиф Талевски, редовен професор на Универзитетот "Св. Климент Охридски" - Битола

б) за заменик на претседателот
- Башким Бесими, адвокат од Тетово

в) за членови:
- Беким Нухија, асистент на Универзитетот на Југоисточна Европа
- Снежана Петковска, вработена во Министерството за економија

г) за нивни заменици:
- Љупчо Петкуќески, државен советник во Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија
- Вангел Гагачев, поранешен судија на Врховниот суд на Република Македонија.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4487/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

35.

Врз основа на член 4 од Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојна употреба ("Службен весник на Република Македонија" бр. 82/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИЗВОЗ НА СТОКИ И ТЕХНОЛОГИИ СО ДВОЈНА УПОТРЕБА

1. За претседател и членови на Комисијата за извоз на стоки и технологии со двојна употреба се именуваат:

а) за претседател:
- полковник Илија Шкордовски

б) за членови:
- Крум Ефремов, државен советник за трговија во Министерството за економија

- Трајан Богоевски, началник на одделение во Министерството за внатрешни работи
- Горан Стевчевски, заменик раководител на Секторот за мултилатерала во Министерството за надворешни работи
- Елизабета Николовска, самостоен советник во Одделението за царински постапки во Царинската управа
- Еленка Стојаноска, раководител на сектор во Секретаријатот за законодавство на Владата на Република Македонија
- Артан Лимани, вработен во Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4488/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

36.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА -ТЕТОВО

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница-Тетово се именуваат:
- Драган Павловски, дипл. градежен инж.
- Гоџо Бојаровски, дипл. економист
- Измит Куртиши, професор по хемија
- Беким Даути, правник.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница-Тетово на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4534/4
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

37.

Врз основа на член 44 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот ("Службен весник на Република Македонија" бр. 88/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД АВТОМОБИЛСКА ОДГОВОРНОСТ

1. За претседател и членови на Комисијата за осигурување од автомобилска одговорност се именуваат:

а) за претседател:
- Билјана Јаневска Неделковска, дипл. економист, раководител на Одделението за систем на осигурување во Министерството за финансии

б) за членови.
- Гази Максути, дипл. економист, раководител на Сектор во Управата за јавни приходи-регионална дирекција - Тетово
- Владимир Стојаноски, дипл. инженер по електротехника, виш соработник во Одделението за супервизија на осигурување во Министерството за финансии
- Јонче Поповски, дипл. економист, директор на Националното Биро за осигурување
- Мирко Здравески, дипл. правник, директор во АД за осигурување "Вардар" - Скопје
- Симеон Гацовски, дипл. математичар, м-р по актуарски науки.

2. За работата на Комисијата за осигурување од автомобилска одговорност на претседателот и членовите им следува надоместок, што со посебно решение ќе го определи министерот за финансии.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4568/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

38.

Врз основа на член 17 од Законот за јавните претпријатија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/96, 6/2002 и 40/2003) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП "МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ" - СКОПЈЕ

1. Тихомир Николовски се разрешува од должноста член на Управниот одбор на Јавното претпријатие "Македонски железници" - Скопје, на негово барање.

2. За член на Управниот одбор на Јавното претпријатие "Македонски железници" - Скопје се именува Крсте Велјаноски, дипл. машински инженер.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4635/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

39.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА - КАВАДАРЦИ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Кавадарци се именуваат:
- Љубинка Коцева, правник,
- Зоран Захариев, сообраќаен инженер,
- Перо Грков, дипл.правник,
- Киро Коцев, доктор на медицина.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Кавадарци на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4741/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

40.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - НЕГОТИНО

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Неготино се именуваат:
- Диме Цветков, д-р на стоматологија,
- Доне Ѓоргиев, геодетски инженер,
- Коста Купов, дипл. филолог,
- Димитар Пенков, дипл.правник.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Неготино на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4742/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

41.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - РАДОВИШ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Радовиш се именуваат:
- Миле Стојменов, рударски инженер,
- Кирил Матрапазов, зем.инженер,
- Олгица Стојанова, дипл.професор,
- Љубе Стојменов.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Радовиш на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4743/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

42.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА - ОХРИД

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Охрид се именуваат:
- Трајан Маркоски, правник,
- Јуксел Бајрам, дипл.правник за безбедност,
- Донка Апостолска, д-р на медицина,
- Васил Маркоски, економист.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Охрид на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4744/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

43.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - ОХРИД

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Охрид се именуваат:
- Соња Миленкова, економист,
- Стефан Божиновски, д-р на медицина, специјалист ортопед,
- Екрем Каљоши, дипл.економист,
- Никола Маловчев, д-р на стоматологија.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Охрид на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4745/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

44.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - КИЧЕВО

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Кичево се именуваат:
- Тино Алексов,
- Расим Расими,
- Јагода Петреска,
- Стефан Биткоски.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Кичево на досегашните членови им престанува мандатот.
3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4746/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

45.
Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА - ШТИП

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Штип се именуваат:
- Ристо Петковски, дипл.професор по историја,
- Маријан Лазаревски, дипл.економист,
- Методи Милев, дипл.текстилен инженер,
- Ванчо Жежов, адвокат.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Штип на досегашните членови им престанува мандатот.
3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4747/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

46.
Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - ШТИП

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Штип се именуваат:
- Дејан Павлов, дипл.проф.по математика,
- Ана Кошевалиска, дипл.електро инженер,
- Ана Јаковчевски, дипл.правник,
- Кирчо Бардаров, дипл.професор по историја.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Штип на досегашните членови им престанува мандатот.
3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4748/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

47.
Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - СВЕТИ НИКОЛЕ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Свети Николе се именуваат:
- Зоран Нунев, д-р на стоматологија,
- Зора Јовева, економист,
- Ѓорѓи Стојанов, економист,
- Игор Стојков, правник.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Свети Николе на досегашните членови им престанува мандатот.
3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4749/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

48.
Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91; 46/93; 55/95; 10/2004 и 84/2005) и член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА - ВЕЛЕС

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Велес се именуваат:
- Зоран Ѓоргиев, правник,
- Благоја Коларов, правник,
- Сузана Чешларовска, фармацевт,
- Анѓел Симовски.

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Општа болница - Велес на досегашните членови им престанува мандатот.
3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 33-4750/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

49.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА - СКОПЈЕ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Републички завод за здравствена заштита - Скопје се именуваат:
- Крсте Стрезовски, д-р на медицина - ортопед
- Снежана Андреевска, дипл. правник
- Горан Трајков, дипл.маш.инж.
- Ферати Басри, агроном

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Републички завод за здравствена заштита - Скопје на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4751/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

50.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - ТЕТОВО

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Тетово се именуваат:
- Блашко Коцевски, д-р на медицина-невропсихијатар
- Лидија Самарска, економист
- Хасан Хасани, правник
- Шинаси Караџенеки

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Тетово на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4752/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

51.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - ПРОБИШТИП

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Пробиштип се именуваат:
- Силва Миркова, радиолог
- Светлана Трифунова, економист
- Кристина Пешова, дипл.проф. по биологија
- Роберт Додев

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Пробиштип на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4753/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

52.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ГЕРОНТОЛОШКИ ЗАВОД "13 НОЕМВРИ" - СКОПЈЕ

1. За член на Управниот одбор на ЈЗУ Геронтолошки завод "13 Ноември" - Скопје се именува:
- Мирко Николовски

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4754/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

53.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/05) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗАВОД ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА - СКОПЈЕ

1. За членови на Управниот одбор на ЈЗУ Завод за здравствена заштита - Скопје се именуваат:
- Марија Андонова, д-р стоматологија
- Тони Зафировски, дипл.економист
- Исмет Салиу
- Искра Нешиќ, д-р на стоматологија

2. Со именувањето на членовите на Управниот одбор на ЈЗУ Завод за здравствена заштита - Скопје на досегашните членови им престанува мандатот.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4755/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

54.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствена заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ - РЕСЕН

1. Илија Спировски се разрешува од должноста член на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Ресен.

2. За член на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом - Ресен се именува Илија Робановски, дипл.правник.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4774/4
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

55.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 3/97, 23/99 и 74/2004) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ВРШИТЕЛ НА ДОЛЖНОСТА ДИРЕКТОР НА ЗАТВОРОТ БИТОЛА СО ОТВОРЕНО ОДДЕЛЕНИЕ ВО ПРИЛЕП

1. Миле Димовски се разрешува од должноста вршител на должноста директор на Затворот Битола со Отворено одделение во Прилеп, поради заминување на нова должност.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4801/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

56.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 3/97, 23/99 и 74/2004) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА ЗАТВОРОТ БИТОЛА СО ОТВОРЕНО ОДДЕЛЕНИЕ ВО ПРИЛЕП

1. За директор на Затворот Битола со Отворено одделение во Прилеп, се именува Јанако Петровски, дипл. правник од Битола.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4798/2
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

57.

Врз основа на член 47 став 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002), а во врска со член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА УПРАВАТА ЗА НАМЕНСКО ПРОИЗВОДСТВО

1. За директор на Управата за наменско производство, орган во состав на Министерството за економија, сметано од 1 јануари 2006 година, се именува Фјодор Доброхотов, дипл.шумарски инженер.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4806/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

58.

Врз основа на член 47 став 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002), а во врска со член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ДИРЕКТОР НА ДРЖАВНИОТ ПАЗАРЕН ИНСПЕКТОРАТ

1. Среќко Лазаревски се разрешува од должноста директор на Државниот пазарен инспекторат, орган во состав на Министерството за економија.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 33-4807/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

59.

Врз основа на член 47 став 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002), а во врска со член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА ДРЖАВНИОТ ПАЗАРЕН ИНСПЕКТОРАТ

1. За директор на Државниот пазарен инспекторат, орган во состав на Министерството за економија, се именува Никола Колевски, дипл.правник. досегашен заменик на директорот на Дирекцијата за слободни економски зони.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4808/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

60.

Врз основа на член 51 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/2000 и 44/2002), а во врска со член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА СЛОБОДНИ ЕКОНОМСКИ ЗОНИ

1. Никола Колевски се разрешува од должноста заменик на директорот на Дирекцијата за слободни економски зони, поради заминување на друга должност.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4809/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

61.

Врз основа на член 51 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/2000 и 44/2002), а во врска со член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА СЛОБОДНИ ЕКОНОМСКИ ЗОНИ

1. За заменик на директорот на Дирекцијата за слободни економски зони се именува Елизабета Русеска, дипл.правник.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4810/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

62.

Врз основа на член 50 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/2000, 85/2003 и 40/2004) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 19 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ–СКОПЈЕ

1. За членови на Управниот одбор на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување – Скопје се именуваат:

- д-р Ванчо Узунов, доцент на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје,
- Раим Бајрами, дипл.машински инженер.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4816/1
19 декември 2005 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Радмила Шекеринска, с.р.

63.

Врз основа на член 40 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 51/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

1. За член на Управниот одбор на Агенцијата за планирање на просторот се именува м-р Дивна Пенчиќ, асистент на Архитектонскиот факултет – Скопје.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-2713/10
26 декември 2005 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски,** с.р.

64.

Врз основа на член 135 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 45/93, 55/95, 10/2004 и 84/2005) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ НА ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈЗУ ЗАВОД ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА – БИТОЛА

1. Горан Савевски се разрешува од должноста член на Управниот одбор на ЈЗУ Завод за здравствена заштита – Битола.

2. За член на Управниот одбор на ЈЗУ Завод за здравствена заштита – Битола се именува Велимир Дуков, сообраќаен инженер.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4931/1
26 декември 2005 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски,** с.р.

65.

Врз основа на член 38 став 1, 3 и 5 од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/98 и 40/2003) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2005 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА СТУДЕНТСКИОТ ДОМ „КОЧО РАЦИН“ – БИТОЛА

1. Горан Шундовски се разрешува од должноста член на Управниот одбор на Студентскиот дом „Кочо Рацин“ – Битола.

2. За член на Управниот одбор на Студентскиот дом „Кочо Рацин“ – Битола се именува Тереза Јанчева, дипл.економист.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4932/1
26 декември 2005 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски,** с.р.

И С П Р А В К А

Стручната служба на Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија во Решението за именување членови на Управниот одбор на ЈЗУ Здравствен дом – Ресен, објавено во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/2005 ја дава следната исправка:

Во точка 1 алинеја 4 во Решението наместо зборот „Шурлиу“, треба да стои зборот „Шукриу“.

Од Стручната служба на
Генералниот секретаријат на
Владата на Република Македонија

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

66.

Врз основа на член 39, став 3 од Законот за енергетика (“Службен весник на РМ” бр.47/97,40/99, 98/00, 94/02, 38/03 и 40/05), член 28 од Законот за акцизите (“Службен весник на РМ” бр.32/01, 50/01, 52/01 , 45/02, 98/02, 24/03, 96/04 и 38/05), член 28 и 29 од Законот за данокот на додадена вредност (“Службен весник на РМ” бр. 44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01, 21/03 и 19/04), Законот за животната средина (“Службен весник на РМ” бр. 53/05), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 9.01.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НАЈВИСОКИ ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ УТВРДЕНИ СОГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЈАТА

Член 1

Претпријатијата кои произведуваат деривати од нафта можат да ги формираат цените на одделни нафтени деривати така што највисоките производни цени да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини — ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ) — до 25,991
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР) — до 25,799
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ) — до 26,223

б) Дизел гориво — ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ) — до 29,064

в) Масло за горење — ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ) — до 29,141

г) Мазут — ден/кг
- М-1 (М) — до 17,345
- М-2 — до 17,317

Член 2

Претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати и увозници (во натамошниот текст: претпријатија) ги формираат цените за одделни нафтени деривати така што:

А. Највисоките малопродажни цени (1 ГРУПА НА ЦЕНИ) да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини — ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ) — до 64,00
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР) — до 60,50
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ) — до 61,00

б) Дизел гориво — ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ) — до 53,00

в) Масло за горење — ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ) — до 42,50

г) Мазут — ден/кг
- М-1 (М) — до 21,116
- М-2 — до 21,083

Б. Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да ги формираат цените за одделни нафтени деривати во однос на највисоките цени од точката А на став 1 на овој член (1 ГРУПА НА ЦЕНИ), освен од подточката “г” и тоа: за 0,5 ден/лит пониски (2 ГРУПА НА ЦЕНИ), за 1,00 ден/лит пониски (3 ГРУПА НА ЦЕНИ) и за 1,5 ден/лит пониски (4 ГРУПА НА ЦЕНИ), согласно следната табела и да изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	63,50	63,00	62,50
БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	60,00	59,50	59,00
БМБ - 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	60,50	60,00	59,50
Д - ДИЗЕЛ	52,50	52,00	51,50
ЕЛ - ЕКСТРА ЛЕСНО	42,00	41,50	41,00

Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да вршат промет на секој дериват поодделно по една од цените утврдени за тој дериват во една од групите на цени определени согласно оваа одлука.

Цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен цените за мазутот М-1 и М-2, важат франко пумпна станица, а цените на мазутот М-1 и М-2 важат франко производител во земјата.

Во цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен во цените за мазутот М-1 и М-2, содржани се и трошоците за превоз од 0,50 ден/литар.

Во малопродажните цени формирани согласно овој член содржан е данокот на додадена вредност согласно Законот.

Член 3

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука содржан е надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина кој согласно Законот за животната средина го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	0,150
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	0,080
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	0,080
б) Дизел гориво	ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ)	0,030
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	0,040
г) Мазут	ден/кг
- М-1 (М)	0,050
- М-2	0,050

Член 4

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука акцизите кои ги плаќаат обврзниците согласно Законот изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	24,396
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	21,692
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	21,692
б) Дизел гориво	ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ)	12,121
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	3,136
г) Мазут	ден/кг
- М-1 (М)	0,100
- М-2	0,100

Член 5

Во малопродажните цени утврдени согласно членот 2 од оваа одлука, трошоците на прометот на секој поодделен нафтен дериват од секоја ценовна група изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(1 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	3,200	2,776	2,353	1,929
БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	3,200	2,776	2,353	1,929
БМБ- 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	3,200	2,776	2,353	1,929
Д - ДИЗЕЛ	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕЛ - ЕКСТРА ЛЕСНО	3,200	2,776	2,353	1,929
МАЗУТ М - 1	0,400	0,400	0,400	0,400
МАЗУТ М - 2	0,400	0,400	0,400	0,400

Член 6

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 00,01 часот на 10.01.2006 година.

Бр. 02-17/1
9 јануари 2006 година
Скопје

Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ НА РМ

7.

Врз основа на член 82-в од Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија" бр. 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004 и 81/2005), директорот на Агенцијата за државни службеници донесе

Д Е Л О В Н И К
ЗА РАБОТА НА КОМИСИЈАТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ ЗА РЕШАВАЊЕ ВО ВТОР СТЕПЕН ПО ЖАЛБИ И ПРИГОВОРИ НА ДРЖАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на деловникот

Член 1

Со овој деловник, се уредуваат правилата на работењето на Комисијата на Агенцијата за државни службеници за решавање во втор степен по жалби и приговори на државните службеници од член 3 став (2) и (3) од Законот за државните службеници, за повредите на правата од работниот однос (во натамошниот текст: Комисијата).

Формирање и состав на комисијата

Член 2

(1) Комисијата се формира со решение на директорот на Агенцијата за државни службеници (во натамошниот текст: Агенција).

(2) Комисијата е составена од претседател и два члена и нивни заменици од кои претседателот и неговиот заменик се од редот на раководните државни службеници, а членовите и нивните заменици се од редот на стручните државни службеници, во Агенцијата.

(3) Комисијата има секретар, именуван со решение од директорот на Агенцијата од редот на стручните државни службеници. Секретарот ги врши стручно - административните работи во врска со работата на Комисијата и нема право на глас при одлучувањето.

Одговор на жалба и приговор

Член 3

(1) Комисијата ја доставува жалбата односно приговорот, со придружните списи до првостепениот орган на одговор.

(2) Првостепениот орган одговорот на жалбата, односно приговорот го доставува до Комисијата во рок од пет работни дена.

(3) Во одговорот на жалбата првостепениот орган може да се изјасни за барањата и наводите во жалбата, односно приговорот и да предложи докази во поткрепа на тие наводи. Ако првостепениот орган го оспорува жалбеното барање, должен е да ги наведе фактите врз кои ги заснова своите наводи и доказите со кои се утврдуваат тие факти.

II. НАЧИН НА РАБОТА И ОДЛУЧУВАЊЕ НА КОМИСИЈАТА

Седница

Член 4

(1) Комисијата работи и одлучува на седница без присуство на јавноста, врз основа на доставените писмени докази, почитувајќи ги принципите на непристрасност и објективност.

(2) Седницата ја свикува и со неа раководи претседателот на Комисијата.

(3) Седницата започнува со утврдување на дневниот ред. За секоја точка од дневиот ред се води расправа за спорните правни и фактички прашања и се одлучува.

(4) Комисијата работи и одлучува во полн состав и одлуките, решенијата односно заклучоците, ги донесува со мнозинство гласови од вкупниот број на членови.

(5) Членот на Комисијата кој гласал спротивно на мнозинството, има право писмено да го образложи своето мислење.

(6) При одлучувањето Комисијата може да утврди и други факти и околности што се од значење за решавањето на спорната работа, односно да се разреши определено претходно прашање, да се обезбедат други доказни средства, да се изврши увид во досието и барање за појаснување и толкување од други надлежни органи или институции.

(7) Доколку за утврдување на спорните докази или околоности наведени во став (6) од овој член е неопходно, Комисијата со заклучок ќе ја прекине седницата, до доставување на истите и ќе го определи терминот за продолжување на седницата.

(8) Комисијата го испитува првостепеното решение, само во оној дел и само од оние причини кои во жалбата, односно приговорот се изјавени. Комисијата по службена должност внимава само на суштествените повреди на одредбите на постапката и правилната примена на материјалното право.

Записник

Член 5

(1) За текот на седницата на Комисијата секретарот води записник. Записникот содржи: време и место на одржување на седницата, имињата на присутните членови на Комисијата, името и презимето на подносителот на жалбата, односно приговорот, називот на првостепениот орган кој го донел оспореното решение, одлуката за секоја точка од дневниот ред, со означување на членовите на Комисијата кои гласале за или против одлуката.

(2) Записникот го потпишуваат претседателот, членовите на Комисијата и секретарот.

Решавање на комисијата

Член 6

Комисијата донесува одлуки, решенија и заклучоци, кои ги потпишува претседателот.

Член 7

Комисијата донесува одлука кога одлучува за суштината на работата и тоа:

- за одбивање на жалбата како неоснована и потврдување на првостепеното решение, односно одлука; и
- за уважување на жалбата, укинување на решението и враќање на повторно одлучување кај првостепениот орган кој го донел.

Член 8

Комисијата донесува решение:

- за повлекување на жалбата од страна на подносителот;
- за отфрлање на жалбата како ненавремена, нецелосна или недозволена;
- за отстапување на жалбата на друг надлежен орган; и
- во други случаи кога не се одлучува за суштината на работата.

Член 9

(1) Комисијата донесува заклучоци за дејствија што се превземаат во текот на постапката.

(2) Со заклучок се одлучува и за оние прашања што како споредни ќе се појават во врска со спроведувањето на постапката, а кои не се решаваат со одлука, односно решение.

Член 10

(1) Одлуките и решенијата на Комисијата содржат: означување дека ги донесува Комисијата, името на подносителот на жалбата, органот кој го донел оспореното решение, имињата на членовите на Комисијата кои учествувале во донесувањето на одлуката, односно решението, диспозитив, образложение и правна поука.

(2) Одлуката и решението на Комисијата се конечни. Незадоволната страна има право во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката, односно решението да бара заштита на своите права пред надлежниот суд.

Доставување на одлуките на комисијата

Член 11

(1) Комисијата ја испраќа својата одлука, односно решение до првостепениот орган, во рок од три дена од денот на потпишувањето.

(2) Првостепениот орган е должен одлуката, односно решението да го достави до државниот службеник во рокови утврдени со ЗОУП.

III. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 12

Со влегување во сила на овој деловник, престанува да важи Деловникот за работа на Комисијата на Агенцијата за државни службеници за решавање во втор степен по жалби и приговори приговори на државните службеници бр. 02-1048 од 31 јули 2001 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2001).

Член 13

Овој деловник влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-8363/1	Агенција за државни службеници
29 декември 2005 година	Директор,
Скопје	**Александар Гештаковски,** с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на платите во Република Македонија (“Службен весник на РМ“ бр. 70/94, 62/95, 33/97, 50/01, 26/02, 46/02 и 37/05), Министерството за труд и социјална политика

О Б Ј А В У В А

1. Стапката на трошоците на живот за месец декември 2005 година, во однос на месец ноември 2005 година, е повисока за 0,6%.

2. Правото на пораст на платите за месец декември 2005 година, во однос на месец ноември 2005 година, за работодавците од членот 3 став 1 изнесува 0,30%.

Министер,
Стевчо Јакимовски, с.р.

ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ ВИ НУДИ

Р.бр	Изданија	Цена
1	**Збирки на прописи од областа на локалната самоуправа,** *2004*	
а)	**I книга –** *(Законите за: локалната самоуправа; територијалната организација на локалната самоуправа; за градот Скопје; финансирањето на единиците на локалната самоуправа и Законот за локалните избори – редакциски пречистен текст).*	900.00
б)	**II книга –** *(Законите за: комуналните такси; данокот на имот; угостителска дејност; туристичка дејност и Законот за вршење занаетчиска дејност).*	600.00
в)	**III книга –** *(Редакциски пречистени текстови на Законите за: основното образование; средното образование; заштита на децата и Законот за социјална заштита.*	700.00
г)	**IV книга –** *(Закон за управување со отпадот; Закон за квалитетот на амбиенталниот воздух; Законите за заштита на природата)*	500.00
д)	**Комплет од четирите книги - Збирки на Законите од областа на локалната самоуправа, 2004, по цена од**	2100.00
2	**Збирка на прописи (редакциска)** *(Законите за: градење; за просторно и урбанистичко планирање; за животната средина)*	700.00
3	**Закон за трговските друштва,** со вовед, *2004*	800.00
4	**Закон за јавните набавки,** *2004* *(со подзаконските акти)*	200.00
5	**Закон за кривична постапка и Закон за извршување на санкциите (редакциски пречистени текстови)**	900.00
6	**Кривичен законик** *од проф. д-р Методија Камчев (со кратки упатства, објаснувања и регистар на поимите), 2005*	700.00
7	**Збирка на меѓународни конвенции од областа на кривичното право ,** *2002*	150.00
8	**Закон за општата управна постапка** (со коментар) *Проф. д-р С. Гелевски, 2005*	600.00
9	**Закон за работните односи** (редакциска збирка, 2005)	660.00
10	**Закон за извршната постапка** *Д-р С. Георгиевски, 2002*	300.00
11	**Закон за спречување на корупцијата** *Со Закони за ратификација на конвенции Д-р З. Правоски (со објаснувања), 2002*	250.00
12	**Закон за денационализација** (со коментар, објаснувања и обрасци) *Д-р С. Георгиевски, 2000*	250.00
13	**Збирка на прописи од областа на државјанството** *Д-р Ф. Стојаќ, М-р М. Лазарова – Трајковска, 2008*	200.00
14	**Устав на Република Македонија** *(со сите амандмани од I - XXX)* на македонски јазик (тврд повез) 12 x 8 см	150.00
15	**Комплет CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003, 2004 и 2005 година**	4000.00
16	**Поединечни CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003, 2004 и 2005 година**	1000.00
17	**Регистар на прописи на РМ**	3700.00
18	**WEB - базата на прописи од 1945 до денес. www.slvesnik.com.mk**	

ПОРАЧКА Бр. 2

Со ова неотповикливо ги порачуваме изданијата под реден број _____ во _____ примероци; р.бр._____ во _____ примероци; р.бр._____ во _____ примероци; р.бр._____ во _____ примероци; р.бр._____ во _____ примероци; р.бр._____ во _____ примероци; р.бр._____ во _____ примероци.

Доказот за извршена уплата на жиро с-ка 300000000188798 и порачката ги испраќаме по пошта на адреса бул. „Партизански одреди" бр. 29, п. фах 51, 1000, Скопје, или на телефакс број + 389-2-311-22-67.

Порачател: ____

Место: __________, **ул.** ____________________, **бр.** ______, **тел./факс** ____________

Потпис на порачателот

Во __________, ________**2006 година.** **(М.П.)** ____________________

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефон: +389-2-3298-860.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија" излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798. Број за ДДВ МК: 4030987108771.
Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, - Скопје.